

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

SITUAČNÍ A VÝHLEDOVÁ ZPRÁVA OVOCE

2010

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů

Český hydrometeorologický ústav, Praha
Český statistický úřad, Praha
Generální ředitelství cel, Praha
Ministerstvo zemědělství, Praha
Ovocnářská unie České republiky, Holovousy
Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Brno
Státní zemědělský intervenční fond, Praha
Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno
Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Praha
Agra Europe - Fruit and Vegetable Markets
EUROFEL Brussels, Belgie
Foodnews, Velká Británie
Rynek owoców i warzyw, Polsko
Situačná a výhledová správa, VÚEPP Bratislava
WAPA, The World Apple and Pear Association, Belgie

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor rostlinných komodit MZe

Autorka:

Bc. Irena Buchtová MZe

Ředitelka odboru:

Ing. Eva Divišová MZe

*Autorka touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím
a jejich odborným pracovníkům.*

Vydalo Ministerstvo zemědělství České republiky
Těšnov 17, 117 05 Praha I
internet: www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz

ISBN 978-80-7084-906-4

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
OVOCE

Říjen 2010

OBSAH

Úvod

Souhrn

Zásahy státu a opatření EU u komodity ovoce

Světový trh

Produkce ovoce v ČR

Produkční ovocné sady v ČR

Integrovaná produkce ovoce v ČR

Školkařství v ČR

Zpracovatelský průmysl ovoce v ČR

Skladovací kapacity v ovocnářství ČR

Cenový vývoj ovoce v ČR

Spotřeba ovoce v ČR

Zahraniční obchod s ovocem v ČR

Přehledy o užití ovoce mírného pásma v ČR

Přílohy: - č. 1 – Zahraniční obchod ČR s ovocem

- č. 2 – Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem

- č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR

- č. 4 – Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR

- č. 5 – Důležité kontakty

ÚVOD

Cílem této Situační a výhledové zprávy je informovat o situaci v sektoru ovoce, dále o změnách a základních pravidlech, týkajících se společné organizace trhu EU u komodity ovoce.

Předkládaná zpráva navazuje na Situační a výhledovou zprávu, která byla vydaná v říjnu 2009. Použité údaje jsou zpracovány podle dostupných informací k srpnu 2010, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty v roce 2010 k dispozici na internetové adrese: <http://www.eagri.cz/>, navigace – zemědělství, rostlinné komodity, ovoce a zelenina, situační a výhledové zprávy.

SOUHRN

Produkcí ovoce v roce 2009 negativně ovlivnilo mimořádně vysoké poškození krupobitím, které zasáhlo různou intenzitou všechny významnější pěstitelské lokality. V důsledku toho byl velký podíl jablek určených pro průmyslové zpracování, o které byl však kvůli krizi ve zpracovatelském průmyslu minimální zájem. Sklizeň ovoce v zahrádkách a v extenzivních sadech byla průměrná, kvalita plodů byla však nízká.

Celková sklizeň ovoce v ČR v roce 2009 dosáhla 417,5 tis. t (tj. meziroční 2% zvýšení). Sklizeň v produkčních sadech, které mají rozhodující význam pro pěstování ovoce, dosáhla objemu 178,1 tis. t. Nejvíce se zvýšila produkce švestek, meruněk a hrušek, naproti tomu produkce jablek, broskví a rybízů byla nižší. Rozhodující podíl na celkové produkci ovoce měla jablka (62 %), jejich sklizeň v celkovém objemu 258,9 tis. t byla o 5,5 % nižší než v roce 2008.

Produkce ovoce v roce 2010 se očekává cca o 20 % nižší než v roce 2009. Důvodem je zejména deštivé a chladné počasí v době květení stromů a vyšší výskyt houbových chorob, což se odrazilo především v nízké sklizni konzumních jablek, hrušek, meruněk a švestek nejen v ČR, ale i v dalších zemích EU, např. v Polsku, Belgii, Německu, Nizozemsku a Itálii.

Celková výměra ovocných sadů v ČR v roce 2010 dosahuje 22 776 ha, z toho 17 777 ha představují produkční sady. Podíl přestárých sadů vykazuje v posledních letech mírně klesající trend – ze 49,7 % v roce 2006 na 46,1 % v roce 2010. Zvýšila se meziročně plocha sadů v plné plodnosti o 33 ha a v roce 2010 se na celkové výměře produkčních sadů podílí 36,2 %. V období let 1995 – 2010 bylo v ČR nově vysázeno 9 607 ha produkčních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 8 326 ha.

V roce 2009 se ceny zemědělských výrobců (CZV) ovoce opět meziročně výrazně snížily (o 24 %), a to především u průmyslových a konzumních jablek, hrušek, meruněk, broskví a nektarinek, k nárůstu ceny došlo pouze u černého rybízu. Světová krize a vyšší zásoby jablek v zemích EU ze sklizně roku 2008 způsobené tím, že se jablka nepodařilo včas vyskladnit, způsobily, že jablka ze sklizně 2009 se v ČR prodávala za cenu nižší, než činí jejich výrobní náklady. Krize rovněž výrazně srazila poptávku po ovoci na zpracování. Jednalo se zejména o višně, rybíz a moštová jablka, lepší situace byla u třešní, hrušek a meruněk. CZV ovoce určeného pro zpracovatelský průmysl klesly v roce 2009 pod úroveň cen roku 1989. V roce 2010 se situace mírně zlepšila. Došlo ke zvýšení CZV u višní vlivem nízké úrody višní v celé Evropě. Velký nárůst cen zaznamenaly meruňky, mírný nárůst ceny broskve a švestky. Minimální zájem zpracovatelů je o červený rybíz.

V roce 2009 se do ČR dovezlo 541,1 tis. t čerstvého a sušeného ovoce v hodnotě 10,2 mld. Kč, přičemž dodávky ovoce z ostatních zemí EU meziročně vzrostly o 10 % na celkových 335,6 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely 62 %. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko a Itálie, dále pak Německo, Francie, Polsko a Řecko.

Vývoz ovoce z ČR včetně reexportu v roce 2009 dosáhl 146,0 tis. t v celkové hodnotě 2,3 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 4 %. Toto zvýšení bylo způsobeno zejména vyšším vývozem jablek konzumních i pro zpracování, dále vyšším vývozem třešní, broskví a červeného rybízu. Export ovoce do zemí EU vzrostl meziročně o 3 % na 145,1 tis. t a směřoval hlavně na trh Slovenska, Německa, Rakouska a Rumunska.

ZÁSAHY STÁTU A OPATŘENÍ EU U KOMODITY OVOCE

Do této kapitoly je zahrnuto:

1. **Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU**
2. **Vnější obchodní politika EU**
3. **Daňová politika**
4. **Dotační politika**
5. **Významné změny a právní předpisy od roku 2008 vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny**
 - 5.1. **Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny**
 - 5.2. **Projekt „Ovoce do škol“**
 - 5.3. **Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny**
6. **Státní zemědělský intervenční fond – opatření v rámci SOT**
7. **Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce**
8. **Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků**

I. Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V rámci Evropské unie, jejímž členem se od 1. 5. 2004 stala i Česká republika, nejsou pro pohyb zboží stanovena žádná cla ani kvóty. Pro dovozy zboží ze zemí, které nejsou součástí ES, platí společný celní sazebník.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém **INTRASTAT** (informace na www.czso.cz).

Systém Intrastat je povinný pro všechny členské státy EU, není však jednotný v oblasti sběru prvotních údajů (např. ve formě výkazu, v rozlišení obchodních transakcí, ve sběru některých údajů a způsobu jejich vykazování, ve výši prahů pro vykazování apod.). Povinnost vykazovat data pro Intrastat v ČR může vzniknout jen osobám (právníckým i fyzickým) registrovaným nebo identifikovaným v ČR k DPH, tj. osobám, kterým finanční úřad přidělil DIČ. Zpravodajskými jednotkami se mohou stát i osoby, které jsou registrované k DPH současně v ČR i v jiném členském státě a v ČR nemají své sídlo, místo podnikání nebo provozovnu, nebo i zahraniční osoby s daňovou povinností k DPH v ČR, pokud se registrovaly k DPH a DIČ jim přidělil Finanční úřad pro Prahu I. Místně příslušným celním úřadem pro odevzdávání výkazů pro Intrastat i pro registraci k elektronickému předávání těchto výkazů je pro tyto zpravodajské jednotky Celní úřad Praha I, Washingtonova 11, Praha I.

Od 1. 1. 2009 došlo ke změně limitu hodnoty zboží odeslaného nebo přijatého z jiného členského státu. **Práh pro vykazování činí 8 mil. Kč** fakturované hodnoty **zboží odeslaného** do jiného členského státu EU i **přijatého** z jiné členské země EU. Další významnou změnou je **povinné uvádění údajů o vlastní hmotnosti zboží** do výkazů Intrastat i pro ty podpoložky kombinované nomenklatury, kterým je v celním sazebníku přiřazen kód doplňkové měrné jednotky.

Základní nařízení Evropské unie

- a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 3330/91.
- b) Nařízení Komise (ES) č. 1982/2004, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 638/2004, o statistice Společenství obchodu se zbožím mezi členskými státy a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 1901/2000 a (EHS) č. 3590/92.
- c) Nařízení Komise (ES) č. 1915/2005, kterým se mění nařízení (ES) č. 1982/2004, pokud jde o zjednodušení zaznamenávání množství a údajů o zvláštních pohybech zboží.

- d) Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, ve znění pozdějších předpisů.

Příloha I pro výkazy za rok 2010 = v NK (ES) č. 948/2009, kterým se mění příloha I NR (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku.

- e) Nařízení Komise (ES) č. 1833/2006 o klasifikaci zemí a území pro statistiku zahraničního obchodu Společenství a statistiku obchodu mezi členskými státy.
- f) Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů.
- g) Směrnice Rady 2006/112/ES, o společném systému daně z přidané hodnoty.
- h) Nařízení Komise (EHS) č. 2454/93, kterým se provádí NR (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění.
- i) Od 1. 7. 2009 byla dle NK (ES) č. 312/2009 stanovena povinnost registrace hospodářských subjektů v rámci celé EU do tzv. **Rejstříku hospodářských subjektů (dále „rejstřík EORI“)** v případech, kdy subjekt obchoduje se třetími zeměmi. V rámci této registrace budou pověřené státní orgány členských zemí EU přidělovat tzv. číslo EORI. V ČR je to Celní správa ČR (více informací na www.celnisprava.cz).

Základní právní předpisy České republiky související s obchodem

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR, ve znění pozdějších předpisů,
- Vyhláška č. 201/2005 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy ES, ve znění vyhlášky č. 563/2006 Sb., 393/2008 Sb.,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

2. Vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník.

Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s Nařízením Komise EHS č. 2658/87). Distribuce TARICu probíhá v aktuální elektronické podobě na adrese http://europa.eu.int/comm/taxation_customs nebo na adrese www.cs.mfcr.cz a 1x ročně je vydáván v Úředním věstníku EU.

Obchodní vztahy EU se třetími zeměmi charakterizuje velký počet preferenčních dohod, meziregionálních iniciativ a jiných významných ujednání. Existují i samostatná obchodní ujednání o obchodu s některými zemědělskými výrobky. Privilegované jsou vztahy s geograficky a historicky nejbližšími partnery, tzn. se členskými státy Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které zahrnuje Švýcarsko, Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

Další významnou oblastí, kde má EU sjednány dohody typu zóny volného obchodu, je **oblast Středomoří** (Maroko, Palestina, Tunisko, Jordánsko, Libanon, Egypt, Alžírsko).

Neméně důležitá z hlediska zemědělských komodit je dohoda o spolupráci se skupinou afrických, karibských a tichomořských rozvojových zemí (**ACP**). Významné jsou rovněž preferenční dohody s Tureckem, Izraelem a Chorvatskem, dále s Čínou, Chile, Makedonií, Mexikem a JAR.

S vyspělými mimoevropskými zeměmi, jako je Austrálie, Kanada, Japonsko, Korejská republika, Hongkong, Tchaj-wan, Nový Zéland, Singapur a USA, probíhá obchod EU na základě smluvních celních sazeb. Na některé vybrané zemědělské výrobky existují komoditní preferenční ujednání.

Pro úplnost je třeba zmínit, že za stanovených podmínek je možné partnerům poskytnout **jednostranné (autonomní) preference**, obvykle v podobě snížení, resp. odstranění celních sazeb. EU této možnosti využívá ve vztahu vůči rozvojovým a nejméně rozvinutým zemím podle Všeobecného systému preferencí, zemím západního Balkánu, 20 zámořským zemím a územím, s nimiž mají Dánsko, Francie, Velká Británie a Nizozemsko zvláštní vztahy.

Druhy ovoce, na které se při dovozu ze třetích zemí do EU vztahují vstupní ceny – rok 2010

Pravidla pro uplatňování vstupní ceny pro ovoce a zeleninu jsou stanovena v nařízení Komise (ES) č. 1580/2007, ve znění pozdějších předpisů

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0805 10 20	Pomeranče sladké, čerstvé		
	1.1.-31.3.	35,4	16*
	1.4.-30.4.	35,4	10,4*
	1.5.-15.5.	35,4	4,8
	16.5.-31.5.	35,4	3,2
	1.12.-31.12.	35,4	16
0805 20 10 0805 20 30 20 50 20 70 0805 20 90	Mandarinky (včetně druhů tangerin a satsuma), klementinky, wilkingy apod.		
	1.1.- konec února, 1.11.-31.12.	64,9	16
	1.1.- konec února, 1.11.-31.12.	28,6	16
	1.1.-konec února 1.11.-31.12.	28,6 28,6	16* 16
0805 50 10	Citrony a limety, čerstvé		
	1.1.-31.5.	46,2	6,4*
	1.6.-31.7.	55,8	6,4*
	1.8.-31.10. 1.11.-31.12.	55,8 46,2	6,4 6,4
0806 10 10	Hrozny stolní, čerstvé		
	21.7.-31.10. 1.11.-20.11.	54,6 47,6	14,1* 11,5
0808 10 80	Jablka konzumní, čerstvá		
	1.1.-31.3.	56,8	4
	1.4.-30.6.	56,8	0
	1.7.-31.7. 1.8.-31.12.	45,7 45,7	0 9
0808 20 50	Hrušky konzumní, čerstvé		
	1.1.-30.1.	51	8
	1.2.-31.3.	51	5
	1.4.-30.4.	51	0
	1.7.-15.7.	46,5	0
	16.7.-31.7.	46,5	5
	1.8.-31.10. 1.11.-31.12.	38,8 51,0	10,4* 10,4*
0809 10 00	Meruňky, čerstvé		
	1.6.-20.6.	107,1	20*
	21.6.-30.6. 1.7.-31.7.	87,3 77,1	20* 20*

Dokončení tabulky

0809 20 05	Višně čerstvé		
	21.5.-31.5.	149,4	12
	1.6.-31.7.	125,4	12
	1.8.-10.8.	91,6	12
	Višně pro průmyslové zpracování		
	21.5.-15.7.	50,7	12
	16.7.-10.8.	45,9	12
0809 20 95	Třešně čerstvé		
	21.5.-31.5.	149,4	12*
	1.6.-15.6.	125,4	12*
	16.6.-15.7.	125,4	6*
	16.7.-31.7.	125,4	12
	1.8.-10.8.	91,6	12
0809 30 10	Nektarinky, broskve, čerstvé		
0809 30 90	11.6.-20.6.	88,3	17,6
	21.6.-31.7.	77,6	17,6
	1.8.-30.9.	60,0	17,6
0809 40 05	Švestky, čerstvé		
	11.6.-30.6.	69,6	6,4
	1.7.-30.9.	69,6	12

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 948/2009, příloha 2

Poznámka: * celní kvóta WTO

Přehled celních kvót WTO při dovozu ovoce a ovocných výrobků do zemí EU

Kód KN	Popis	Výše kvóty	Celní sazba	Ostatní podmínky
0802 1190 0802 1290	Mandle	90 000 t	2 %	
0805 1020	Vysoce jakostní pomeranče	20 000 t	10 %	V období od 1.2. do 30.4.
0805 2090	Mandarinky ostatní (Minneolas)	15 000 t	2 %	V období od 1.2. do 30.4.
0805 5010	Citrony	10 000 t	6 %	V období od 15.1. do 14.6.
0806 1010	Vinné hrozny, čerstvé od 21.7.-31.10.	1 500 t	Valorické clo sníženo na 9 %	
0808 1080	Jablka čerstvá od 1.4.-31.7.	696 t	Valorické clo sníženo na 0 %	
0808 2050	Hrušky čerstvé od 1.8.-31.12.	1 000 t	Valorické clo sníženo na 5 %	
0809 1000	Meruňky čerstvé od 1.8.-31.5.	500 t	10 %	
0809 1000	Meruňky čerstvé od 1.6.-31.7.	2 500 t	Valorické clo sníženo na 10 %	
0809 2095	Třešně čerstvé od 21.5.-15.7.	800 t	Valorické clo sníženo na 4 %	
ex 2008 2011 -2008 8070	Konzervované ananasy, citrusové plody, hrušky, meruňky, třešně, broskve a jahody	2 838 t	20 %	
ex 2009 1111 - 2009 9029	Ovocné šťávy	7 044 t	20 %	
2009 1199	Pomerančová šťáva koncentrovaná, zmrazená, bez cukru s hodnotou Brix do 50, obsah nádoby 2 litry nebo méně, neobsahující šťávu z krvavých pomerančů	1 500 t	13 %	

Pramen: Nařízení Komise (ES) č. 948/2009, příloha 7

3. Daňová politika

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (zákon č. 362/2009 Sb.), jsou upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem. Od ledna 2010 činí základní sazba daně 20% a snížená sazba 10%. Snížené sazbě DPH (tj. 10%) podléhá kapitola 8 celního sazebníku - jedlé ovoce a ořechy, slupky citrusových plodů a kapitola 20 – přípravy ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

4. Dotační politika

Realizaci podpůrných programů v roce 2010 lze rozdělit do následujících skupin:

A) Národní podpory (STATE AID)

Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro rok 2010 na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství.

- **1. I. Podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích, vinicích a ve školkách**

Účelem je zvýšení konkurenceschopnosti a kvality ovoce, chmele, vinných hroznů a školkařských výpěstků. Podmínkou je, že příjemce dotace bude s předmětem dotace podnikat min. 10 let.

Výše dotace: do 60 000 Kč/ha vybudované kapkové závlahy.

➤ **Vyhodnocení dotačního programu – rok 2009**

V roce 2009 bylo čerpáno celkem 16 139,9 tis. Kč (při sazbě 48 560 Kč/ha) na vybudování kapkové závlahy na 332,4 ha sadů a 111,7 tis. Kč na vybudování kapkové závlahy na 2,3 ha školek.

- **1.R. Podpora restrukturalizace ovocných sadů**

1.R.a. – podpora restrukturalizace sadů v systému integrované produkce

Účelem této dotace je restrukturalizace ovocných sadů, resp. nezbytné zlepšení zdravotního stavu ovocných stromů a zlepšení kvality produkovaného ovoce. **Předmětem dotace** je plocha nově vysázeného ovocného sadu osázená odrůdami, které jsou uvedeny v části D Zásad a obhospodařované podle Směrnice pro integrované systémy pěstování na půdách, které nepřekročí limity těžkých kovů uvedené v části D Zásad. **Subjektem** je podnikatel (§ 2 zákona č. 513/1991 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě.

Žadatel musí doložit kromě potvrzení ÚKZÚZ o uznání předmětné sadby i potvrzení Svazu pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) o použití povolených odrůd a dodržení limitů těžkých kovů v půdě a doklad o registraci v SISPO. Podmínkou je, že příjemce dotace bude podnikat s předmětem dotace a obhospodařovat jej podle Směrnice pro integrované systémy pěstování min. 10 let.

Výše dotace: a) sazba do 200 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 800 ks/ha,

b) sazba do 100 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,

c) sazba do 50 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) na min. 0,5 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha.

1.R.b. – podpora restrukturalizace sadů v ekologickém ovocnářství

Předmětem dotace je plocha nově vysázeného ovocného sadu, osázená odrůdami, které jsou uvedeny v části D Zásad, obhospodařovaná podle směrnice PRO-BIO svazu a nacházející se na půdách, které nepřekročí limity těžkých kovů uvedené v části D Zásad. **Subjektem** je ekologický podnikatel (podle § 3

zákona č. 242/2000 Sb.) podnikající v zemědělské výrobě. Žadatel musí doložit kromě potvrzení ÚKZÚZ o uznání předmětné sadby i potvrzení svazu ekologických zemědělců PRO-BIO o použití povolených odrůd a dodržení limitů těžkých kovů v půdě a doklad o registraci ve svazu ekologických zemědělců PRO-BIO. Podmínkou je, že příjemce dotace bude podnikat s předmětem dotace a obhospodařovat jej podle směrnice PRO-BIO svazu ekologických zemědělců, pro ekologické hospodaření min. 10 let.

Výše dotace: a) sazba do 100 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou jabloní, hrušní, meruněk, broskvoní, slivoní, třešní a višní na výměře min. 1 ha jednoho druhu, min. počet stromů 400 ks/ha,

b) sazba do 50 000 Kč/ha vysázeného ovocného sadu uznanou sadbou drobného ovoce (rybízů, angreštů, malin) na výměře min. 0,5 ha jednoho druhu, min. počet sazenic 3 000 ks/ha.

►► Vyhodnocení dotačního programu I.R. – rok 2009

I.R.a.: 51 171,0 tis. Kč na výsadbu 279,2 ha ovocných sadů (sazba 183,3 tis. Kč/ha),
6 752,0 tis. Kč na výsadbu 67,5 ha ovocných sadů (sazba 100,0 tis. Kč/ha),
322,0 tis. Kč na výsadbu 6,4 ha (sazba 50,0 tis. Kč/ha).

I.R.b.: 1 755,0 tis. Kč na 17,6 ha ovocných sadů (sazba 100,0 tis. Kč).

• 3. Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření hospodářsky závažných virových a bakteriálních chorob a chorob přenosných osivem a sadbou.

3.b. - Podpora prostorových a technických izolátů množitelského materiálu ovocných plodin, révy vinné a chmele se zaměřením na uchování zdravého genetického materiálu v zájmu udržení biologické rozmanitosti odrůd na území ČR:

v prostorovém izolátu:

- do 150 Kč za každou uznanou matečnou rostlinu velkého ovoce (semenné i roubové stromy), chmele v kategorii E a révy v kategorii SEI a E odrůdy uvedené v části D Zásad,
- do 20 Kč za každou uznanou matečnou rostlinu drobného ovoce v kategorii E odrůdy uvedené v části D Zásad,

v technickém izolátu:

- do výše 80 % z prokázaných úplných vlastních nákladů příslušného roku vynaložených na provoz izolátu.

3.c. – Podpora na testování množitelského materiálu s využitím imunoenzymatických metod a metod PCR do výše 60 % prokázaných přímých nákladů,

3.d. – Podpora tvorby rostlinných genotypů s vysokou rezistencí k biotickým i abiotickým faktorům a diferencovanou kvalitou obilovin včetně kukuřice, malých zrnin, olejnin, luskovin, brambor, píce, zelenin, chmele, révy vinné a ovocných dřevin, do výše 80 % prokázaných vyjmenovaných nákladů dle části D Zásad.

►► Vyhodnocení dotačního programu – rok 2009

bylo vyplaceno na:

- DP 3.a. 206,4 tis. Kč (pro rok 2010 nebyl notifikován)
- DP 3.b. 2 995,5 tis. Kč
- DP 3.c. 1 005,0 tis. Kč
- DP 3.d. 6 748,1 tis. Kč

- **9.A.b. – Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu**

9.A.b.1) – Publikace doporučených odrůd a souvisejících informací, poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je pěstitelský svaz. Výše podpory je stanovena do výše 80% prokázaných přímých nákladů.

9.A.b.2) – Pořádání výstav pěstovaných rostlin. Subjektem je vystavovatel nebo pěstitelský svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané výstavní akce.

9.A.b.3) – Pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Výše podpory: do výše 60% prokázaných přímých nákladů, avšak max. do 50 tis. Kč na jedno školení či seminář.

➤➤ **Vyhodnocení dotačního programu – rok 2009**

V rámci DP 9.A.b.2) bylo čerpáno 708,6 tis. Kč, na DP 9.A.b.3) bylo čerpáno 169,8 tis. Kč.

- **9.F. – Podpora poradenství v zemědělství**

Účelem je konzultační a metodická pomoc zemědělským podnikům formou šíření informací o opatřeních Programu rozvoje venkova ČR a o aktuálních problémech při realizaci společné zemědělské politiky, transfer výsledků vědy a výzkumu do praxe.

9.F.e. – Regionální přenos informací prostřednictvím Krajských informačních středisek pro rozvoj zemědělství a venkova o realizaci společné zem. politiky v souladu s regionálními prioritami, zajišťovaný prostřednictvím Krajských informačních středisek pro rozvoj zemědělství a venkova (KIS). Výše dotace je do 400 000 Kč na žadatele.

9.F.h. – Vstupní konzultace – podpora poradenství v zemědělství zaměřená na vstupní konzultace, poskytované agrárními nevládními neziskovými organizacemi formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 30 minut). **Účelem** vstupních konzultací je poskytnout mikro, malým a středním podnikům všeobecné informace o podpůrných programech, informovat o nezbytnosti dodržování podmínek správné výrobní praxe především v souvislosti s plněním požadavků Cross-Compliance a agroenvironmentálních programů, nasměrovat tazatele na další odborné konzultace nebo individuální poradenské služby a také poskytnout zpětnou vazbu ministerstvu o poradenských potřebách cílových skupin a o dodávaných poradenských službách. **Výše dotace:** sazba do 250 Kč na evidovaného člena členské základny.

9.F.i. – Odborné konzultace – podpora poradenství v zemědělství zaměřená na odborné konzultace formou telefonického, elektronického, písemného či osobního kontaktu časově limitovaného (do 30 minut), které pomohou tazateli, tj. mikro, malým a středním podnikům, zodpovědět jednotlivý odborně zaměřený dotaz provozního charakteru.

Výše dotace: a) sazba do 300 000 Kč/žadatele, u něhož se na řešení výzkumných projektů a záměrů podílí 10 – 30 zaměstnanců,

b) sazba do 600 000 Kč/žadatele, u něhož se na řešení výzkumných projektů a záměrů podílí min. 31 zaměstnanců,

c) sazba do 600 000 Kč/žadatele u univerzit,

d) sazba do 300 000 Kč/žadatel u odborných sdružení.

➤➤ **Vyhodnocení dotačního programu – rok 2009**

V rámci DP 9.F.h. – i. bylo vyplaceno 735,3 tis. Kč.

- **10.D. – Podpora evropské integrace nevládních organizací**

Podporován je vstup, členství, zastoupení členství a činnost českých stavovských agrárních nevládních organizací v mezinárodních nevládních organizacích ke zlepšení jejich efektivnosti a odborné úrovně činnosti.

• 10. E. – Podpora České technologické platformy pro potraviny

Účelem je podpora činnosti technologické platformy zaměřená na posílení funkčnosti, budování vnitřní struktury, personálního zajištění a zapojení do národních i evropských struktur. Informační a propagační činnost sloužící k propagaci cílů, aktivit a výsledků práce platformy, včetně zajištění přenosu informací mezi vědou, výzkumem a podnikatelskou praxí s důrazem na malé a střední podnikání z oblasti výroby potravinářských produktů.

• 13. - Podpora zpracování zemědělských produktů a zvyšování konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu

Účelem dotace je zvýšení kvality zpracování zemědělských produktů, zvyšování konkurenceschopnosti potravinářských podniků, respektive krmiv na evropském trhu, hlavně s ohledem na jakost, nezávadnost a dohledatelnost výrobků. Zabezpečení funkčnosti a účinnosti jakostních systémů (včetně integrované prevence a omezování znečištění).

Subjektem je výrobce potravin podle zákona č. 110/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržeb z vlastní výroby potravin je vyšší než 50 % nebo registrovaný výrobce hotových krmiv pro zvířata poskytující potraviny podle zákona č. 91/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jehož podíl tržby za prodej krmiv ku tržbám za prodej vlastních výrobků a služeb je vyšší než 50 % a který zaměstnává více než 250 osob nebo jeho roční obrat převyšuje 50 mil. EUR a méně než 750 osob a jeho roční obrat je nižší než 200 mil. EUR. Výše dotace je stanovena do 25 % prokazatelně vynaložených nákladů dle předloženého projektu. Minimální hodnota projektu je 1 mil. Kč.

Dotaci lze poskytnout pro:

- a) modernizaci a rekonstrukci výrobních zařízení,
- b) zavádění nových technologií,
- c) zlepšení a racionalizaci postupů zpracovávání zemědělských produktů,
- d) investice ke zlepšování a monitorování kvality potravinářských výrobků, resp. krmiv,
- e) zavádění technologií šetrných k životnímu prostředí,
- f) zavádění technologií souvisejících s dohledatelností potravinářských výrobků, resp. krmiv.

B) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond (PGRLF)

Investiční programy PGRLF Podpory podnikání jsou zaměřené zejména na realizaci dlouhodobých investičních záměrů s ohledem na restrukturalizaci a zvýšení efektivnosti, modernizace, snížení výrobních nákladů, zlepšení jakosti a další rozvoj zemědělských subjektů.

Podpora se poskytuje pouze na investice, které nejsou považovány za přijatelné výdaje v rámci Programu rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (aktuální informace <http://www.pgrlf.cz/>):

Pro rok 2010 byly vyhlášeny tyto programy:

C.1. Program Zemědělec

Cílem je vytvořit předpoklady pro rozvoj zemědělských subjektů, kdy příjemce Podpory investuje zejména do strojního zařízení, vybavení či technologických celků, přičemž podporovaná investice musí sloužit ke snížení výrobních nákladů, modernizaci či zlepšení jakosti.

C.2. Program Podpora nákupu půdy

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů zemědělských prvovýrobců za současné finanční a hospodářské krize a umožnit tím nákup nestátní zemědělské půdy jako primárního výrobního prostředku zemědělských prvovýrobců.

C.3. Podpora pojištění

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám a částečná kompenzace pojistného, vynaloženého na zemědělské pojištění. Předmětem podpory je úhrada části nákladů prokazatelně vynaložených na platbu pojistného u pojištění plodin a hospodářských zvířat. Podpora bude poskytnuta pěstiteli, který splňuje všechny podmínky pro poskytnutí finanční podpory pojištění a který na své jméno sjednal smluvní pojištění plodin a uhradil pojistné ve výši min. 1 000 Kč za příslušný rok. Za plodiny se nepovažují lesní porosty a lesní školky. Uvedeným pojištěním se rozumí pojištění plodin pro případ:

- krupobití, požáru, vichřice, povodně nebo záplavy, sesuvu půdy, vyzimování, vymrznutí, jarního mrazu nebo mrazu.

Výše podpory: - až do 50% prokázaných uhrazených nákladů na pojištění speciálních plodin pro příslušný rok;

Pro účely poskytování podpory se speciálními plodinami rozumí:

- trvalé kultury vč. školek, tj. réva vinná, chmel, ovoce (meruňky, jablka, hrušky, třešně, višně, broskve, rybíz, angrešt, ořechy, mandloně, kdoule, švestky, slívy, ryngle, maliny, ostružiny),
- jahody,
- okrasné rostliny vč. školek.

C.4. Program Provoz

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely u zemědělských prvovýrobců a podnikatelů zabývajících se hospodařením v lese.

V rámci tohoto Programu nejsou zejména podporovány úhrady následujících vstupů: mzdové a ostatní osobní náklady, nákup pohonných hmot a maziv, náklady na investice

C.5. Program Zpracovatel – Provoz

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely u podnikatele provozujícího činnosti v oblasti zpracování produkce ze zemědělské výroby.

C.6. Program Podpora krátkodobého financování

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů u zemědělských prvovýrobců, způsobených dlouhou dobou splatnosti faktur ze strany zpracovatelů zemědělských produktů, a tím také částečně umožnit zpracovatelům disponovat s finančními prostředky bez nutnosti čerpání provozních úvěrů, tedy sekundárně dochází k úspoře finančních prostředků také na straně zpracovatelů zemědělských produktů.

C.7. Program Podpora obcím

Účelem podpory je umožnění projektových záměrů obcí (případně svazků obcí) realizovaných ve veřejném zájmu v rámci Programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013. Předmětem podpory je DPH jako příslušenství k nákladům vynaložených obcí (příp. svazkem obcí) na úhradu investičních a neinvestičních projektových záměrů PRV realizovaných ve veřejném zájmu.

C) Jednotná platba na plochu zemědělské půdy (SAPS)

Jednou z hlavních kategorií finančních podpor do českého zemědělství jsou po vstupu ČR do EU přímé platby, poskytované na hektar obhospodařované zemědělské půdy. Tyto podpory jsou vypláceny v systému SAPS (Single Area Payment Scheme), tj. zjednodušeným systémem plateb.

Platba je stanovena na hektar užívané zemědělské půdy na základě **nařízení vlády č. 47/2007 Sb.**, o stanovení některých podmínek při poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků pocházejících z půdy uvedené do klidu.

- Podmínky:**
- minimální výměra zemědělského podniku je 1 ha,
 - registrace půdních bloků/dílů půdních bloků v evidenci zemědělské půdy dle uživatelských vztahů (tzv. LPIS) nejméně od data podání žádosti do 31. 8. kalendářního roku,
 - půda musí být zemědělsky obhospodařována,
 - dodržování podmínek správné zemědělské a environmentální praxe po celý kalendářní rok na všech půdních blocích, popřípadě dílech půdních bloků vedených v evidenci na žadatele,
 - podpora se poskytne na zemědělskou půdu, která je v evidenci vedena jako způsobilá, tj. k 30. 6. 2003 byla uchována v dobrém zemědělském stavu.

Přehled plateb SAPS v ČR 2004 -2009

Ukazatel	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sazba Kč/ha	1 830,40	2 110,70	2 517,80	2 791,50	3 072,70	3 710,00

Pramen: MZe, odbor přímých plateb

D) Národní doplňkové platby k přímým podporám (TOP UP)

Na základě **nařízení vlády č. 112/2008 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb k přímým podporám pro rok 2009, mohou pěstitelé ovoce obdržet:

- platbu na zemědělskou půdu

žadatel: fyzická nebo právnická osoba, obhospodařující zemědělskou půdu, která je na ni vedena v evidenci (§3i, písm. a) – h) zákona o zemědělství), o výměře nejméně 1 ha,

výše dotace: přesná výše bude stanovena nejpozději do 30. listopadu příslušného kalendářního roku, v závislosti na počtu žadatelů a množství prostředků ze státního rozpočtu,

další podmínky: součástí žádosti o platbu je seznam půdních bloků/dílů půdních bloků, které žadatel obhospodařuje a které jsou vedeny v evidenci jako zemědělská půda, včetně jejich výměr a zakreslení v mapě půdních bloků/dílů půdních bloků,

zemědělská půda je vedena v evidenci na žadatele nejméně ode dne doručení žádosti o platbu Fondu do 31. 8. příslušného kalendářního roku a je žadatelem zemědělsky obhospodařována po celou dobu, po kterou je na něj vedena v evidenci,

zemědělská půda musí být vedena v evidenci jako způsobilá k poskytnutí jednotné platby na plochu zemědělské půdy.

Klasifikace kultur (dle zákona č. 252/1997 Sb., §3i, písm. e-g, o zemědělství, v platném znění, a NV č. 335/2009 Sb.):

- **Ovocný sad**

Ovocným sadem se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, která je souvisle osázena ovocnými stromy, příp. ovocnými keři. Do této plochy se započítává související manipulační prostor, který nesmí přesahovat 12m na začátku a na konci řad a šířku jednoho meziřadí, v nejvyšší započítatelné šířce 8m, podél řad po obou stranách ovocného sadu.

- **Školky**

Školkou je zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují školkařské výpěstky ovocných a okrasných druhů, révy vinné včetně podnožového rozmnožovacího materiálu, sadba chmele a lesních dřevin, s výjimkou školek lesních dřevin založených v lese pro vlastní potřebu k obnově lesa.

- Mez

Mezí se rozumí souvislý zatravněný útvar liniového typu, sloužící zejména ke snižování nebezpečí vodní, popř. větrné eroze, zpravidla vymezující hranici půdního bloku/dílu půdního bloku. Součástí meze může být dřevinná vegetace, popř. kamenná zídka.

- Terasa

Terasou se rozumí souvislý svažité útvar liniového typu zbořený terasovým stupněm, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popř. větrné eroze, a zmenšující sklon části svahu půdního bloku/dílu půdního bloku, zpravidla vymezující hranici půdního bloku/dílu půdního bloku. Součástí terasy může být dřevinná vegetace, popř. kamenná zídka.

- Travnatá údolnice

Travnatou údolnicí se rozumí členitý svažité útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popř. větrné eroze, vymezující dráhu soustředěného odtoku vody z půdního bloku/dílu půdního bloku, se zemědělskou kulturou orná půda. Součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace.

- Skupina dřevin

Skupinou dřevin se rozumí útvar neliniového typu, tvořený nejméně 2 kusy dřevité vegetace s nejvyšší možnou výměrou 2 000 m². Za skupinu dřevin se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

- Stromořadí

Stromořadím se rozumí útvar liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace a zpravidla s pravidelně se opakujícími prvky. Za stromořadí se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa.

- Soliterní dřevina

Soliterní dřevinou se rozumí izolovaně rostoucí dřevina s průmětem koruny od 8 m² vyskytující se v zemědělsky obhospodařované krajině mimo les. Za soliterní dřevinu se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice.

- Zelinářské zahrady

Zelinářskou zahradou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstuje ovoce, zelenina, obiloviny, okopaniny a okrasné, léčivé, kořeninové a aromatické rostliny pro potřebu uživatele zelinářské zahrady a jeho osob blízkých.

- Orná půda

Ornou půdou se rozumí zemědělsky obhospodařovaná půda, na které se pěstují v pravidelném sledu, popřípadě pod skleníky nebo pod pevným anebo přenosným krytem, zemědělské plodiny a která není travním porostem.

E) Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP)

- **Agroenvironmentální opatření dle nařízení vlády č. 242/2004 Sb.**, o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí, ve znění pozdějších předpisů

- agroenvironmentální opatření

- sazba 24 470 Kč/ha, jde-li o pěstování vinic, ovocných sadů nebo chmelnic v systému **ekologického zemědělství**,

- v roce 2008 bylo proplaceno 45 žádostí pro 252 ha sadů v částce 6,1 mil. Kč (na základě žádostí podaných v roce 2007),

- v roce 2009 bylo proplaceno 43 žádostí pěstitelů na 245,4 ha sadů ve výši 5,9 mil. Kč,

- v roce 2009 byly podány 4 žádosti na 12,5 ha ve výši 304,6 tis. Kč.

- podopatření integrované systémy pěstování ovoce
- sazba 9 857 Kč/ha ovocného sadu
 - v roce 2008 bylo vyplaceno 80 žadatelům (žádosti podané v roce 2007) 42,6 mil. Kč na 4 400 ha sadů,
 - v roce 2009 bylo vyplaceno na 74 žádosti ovocnářů o dotaci celková částka 43,2 mil. Kč na 4 422 ha sadů,
 - v roce 2009 bylo podáno 71 žádostí na 4 277 ha sadů ve výši 42,2 mil. Kč.

F) Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova 2007-2013 (EAFRD)

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR (NSPRV) vychází z hlavních strategických priorit EU pro období 2007 - 2013, vyjádřených NR (ES) č. 1698/2005, ve znění pozdějších předpisů, s důrazem na zvyšování ekonomického růstu, vytváření nových pracovních příležitostí a udržitelný ekonomický rozvoj. Dále navazuje na NR (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky, ve znění pozdějších předpisů, a na rozhodnutí Rady 2006/144/ES, o Strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova: programové období 2007 - 2013.

Programový dokument připravený MZe pro poskytování dotací na zemědělství a rozvoj venkova v letech 2007 – 2013 se nazývá Program rozvoje venkova (PRV). Dotace z PRV ČR jsou spolufinancovány z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a ze státního rozpočtu. Cílem PRV je rozvoj venkovského prostoru formou trvale udržitelného rozvoje, zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, lesnictví a potravinářství.

Základní legislativa EAFRD:

- NR (ES) č. 1698/2005, o podpoře pro rozvoj venkova z EAFRD,
- NR (ES) č. 1290/2005, o financování Společné zemědělské politiky,
- Rozhodnutí Rady (ES) 2006/144/ES, o Strategických pokynech Společenství pro rozvoj venkova – programové období 2007 – 2013,
- Pravidla, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotace na projekty programu rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, vydané MZe pod čj. 22197/2007-10000.

Osa I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví

Podpora v rámci osy I směřuje ke zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví a vytvoření silného a dynamického zemědělsko-potravinářského odvětví. K tomuto cíli jsou v ose I nastavena opatření převážně investičního charakteru (např. modernizace zemědělských podniků, zvyšování hodnoty zemědělských a potravinářských produktů, nebo investice do lesů), ve kterých je k získání podpory nutné předložit projekt. Opatření osy I navazují na podpory z předcházejícího programovacího období 2004 – 2006.

Opatření osy I:

I.1.1 – Modernizace zemědělských podniků

(v tomto opatření je v rámci záměrů staveb a technologií pro rostlinnou výrobu možné v ovocnářství využít skladovací kapacity, skleníky, fóliovníky a další speciální pěstební plochy, nosné konstrukce trvalých kultur, hlavní závlahová zařízení, technologie na zpracování a využití zbytkové - odpadní - a cíleně pěstované biomasy pro vlastní potřeby podniku)

- v roce 2008 bylo proplaceno celkem 55 žádostí ovocnářských i zelinářských podniků ve výši 120,3 mil. Kč,
- v roce 2009 bylo schváleno k proplacení
 - 54 žádostí na modernizaci zem. podniků ve výši 200,7 mil. Kč (ovoce a zelenina),
 - 64 žádostí na nosné konstrukce ve výši 111,3 mil. Kč (ovoce, chmel, réva).
 - 32 žádostí na skleníky, fóliovníky, kontejnerovny ve výši 84,0 mil. Kč.

- I.1.2 – Investice do lesů
- I.1.3 – Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
- I.1.4 – Pozemkové úpravy
- I.2.1 – Seskupení producentů
- I.3.1 – Další odborné vzdělávání a informační činnost
- I.3.2 – Zahájení činnosti mladých zemědělců
- I.3.3 – Předčasné ukončení zemědělské činnosti
- I.3.4 – Využívání poradenských služeb

Osa II - Zlepšování životního prostředí a krajiny

Podpory v ose II se zaměřují na zlepšování životního prostředí a krajiny s cílem vytvořit multifunkční zemědělské a lesnické systémy prospěšné životnímu prostředí, přírodě a krajině.

Osa směřuje zejména k uplatňování zemědělských postupů šetrných k životnímu prostředí ve venkovské krajině, k zastavení úbytku biodiverzity, k ochraně vody a půdy a ke zmírňování změn klimatu. K tomu přispěje také rozvoj ekologického zemědělství a plné zavedení požadavků správného hospodaření tzv. cross compliance. Je podporováno hospodaření v méně příznivých oblastech k vyrovnání příjmů s produkčními oblastmi a k předcházení fenoménu opouštění půdy, zachování péče o krajinu i pracovních míst. Podpory v ose II představují víceletý závazek žadatelů a budou vypláceny v tzv. nárokovém režimu, tzn. po splnění podmínek stanovených v příslušném nařízení vlády. Opatření osy II navazují na podpory vyplácené v předcházejícím programovacím období 2004 – 2006 z HRDP.

Opatření osy II:

- II.1.1 – Platby za přírodní znevýhodnění poskytované v horských oblastech a platby poskytované v jiných znevýhodněných oblastech
- II.1.2 – Platby v rámci oblastí Natura 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES

II.1.3 - Agroenvironmentální opatření

dle nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/2009 Sb., 78/2010 Sb. a 112/2010 Sb.:

- **ekologické zemědělství**

- a) - sazba 849 €/ha, jde-li o pěstování vinic, ovocných sadů v systému ekologického zemědělství podle § 7, které jsou obhospodařovány v režimu intenzivního ovocnářství a jsou tvořeny min. 200 ks ovocných stromů/ha nebo min. 800 ks ovocných keřů/ha.

- v roce 2008 byla vyplacena 100 pěstitelům pro 1 122 ha sadů částka 26,2 mil. Kč,

- v roce 2009 byla proplacena 221 žádostí na 2 408,7 ha sadů celková částka 53,2 mil. Kč,

- v roce 2009 bylo podáno 225 žádostí v celkové výši 50,1 mil. Kč na 2 201 ha.

- b) - sazba 510 €/ha, jde-li o pěstování ovocných sadů v systému ekologického zemědělství podle § 7 (tzv. extenzivní sady)

- **integrovaná produkce ovoce**

- sazba 435 €/ha ovocného sadu

- v roce 2008 bylo vyplaceno 177 pěstitelům ovoce 74,5 mil. Kč na výměru 6 231 ha,

- v roce 2009 bylo vyplaceno 220 pěstitelům 77,1 mil. Kč na 6 772 ha sadů,

- v roce 2009 bylo podáno 252 žádostí na 7 883 ha ve výši 91,9 mil. Kč.

Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova

Osa III směřuje ke zlepšení kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikaci hospodářství venkova. Cílem podpor je vytvoření různorodých pracovních příležitostí a podmínek pro atraktivní život na venkově.

Opatření nastavená v ose III (např. diverzifikace činností nezemědělské povahy, zakládání podniků a jejich rozvoje, cestovního ruchu, základní služby pro hospodářství a obyvatelstvo venkova, obnova a rozvoj vesnic) jsou investičního charakteru.

Osa IV - Leader

Průřezově doprovází opatření I. a II. osy specifická osa IV – Leader. Jejím cílem je iniciovat vytváření a rozvoj místních partnerství a podporovat využití vnitřního rozvojového potenciálu venkova. Metoda Leader umožňuje spojit cíle konkurenceschopnost, životní prostředí a kvalitu života a diverzifikaci hospodářství na venkově. Integrovaný přístup pomůže chránit a rozvíjet místní přírodní a kulturní dědictví, zvyšovat povědomí o ochraně životního prostředí, podporovat výrobu specialit, cestovní ruch, obnovitelné zdroje energie a investovat do nich. Metodu Leader uplatňují tzv. místní akční skupiny, které s využitím přirozeného vnitřního potenciálu mikroregionů pomáhají realizovat projekty k naplnění místní strategie.

Technická pomoc

Technická pomoc je potřebná na podporu aktivit nezbytných pro monitoring a hodnocení řízení a realizace PRV a pro zdokonalování opatření obsažených v tomto Programu. Jedná se zejména o práce spojené s vypracováním postupů a materiálů nezbytných pro proces administrativy od podání žádostí až po vyhodnocování jednotlivých opatření.

Přehled podopatření je následující:

Rozdělení národních finančních prostředků z EAFRD, roční průměr 2007 – 2013 (mln. Kč)

Osy	Veřejné zdroje			Podíl na osy (z EAFRD)
	celkem	EAFRD	ČR	
Osa I	3,11	2,33	0,78	22,39
Osa II	7,19	5,75	1,45	55,20
Osa III	2,35	1,76	0,59	16,93
Osa IV	0,65	0,52	0,13	5,00
Technická pomoc	0,07	0,05	0,02	0,48
Celkem	13,37	10,41	2,96	100,00

Pramen: Národní strategický plán, prosinec 2006

G) Národní program podpory potravin – KLASA

Od roku 2003 uděluje ministr zemědělství kvalitním potravinářským a zemědělským výrobkům národní značku kvality KLASA. Tuto prestižní značku spravuje od počátku roku 2004 Oddělení marketingu Státního zemědělského intervenčního fondu. Značka smí být udělena pouze po splnění všech podmínek stanovených v Pravidlech pro udělování národní značky KLASA. Národní značka kvality KLASA slouží spotřebitelům a odběratelům k lepší orientaci při identifikaci typických regionálních produktů, prezentaci jejich kvality v porovnání s konkurenčními potravinami. Značka je propůjčována na tři roky a její vlastnictví může být po této lhůtě prodlouženo, ale také může být při zhoršení kvality či porušení podmínek pro její udělení odebráno. Požadovanou kvalitu a složení výrobků mj. posuzuje a po jejím udělení kontroluje Státní zemědělská potravinářská inspekce. Značka garantuje, že jsou nabízeny skutečně kvalitní a zdravotně nezávadné potraviny. Jde o proces získání důvěry spotřebitelů a odběratelů, udržení si této důvěry, což je nezbytný předpoklad rozvoje potravinářství a zabezpečení konkurenceschopnosti v rámci trhů doma i v zahraničí.

Ocenění národní značkou KLASA již do srpna 2010 získalo celkem 1 312 produktů od 224 českých a moravských výrobců, z tohoto počtu získalo toto ocenění 83 produktů jak z čerstvého ovoce a zeleniny, tak i výrobků z nich.

Více informací o tom, jak získat značku KLASA, o pravidlech pro její udělování, grafický manuál značky KLASA včetně seznamu již oceněných výrobků lze nalézt na internetových stránkách www.eklasa.cz.

5. Významné změny a právní předpisy vztahující se k sektoru ovoce a zeleniny od roku 2008

5.1. Legislativa v rámci SOT ovoce a zeleniny

Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem tohoto nařízení je zjednodušit regulační prostředí SZP vytvořením jednoho horizontálního právního rámce pro ustanovení o zemědělských trzích. Do tohoto nařízení byla začleněna pouze ustanovení odvětví ovoce a zeleniny, kterých se reformy politik netýkaly.

Princip podpor u uznaných organizací producentů ovoce a zeleniny činí **4,1%** z hodnoty obchodované produkce OP s tím, že pro případ výdajů na krizi je možno toto procento navýšit **na 4,6%**. Je možné rovněž požádat o změnu poměru úhrady uznatelných nákladů **na 60% z EU a 40% spolufinancování organizací producentů**. Finanční podpora je poskytována na uznatelné výdaje schváleného operačního programu jednotlivých organizací producentů. Výkonem správy, tj. schvalování a vyhodnocování operačních programů včetně přiznávání podpor, je pověřen SZIF.

Za účelem zvýšení zájmu jednotlivých producentů ke sdružování do organizací producentů byla zvýšena podpora na zakládání a činnost, tzv. seskupení producentů, **o 100%**. Podpora má paušální charakter, je odvislá od obrátu. Horní max. hranice je stanovena ve výši 100 tis. EUR. Délka poskytování podpor je max. 5 let, přičemž má degresivní charakter (10%, 10%, 8%, 6% a 4% z obrátu organizace).

NR (ES) č. 1234/2007 ruší následující nařízení:

- (EHS) č. 449/69; (EHS) č. 1467/69; (EHS) č. 2511/69; (EHS) č. 2093/70; (EHS) č. 846/72; (EHS) č. 1252/73; (EHS) č. 155/74; (EHS) č. 1627/75; (EHS) č. 794/76; (EHS) č. 1180/77; (EHS) č. 10/81; (EHS) č. 40/81; (EHS) č. 3671/81; (EHS) č. 1603/83; (EHS) č. 790/89; (EHS) č. 3650/90; (EHS) č. 525/92; (EHS) č. 3438/92; (EHS) č. 3816/92; (EHS) č. 742/93; (EHS) č. 746/93; (ES) č. 399/94; (ES) č. 2241/2001; (ES) č. 545/2002;
- NR (ES) č. 2200/96 o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou,
- NR (ES) č. 2201/96 o společné organizaci trhů s produkty zpracovanými z ovoce a zeleniny,
- NR (ES) č. 1182/2007 o stanovení zvláštních pravidel pro odvětví ovoce a zeleniny.
- **zrušená nařízení však případně zůstanou v platnosti pro účely 203a NR (ES) č. 1234/2007, v platném znění.**

Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR č. 2200/96, 2201/96 a 1182/2007, ve znění pozdějších předpisů.

NK č. 1580/2007 ruší následující nařízení:

- (ES) č. 3223/94; (ES) č. 1555/96; (ES) č. 961/1999; (ES) č. 544/2001; (ES) č. 1148/2001; (ES) č. 2590/2001; (ES) č. 1791/2002; (ES) č. 2103/2002; (ES) č. 48/2003; (ES) č. 606/2003; (ES) č. 761/2003; (ES) č. 1432/2003; (ES) č. 1433/2003; (ES) č. 1943/2003; (ES) č. 103/2004; (ES) č. 1557/2004; (ES) č. 179/2006; (ES) č. 430/2006; (ES) č. 431/2006 a (ES) č. 1790/2006.
- **zrušená nařízení však případně zůstanou v platnosti pro účely čl. 203a NR (ES) č. 1234/2007, v platném znění**

Nařízení vlády č. 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou (ruší NV č. 247/2004 Sb.), v návaznosti na přímo použitelné předpisy NR (ES) č. 1234/2007 a NK (ES) č. 1580/2007, v platných zněních.

Vzhledem k výrazným odlišnostem mezi jednotlivými členskými státy EU 27 musely jednotlivé státy vypracovat **Vnitrostátní strategii pro operační programy organizací producentů (VS)**. VS ČR obsahuje typy opatření, schválené NV č. 318/2008 Sb., které je možno zahrnout do operačního programu OP a které jsou uznatelné k proplácení v rámci podpor. Součástí VS je i **Vnitrostátní rámec pro environmentální opatření (VR)**. Jednotlivá opatření VR jsou rovněž schválena v NV č. 318/2008 Sb. Výběr alespoň dvou těchto opatření je nezbytnou povinností organizace producentů pro schválení jejího operačního programu.

Po ročním sledování vyhodnotila ČR stanovené podmínky výše uvedených dokumentů v souladu s čl. 57, odst. 7 NK (ES) č. 1580/2007 a tak, aby vhodným způsobem reagovala na praktické potřeby při realizaci operačních programů. Na základě tohoto vyhodnocení vešlo v měsíci červenci 2010 **v platnost NV č. 215/2010 Sb.**, kterým se mění NV č. 318/2008 Sb.

Nařízení Rady (ES) č. 3/2008 o informačních a propagačních opatřeních na podporu zemědělských produktů na vnitřním trhu a ve třetích zemích.

Nařízení Komise (ES) č. 501/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR (ES) č. 3/2008 (ve znění NK (ES) č. 1313/2008).

Nařízení vlády č. 95/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování oddělené platby za rajčata určená ke zpracování, ve znění NV č. 83/2009 Sb. a 480/2009 Sb., (v návaznosti na přímo použitelný předpis NR (ES) č. 1782/2003, o společných pravidlech pro režimy přímých podpor, v platném znění).

<p><u>Registrace organizace producentů a sdružení organizací producentů, stahování zboží z trhu, poskytování podpor</u></p> <p>Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 Nařízení vlády ČR č. 318/2008 Sb. (215/2010 Sb.)</p>	<p><u>Licence pro ovoce a zeleninu</u></p> <p>Nařízení Komise (ES) č. 376/2008 Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 Nařízení Komise (ES) č. 341/2007 Nařízení Komise (ES) č. 1979/2005 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007</p>
<p><u>Kontrolní systém jakosti ovoce a zeleniny</u></p> <p>Nařízení Komise (ES) č. 408/2003 Nařízení Komise (ES) č. 1580/2007 Nařízení Komise (ES) č. 1221/2008</p>	<p><u>Dovozní licence pro banány</u></p> <p>Nařízení Komise (ES) č. 2014/2005 Nařízení Rady (ES) č. 1234/2007 Nařízení Komise (ES) č. 514/2008 (376/2008)</p>
<p><u>Sektor zpracovaného ovoce a zeleniny:</u></p> <p>Nařízení vlády ČR č. 95/2008 Sb.</p>	

5.2. Projekt „Ovoce do škol“ (School Fruit Scheme)

Projekt „Ovoce do škol“ vychází z hlavních záměrů stanovených ES pro sektor ovoce a zeleniny. Základním cílem projektu je přispět k trvalému zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny, vytvořit stravovací návyky ve výživě dětí, bojovat proti epidemii dětské obezity a zvrátit klesající spotřebu ovoce a zeleniny. Současně se předpokládají pozitivní dopady do sektoru zemědělství, a to včetně vyšších výdělků, stabilizace trhů a dostupnosti současných i budoucích dodávek.

Úspěšné řešení projektu je postaveno na širokém partnerství mezi vzdělávacím úsekem, zdravotnictvím a zemědělstvím za účasti soukromého, veřejného a občanského sektoru. Česká republika stanovila jako cílovou skupinu žáky 1. - 5. ročníků základních škol, u nichž se předpokládá nejvyšší efektivita při realizaci cílů celého projektu.

Ovoce do škol – průběh projektu ve školním roce 2009/2010

Pro školní rok 2009/2010 Fond schválil 11 žadatelů pro dodávání produktů v rámci projektu „Ovoce do škol“ podle NV č. 478/2009 Sb., NR (ES) č. 1234/2007 a NK (ES) č. 288/2009.

Celková podpora ze zdrojů EU a ČR pro režim „Ovoce do škol“ činí ve školním roce 2009/2010 celkem **72 689 962 Kč** (částka 53 063 672 Kč je 73% podíl z EU a částka 19 626 290 Kč je 27% podíl z ČR).

Projektu se účastnilo 2 883 škol s počtem 323 431 žáků 1.–5. ročníků základních škol, zapojených do režimu „Ovoce do škol“. Celkový roční limit na jednoho žáka pro školní rok 2009/2010 byl stanoven ve výši 224,75 Kč.

Druhovou skladbu produktů, které byly dodávány v rámci projektu ovoce do škol ve školním roce 2009/2010, tvořily z ovoce:

jablka, pomeranče, banány, mandarinky, kiwi, hrušky, hroznové víno, nektarinky, meruňky, broskve, ananas, grepy, jahody, ale také i melouny, nashi, mango a mandory,

ze zeleniny:

rajčata, okurky, papriky, kedlubny, ředkvičky, mrkev, hrachové lusky,

100% ovocné a zeleninové šťávy.

Nařízení vlády č. 478/2009, o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních.

Nařízení Rady (ES) č. 13/2009, kterým se mění NR (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky, a NR (ES) č. 1234/2007, jednotné nařízení o společné organizaci trhů, a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty s cílem vytvořit **projekt „Ovoce do škol“**.

Nařízení Komise (ES) č. 288/2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k NR 1234/2007, pokud jde o podporu ES na poskytování ovoce a zeleniny a výrobků z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních v rámci projektu „Ovoce do škol“.

Nařízení Rady (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky, ve znění pozdějších předpisů.

5.3. Změny v předpisech EU pro kontrolu čerstvého ovoce a zeleniny

Kontrola čerstvého ovoce a zeleniny na vnitřním trhu ve všech stádiích obchodování, při dovozu nebo vývozu, ale i např. produkty určené ke zpracování, prošla v několika posledních letech legislativními změnami, které byly nezbytné pro zlepšení konkurenceschopnosti a tržní orientace. Cílem je dosažení udržitelné produkce konkurenceschopné na vnitřním i vnějším trhu, snížení výkyvů v příjmech producentů v důsledku krizí na trhu, zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny ve Společenství a pokračování ve snahách odvětví o zachování a ochranu životního prostředí.

Nařízení Komise (ES) č. 1221/2008, kterým se s ohledem na obchodní normy mění NK (ES) č. 1580/2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v odvětví ovoce a zelenin, ve znění pozdějších předpisů.

Toto nařízení vstoupilo v platnost od 1. 7. 2009 a přineslo následující nejdůležitější změny:

a) Zrušení některých obchodních norem

Došlo ke zrušení celkem 26 norem a v platnosti zůstává pouze 10 obchodních norem. Obchodní normy platí pro obchodování mezi členskými státy EU, dále pro dovoz ze třetích zemí a vývoz do třetích zemí. V případě absence obchodní normy EU je možno použít ČSN, avšak pouze pro produkty země původu ČR.

Obchodní normy platné i po 1. 7. 2009 (dle NK (ES) č. 1221/2008) pro:

jablka; hrušky; kiwi; broskve a nektarinky; saláty a endivii kadeřavou letní a endivii zimní; citrusové plody; jahody, papriku zeleninovou; rajčata; stolní hrozny révy vinné.

b) Vznik nové obchodní normy tzv. „Všeobecné obchodní normy“

Všeobecná obchodní norma bude použita pro hodnocení podmínek jakosti pro každý produkt, pro který neexistuje obchodní norma Společenství. Tato norma zahrnuje minimální požadavky na jakost, minimální požadavky na zralost, odchylky a označování země původu produktu (např. minimální požadavky na zralost jsou velmi všeobecné, odchylky jsou jednotně 10% a označování tvoří pouze označení produktu zemí původu).

c) Další změny

Zahrnují např. změnu hmotnosti maloobchodního balení čerstvého ovoce a zeleniny obsahující směs různých druhů z 3 na 5 kg a změnu označování, kdy země původu jsou nahrazeny dle potřeby jedním z následujících označení:

- směs ovoce a zeleniny ES,
- směs ovoce a zeleniny nepocházející z ES,
- směs ovoce a zeleniny pocházející z ES i mimo ES.

6. Státní zemědělský intervenční fond – opatření v rámci SOT

Výkonným orgánem pro opatření v rámci SOT pro sektor ovoce a zeleniny v ČR je SZIF. Provádí veškeré úkony a činnosti stanové zákonem č. 256/2000 Sb., v platném znění, zákonem č. 252/1997 sb., v platném znění, v NR (ES) č. 1234/2007 a NK č. 1580/2007 a NV č. 318/2008 Sb., v platných zněních. Jedná se např. o úkony spojené s oběhem finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentů s institucemi EU, včetně vydávání vývozních a dovozních licencí. Informace lze získat na webových stránkách: <http://www.szif.cz>

a) Registrace předběžně uznaných seskupení producentů, organizací producentů a sdružení organizací producentů; poskytování finančních podpor pro pěstitele ovoce a zeleniny

Finanční prostředky může SZIF vyplácet pouze registrovaným (uznaným) organizacím producentů (OP) nebo sdružením organizací producentů (SOP), které byly uznány na základě žádosti o uznání, uznaným seskupením producentů (SP), případně mezioborových organizacím, které předložily žádosti o uznání nebo plán odstupňovaného uznání. OP/SOP/SP a mezioborové organizace ovoce a zeleniny musí být registrované nebo předběžně registrované na základě NR (ES) č. 1234/2007, NK (ES) č. 1580/2007 a NV č. 318/2008 Sb., vše ve znění pozdějších předpisů, a dále fungovat v souladu s těmito nařízeními.

Do roku 2008 se administrace SOT pro sektor ovoce a zeleniny prováděla na základě NR (ES) č. 2200/96, NK (ES) č. 1432/2003 a NV č. 247/2004 Sb. Osoby uznané nebo předběžně uznané a řízení o uznání nebo o předběžném uznání, zahájena podle NV č. 247/2004 Sb., se považují za uznané nebo předběžně uznané podle NR (ES) č. 1234/2007 a NK (ES) č. 1580/2007, v platných zněních, a NV č. 318/2008 Sb.

■ V roce 2006 byly v ČR čtyři registrované organizace producentů (OP) s operačním programem, a to:

CZ FRUIT, odbytové družstvo, Praha; JIHOFRUKT, družstvo, Velké Bílovice; Odbytové družstvo LITAZEL, Bohušovice n. Ohří; Jihomoravská zelenina, družstvo, Velké Bílovice,

a čtyři předběžně registrované skupiny producentů (SP) s plánem k dosažení uznání:

EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; ZN FRUIT, družstvo, Hodonice, Družstvo producentů rajčat, Podivín; Východočeská zelenina – družstvo producentů zeleniny, Synkov-Slemeno.

■ V roce 2007 se rozšířil počet registrovaných OP na pět, kdy podmínky registrace splnilo Odbytové družstvo EKO-ODBYT, Slaný, a sedm předběžně registrovaných SP (nově registrovány Odbytové družstvo Polabí, Přerov n/Labem; OZC Jizera, Předměřice n/Jizerou; Družstvo BRAMKO CZ, Semice).

- **V roce 2008** podmínky pro řádné uznání za OP nově splnily tři předběžně uznané SP (Družstvo producentů rajčat, Podivín; EB Fruit, odbytové družstvo ovocnářů, Holovousy; Družstvo BRAMKO CZ, Semice). Jedné organizaci producentů (EKO-ODBYT, Slaný) byla odňata registrace pro neplnění podmínek (požádala si však znovu o registraci, která jí byla udělena) takže ke konci roku počet řádně uznaných OP činil 8.

Družstvo ZN FRUIT, Hodonice zaniklo a spojilo se s OP Jihomoravská zelenina, Velké Bílovice. Předběžně uznané jako SP bylo Odbytové Družstvo Ovoce Český ráj, Praha, Odbytové družstvo Berry, Břežany, M.O.Z. družstvo pěstitelů, Sedlnice a Bohemia Apple, družstvo, Tuchoraz, Český Brod, což znamená celkem 7 předběžně uznaných SP.

- **V roce 2009** bylo SP Východočeská zelenina, družstvo producentů zeleniny uznáno jako OP, počet registrovaných OP tedy stoupl na 9. Nově registrované bylo SP Zeltr, odbytové družstvo, Troubky, člen koncernu Zeltr, Nature Fruit, družstvo, Choustníkovo Hradiště a G's Pěstitel, odbytové družstvo, Stratov, Lysá nad Labem – ke konci roku 2009 bylo tedy v ČR 9 předběžně uznaných SP.

- **V roce 2010 (k 31. 7. 2010)** požádalo předběžně uznané seskupení producentů Odbytové družstvo Polabí o registraci jako OP. Vzhledem k tomu, že družstvo splnilo veškeré podmínky pro registraci, bylo v červenci tohoto roku vydáno Rozhodnutí o uznání Odbytového družstva Polabí jako organizace producentů. Počet předběžně uznaných SP se tak snížil na 8 a počet uznaných OP stoupl na 10.

Finanční podpora pro OP a SP ovoce (tj. od 1. 1. – 31. 12. daného roku)

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009*	2010 (do 31. 7.)*
Finanční podpora pro OP	30 336 213 Kč	10 467 288 Kč	12 286 402 Kč	18 502 795 Kč	22 758 922 Kč	19 824 412 Kč
Finanční podpora předběžně uznaným SP ¹⁾	748 625 Kč	1 584 938 Kč	1 510 470 Kč	1 843 201 Kč	6 673 616 Kč	9 106 884 Kč

Poznámka: *součet podpor pro OP a SP pěstující jen ovoce a pěstující ovoce i zeleninu

Pozn.: 1) Podpora je stanovena na základě objemu obchodované produkce určitou procentní sazbou, žádat je možno o semestrální nebo roční platbu v intervalu od data uznání. Na podpoře se podílí 25 % členský stát, 75 % jde ze zdrojů EU.

b) Vydávání licencí pro čerstvé ovoce a zeleninu

Při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny ze třetích zemí není většinou zapotřebí dovozní licence. Vývoz čerstvého ovoce a zeleniny podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci.

Dovoz čerstvých jablek (KN 0808 1080) ze třetích zemí do EU podléhá povinnosti předložení dovozní licence (NK (ES) č. 1580/2007). Dovozce si o licence může žádat v jakémkoliv členském státě EU. Pro každou žádost je nutné složit záruku ve výši 15 €/tunu. V současné době je na komoditním výboru EK projednáván návrh změny tohoto nařízení, kterým by se zrušila povinnost předkládat při dovozu jablek dovozní licenci.

v roce 2008 bylo vydáno 5 licencí na dovoz jablek v celkovém množství 1 97,5 t,

- v roce 2009 nebyly vydány žádné licence na dovoz jablek.

Dovoz čerstvých banánů ze třetích zemí do EU (vydávání licencí se řídí NR (ES) č. 2014/2005, ve znění NK (ES) č. 566/2006 a 239/2007, a dále NK (ES) č. 376/2008 a 514/2008), spočívá ve stanovení jednotné celní sazby ve výši 176 €/tunu na dovozy banánů do EU. Preferenční dovozy s 0 % clem licencím nepodléhají. Pro každou žádost je nutné složit záruku ve výši 15 €/tunu.

- v roce 2008 bylo vydáno 55 licencí na dovoz banánů (KN 0803 0019) na celkové množství 12 327,5 t.

- v roce 2009 bylo vydáno 9 licencí na dovoz 2 414 t banánů.

c) Poskytování finanční podpory na ovoce a zeleninu určené ke zpracování

Podpory v odvětví zpracovaného ovoce a zeleniny byly určeny producentům EU, kteří dodávali rajčata, broskve nebo hrušky ke zpracování dle NR (ES) č. 2201/96 ve znění pozdějších předpisů. Jednou z podmínek pro získání podpory bylo členství v registrované OP, prostřednictvím které se uskutečňovaly veškeré obchodní a finanční transakce. OP musely uzavřít smlouvu o zpracování s rovněž registrovaným zpracovatelem.

Od roku 2008 na základě nařízení vlády č. 95/2008 Sb. přešla tato platba do režimu oddělené platby za rajčata určená ke zpracování.

- **v roce 2008** bylo na SZIF podáno 13 žádostí o platbu, které byly v roce 2009 proplaceny ve výši 9 979 025 Kč,
- **v roce 2009** bylo na SZIF podáno 14 žádostí o platbu, které byly proplaceny v celkové výši 10 417 753 Kč, přičemž 2 žádosti ve výši 4 540 848 Kč byly proplaceny v roce 2009 a zbylých 12 žádostí ve výši 5 876 905 Kč bylo proplaceno v roce 2010.

d) Vydávání licencí pro výrobky ze zpracovaného ovoce a zeleniny

Při dovozu zpracovaného ovoce zeleniny ze třetích zemí není většinou zapotřebí dovozní licence. Vývoz podléhá předložení licence pouze tehdy, chce-li vývozce nárokovat příslušnou vývozní subvenci (licence se předkládá celnímu orgánu při proclení).

e) Vývozní subvence pro ovoce a zeleninu a pro výrobky ze zpracovaného ovoce a zeleniny

O vývozní subvence se musí požádat v zemi, ve které se podává vývozní prohlášení, a to i v případě, že je vývozní licence vydána v jiném členském státě.

Od roku 2008 jsou tyto subvence zrušeny.

7. Právní předpisy ČR vztahující se ke komoditě ovoce

Následující přehled právních předpisů zahrnuje výběr právních předpisů, týkajících se komodity ovoce:

Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

235/2010 Sb., o stanovení požadavků na čistotu a identifikaci přídatných látek (ruší vyhl. č. 54/2002 Sb., 318/2003 Sb., 270/2005 Sb., 514/2006 Sb., 319/2007 Sb.),

45/2010 Sb., kterou se ruší vyhl. č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby, ve znění pozdějších předpisů (ruší vyhl. č. 196/2002 Sb., 161/2004 Sb.),

225/2008 Sb., kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin, ve znění vyhl. č. 352/2009 Sb.,

4/2008 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a extrakčních rozpouštědel při výrobě potravin, ve znění vyhl. č. 130/2010 Sb.,

381/2007 Sb., o stanovení max. limitů reziduí pesticidů v potravinách a surovinách (změna vyhl. č. 272/2008 Sb., 387/2008 Sb.),

293/2006 Sb., kterou se mění vyhl. č. 252/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, ve znění vyhl. č. 187/2005 Sb.,

211/2006 Sb., kterou se zrušuje vyhl. č. 210/2004 Sb., o podmínkách a požadavcích na provozní a osobní hygienu při výrobě potravin a jejich uvádění do oběhu s výjimkou prodeje, kromě potravin živočišného původu,

127/2006 Sb., kterou se zrušuje vyhl. č. 347/2002 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodávaných potravin,

- 459/2005 Sb., kterou se mění vyhl. č. 211/2004 Sb., o metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vzorků, ve znění pozdějších předpisů (vyhl. č. 611/2004 Sb. a 238/2005 Sb.),
- 366/2005 Sb., o požadavcích vztahujících se na některé zmrazené potraviny (ruší vyhl. č. 326/1997 Sb., 44/2000 Sb., 160/2002 Sb.),
- 113/2005 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, ve znění vyhl. č. 368/2005 Sb., 497/2005 Sb., 101/2007, 127/2008 Sb.,
- 450/2004 Sb., o označování výživové hodnoty potravin, ve znění vyhl. č. 330/2009 Sb.,
- 447/2004 Sb., o požadavcích na množství a druhy látek určených k aromatizaci potravin, podmínky jejich použití, požadavky na jejich zdravotní nezávadnost,
- 320/2004 Sb., kterou se mění vyhl. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování SZPI,
- 305/2004 Sb., o stanovení druhů kontaminujících a toxikologicky významných látkách a jejich přípustné množství v potravinách,
- 289/2004 Sb., kterou se mění vyhl. č. 335/1997 Sb., pro nealkoholické nápoje a koncentráty k přípravě nealkoholických nápojů, ovocná vína, ostatní vína apod.,
- 211/2004 Sb., metodách zkoušení a způsobu odběru a přípravy kontrolních vorků (změny vyhl. č. 459/2005 Sb., 238/2005 Sb., 611/2004 Sb.),
- 133/2004 Sb., o podmínkách ozařování potravin a surovin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu označení ozáření na obalu,
- 54/2004 Sb., o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití, ve znění vyhl. č. 402/2006 Sb., 473/2006 Sb., 157/2008 Sb.,
- 157/2003 Sb., o stanovení požadavků pro čerstvé ovoce a zeleninu, zpracované ovoce a zeleninu, suché skořápkové plody, houby, brambory a výrobky z nich, jakož i další způsoby jejich označování, ve znění vyhl. č. 650/2004 Sb.

Zákon č. 385/2009 Sb., úplné znění zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství,

jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 62/2000 Sb., 307/2000 Sb., 128/2003 Sb., 85/2004 Sb., 317/2004 Sb., 94/2005 Sb., 441/2005 Sb., 230/2006 Sb., 409/2006 Sb., 267/2006 Sb., 35/2008 Sb., 95/2008 Sb., 109/2009 Sb., 227/2009 Sb., 291/2009 Sb.

- prováděcí předpisy:

- 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor,
- 478/2009 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování podpory na ovoce a zeleninu a výrobky z ovoce, zeleniny a banánů dětem ve vzdělávacích zařízeních,
- 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků,
- 83/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování přímých podpor, některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem a některých podpor PRV, a o změně některých souvisejících nařízení vlády, ve znění NV č. 480/2009 Sb.,
- 318/2008 Sb., o provádění některých opatření společné organizace trhu s ovocem a zeleninou, účinnost od 1. 9. 2008, ve znění NV č. 215/2010 Sb. (ruší NV č. 247/2004 Sb.),
- 112/2008 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování národních doplňkových plateb přímým podporám, ve znění NV č. 480/2009 Sb. a 86/2010 Sb.,
- 99/2008 Sb., kterým se mění NV č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 542/2004 Sb., 119/2005 Sb., 515/2005 Sb., 351/2006 Sb. a 81/2007 Sb.),

- 96/2008 Sb., kterým se mění NV č. 69/2005 Sb., o stanovení podmínek pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti u zemědělského podnikatele, ve znění NV č. 512/2006 Sb.,
- 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/2009 Sb., 78/2010 Sb., 112/2010 Sb.,
- 75/2007 Sb., o podmínkách poskytování plateb za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě, ve znění NV č. 113/2008 Sb., 83/2009 Sb., 111/2010 Sb.,
- 47/2007 Sb., o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy a některých podmínek poskytování informací o zpracování zemědělských výrobků, pocházejících z půdy uvedené do klidu, ve znění NV č. 83/2009 Sb.,
- 257/2006 Sb., kterým se mění NV č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, ve znění NV č. 99/2005 Sb.,
- 88/2006 Sb., o způsobu a rozsahu vyžadování údajů o ovocných sadech obhospodařovaných v režimu intenzivního ovocnářství,
- 82/2006 Sb., o stanovení dalších údajů evidovaných u půdního bloku nebo u dílu půdního bloku v evidenci využití zemědělské půdy, ve znění NV č. 336/2009 Sb.,
- 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, ve znění NV č. 121/2005 Sb., 510/2005 Sb.,
- 159/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek poskytování a propadnutí záruk pro zemědělské výrobky,
- 505/2000 Sb., o stanovení podpůrných programů k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, ve znění NV č. 500/2001 Sb. a 203/2004 Sb.

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zák. č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- prováděcí předpisy:

16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství.

Zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů (ve znění zák. č. 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.),

- prováděcí předpisy:

17/2009 Sb., o zjišťování a nápravě ekologické újmy na půdě.

Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejich zneužití.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, ve znění zákonů č. 626/2004 S., 444/2005 Sb., 131/2006 Sb., 189/2008 Sb., 248/2008 Sb., 291/2009 Sb., 490/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.,

- prováděcí předpisy:

215/2008 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů, ve znění vyhl. č. 159/2009 Sb. a 76/2010 Sb., (ruší vyhl. č. 662/2004 Sb., 330/2004 Sb., 247/2005 Sb., 244/2006 Sb. a 493/2006 Sb.),

334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin, ve znění vyhl. č. 147/2009 Sb.,

333/2004 Sb., o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče,

329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin (ve znění vyhl. č. 371/2006 Sb. a 146/2009 Sb.,

328/2004 Sb., o evidenci výskytu a hubení škodlivých organismů ve skladech rostlinných produktů a o způsobu zjišťování a regulace jejich výskytu v zemědělských veřejných skladech a skladech SZIF.

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění zákonů č. 147/2002 Sb., 149/2002 Sb., 219/2003 Sb., 554/2005 Sb., 377/2005 Sb., 444/2005 Sb., 184/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.

Zákon č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin, jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 444/2005 Sb., 178/2006 Sb. a 299/2007 Sb., 96/2009 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009Sb., 300/2009 Sb.,

- prováděcí předpisy:

369/2009 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu (ruší vyhl. č. 384/2006 Sb. a 231/2007 Sb.),

206/2004 Sb., stanoví požadavky na odběr vzorků, postupy a metody zkoušení osiva a sadby, ve znění vyhl. č. 581/2006 Sb.,

332/2006 Sb., o množitelských porostech a rozmnožovacím materiálu chmele, révy, ovocných rodů a druhů a okrasných druhů a jeho uvádění do oběhu (ruší vyhl. č. 147/2004 Sb.),

449/2006 Sb., o stanovení metodik zkoušek odlišnosti, uniformity, stálosti a užitné hodnoty odrůd, ve znění vyhl. č. 125/2007 Sb. a 320/2007 Sb., 11/2009 Sb. a 446/2009 Sb.

Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění zákonů č. 477/2001 Sb., 76/2002 Sb., 275/2002 Sb., 320/2002 Sb., 356/2003 Sb., 167/2004 Sb., 188/2004 Sb., 317/2004 Sb., 7/2005 Sb., 444/2005 Sb., 314/2006 Sb., 186/2006 Sb., 222/2006 Sb., 296/2007 Sb., 34/2008 Sb., 383/2008 Sb., 9/2009 Sb., 227/2009 Sb., 291/2009 Sb., 223/2009 Sb., 297/2009 Sb.

- prováděcí předpisy:

124/2006 Sb., kterou se ruší vyhl. č. 95/2006 Sb., o stanovení seznamu odpadů, na které se vztahuje postup podle § 55 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb.,

383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady (změna vyhl. č. 41/2005 Sb., č. 294/2005 Sb., 341/2008 Sb., 351/2008 Sb., 478/2008 Sb., 61/2010 Sb., 170/2010 Sb.),

382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě (změna vyhl. č. 504/2004 Sb.),

381/2001 Sb., o stanovení Katalogu odpadů, Seznamu nebezpečných odpadů (změna vyhl. č. 503/2004 Sb. a 168/2007 Sb., 374/2008 Sb.),

376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů (změna vyhl. č. 502/2004 Sb.).

Zákon č. 156/1998 Sb., zákon o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, ve znění pozdějších předpisů (č. 317/2004 Sb., 444/2005 Sb., 553/2005 Sb., 9/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 490/2009 Sb.)

- prováděcí předpisy:

257/2009 Sb., o používání sedimentů na zemědělské půdě,

474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva ve znění vyhl. č. 401/2004 Sb., č. 209/2005, č. 271/2009 Sb.,

274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění vyhl. č. 399/2004 Sb., č. 476/2000 Sb., 473/2002 Sb., 91/2007 Sb., 353/2009 Sb.,

275/1998 Sb., o agrochemickém zkoušení zemědělských půd a zjišťování půdních vlastností lesních pozemků ve znění vyhl. č. 477/2000 Sb., č. 400/2004 Sb., 91/2007 Sb.,

273/1998 Sb., o odběrech a chemických rozborech vzorků hnojiv ve znění vyhl. č. 475/2000 Sb.

Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech, ve znění pozdějších předpisů (č. 274/2003 Sb., 94/2004 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 444/2005 Sb., 66/2006 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 126/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.)

- prováděcí předpisy:
641/2004 Sb., o rozsahu a způsobu vedení evidence obalů a ohlašování údajů z této evidence,
116/2002 Sb., o způsobu označování vratných zálohovaných obalů.

Zákon č. 273/2010 Sb., úplné znění zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (změny zákony č. 76/2002 Sb., 320/2002 Sb., 274/2003 Sb., 20/2004 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb., 186/2006 Sb., 342/2006 Sb., 25/2008 Sb., 181/2008 Sb., 167/2008 Sb., 181/2008 Sb., 157/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 150/2010 Sb.), a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých zákonů, jak vyplývá ze změn provedených zák. č. 521/2002 Sb., 92/2004 Sb., 186/2004 Sb., 695/2004 Sb., 180/2005 Sb., 385/2005 Sb., 444/2005 Sb., 212/2006 Sb., 222/2006 Sb., 230/2006 Sb., 186/2006 Sb., 180/2007 Sb., 296/2007 Sb., 25/2008 Sb., 37/2008 Sb., 124/2008 Sb., 483/2008 Sb., 223/2009 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb., 292/2009 Sb., 164/2010 Sb., 172/2010 Sb.), a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, ve znění zák. č. 123/1998 Sb., 100/2001 Sb.

Zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (jak vyplývá ze změn provedených zákony č. 521/2002 Sb., 437/2004 Sb., 695/2004 Sb., 444/2005 Sb., 222/2006 Sb., 25/2008 Sb., 227/2009 Sb., 281/2009 Sb.), a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 395/2009 Sb., o významné tržní síle při prodeji zemědělských a potravinářských produktů a jejich zneužití.

Některé další související předpisy právního řádu ČR:

Vyhláška č. 412/2008 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků, ve znění vyhl. č. 427/2009 Sb.

Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností podle zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění zákona č. 130/2008 Sb.

Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a jeho prováděcí předpisy.

Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění zákona č. 121/2000 Sb., 237/2004 Sb., 257/2004 Sb., 296/2007 Sb.

- prováděcí předpisy:
3/2008 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 151/1997 Sb. (změna vyhl. č. 456/2008 Sb., 460/2009 Sb.).

8. Kontrola jakosti ovoce a ovocných výrobků

a) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v roce 2009

V roce 2009 zaznamenali inspektoři Státní zemědělské a potravinářské inspekce do kontrolních materiálů celkem 1 200 kontrolovaných šarží čerstvého ovoce. Tento počet je téměř o polovinu nižší než v předchozích letech (2 325 šarží v roce 2008, v roce 2007 bylo zkontrolováno celkem 2 598 šarží a v roce 2006 3 041 šarží), což je způsobeno tím, že došlo k odlišnému postupu při zaznamenávání údajů do kontrolních materiálů,

kontrola je zaměřena především na nevyhovující šarže. Z uvedeného počtu bylo 28 % vzorků nevyhovujících. Stejně jako v předchozích letech byly téměř všechny nedostatky zjištěny v maloobchodní síti (do maloobchodního prodeje jsou zahrnuty jak specializované prodejny ovoce a zeleniny, tak i všechny obchody uvádějící do oběhu čerstvé ovoce – tedy i supermarkety).

Důvodem špatné kvality prodávávaného ovoce v maloobchodech je především nešetrná manipulace, nesprávné skladovací podmínky nebo například nevhodný způsob, jakým je ovoce nabízeno k prodeji. Vzhledem k opakujícím se problémům bude i nadále kontrola SZPI zaměřena především na maloobchodní síť.

Stejně jako v roce 2008 bylo v roce 2009 skupinou s největším počtem nevyhovujících zjištěni bobulové ovoce, dále ovoce tropické a citrusové plody. Pokud bychom chtěli porovnat nevyhovující vzorky v závislosti na zemi původu, tak z celkových 329 nevyhovujících pocházelo 145 z EU, 83 vzorků ze třetích zemí a 59 z ČR.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v roce 2009 dle místa kontroly

Skupina komodit	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	25	0,0	201	31,3	75	1,3	2	0,0	303	21,1
Peckové	4	0,0	139	34,5	55	0,0	0	0,0	198	24,5
Bobulové	2	50,0	173	56,1	51	5,9	1	0,0	227	44,5
Skořápkové	0	0,0	17	23,5	3	0,0	0	0,0	20	20,0
Citrusové	4	25,0	158	40,5	96	1,0	2	0,0	260	25,4
Tropické	10	0,0	93	47,3	88	2,3	1	0,0	192	24,0
CELKEM	45	4,4	781	41,0	368	1,9	6	0,0	1 200	27,5
Původ zboží										
ČR	27	0,0	166	34,9	54	1,9	3	0,0	250	23,8
Třetí země	10	0,0	194	41,8	154	1,3	2	0,0	360	23,1
EU mimo ČR	8	25,0	366	38,3	156	1,9	1	0,0	531	27,3

Pramen: SZPI

Nejčastějšími nedostatky byly vady jakosti, především výskyt plísně a hniloby. Dále následovaly nedostatky v označování, to znamená chybějící údaj o zemi původu popřípadě o třídě jakosti, či uvedení nesprávných údajů. V několika případech byla u baleného ovoce hmotnost, vyznačená na obale, vyšší než hmotnost skutečná.

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2009

Skupina komodit	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	12	8,3	43	16,3	114	1,8	186	30,1	117	10,3
Peckové	14	0,0	38	26,3	72	0,0	120	38,3	69	8,7
Bobulové	13	0,0	24	54,2	75	0,0	146	61,0	57	14,0
Skořápkové	0	0,0	8	25,0	0	0,0	18	11,1	3	33,3
Citrusové	6	0,0	18	66,7	127	0,8	119	47,1	58	12,1
Tropické	18	16,7	31	32,3	102	0,0	71	43,7	43	16,3
Celkem	63	6,3	162	33,3	490	0,6	660	42,4	347	11,8

Pramen: SZPI

V roce 2009 bylo na obsah cizorodých látek analyzováno celkem 490 vzorků, tři z nich nevyhověly požadavkům právních předpisů. Ve všech případech se jednalo o překročení povoleného limitu na obsah pesticidů.

Certifikace čerstvého ovoce v roce 2009

V roce 2009 prováděla SZPI certifikaci čerstvého ovoce a zeleniny dle **nařízení Komise (ES) č. 1580/2007**, v platném znění. Certifikace čerstvého ovoce a zeleniny je prováděna pouze při jejich dovozu či vývozu ze **třetích zemí**. Jedná se o kontrolu shody těchto produktů s obchodními normami Společenství. Inspektoři SZPI kontrolují jakost i označování produktů dle požadavků stanovených v jednotlivých obchodních normách.

Od 1. července 2009 platí **nařízení Komise (ES) č. 1221/2008**, kterým se mění NK (ES) č. 1580/2007 především ve věci obchodních norem. Hlavní změnou bylo snížení počtu zvláštních obchodních norem, které stanovují podrobné požadavky na dané produkty a vznik všeobecné obchodní normy s obecnými požadavky pro všechny ostatní produkty v odvětví čerstvé ovoce a zelenina. Výjimku tvoří čerstvé ovoce a zelenina určené k průmyslovému zpracování, pro které byly veškeré obchodní normy zrušeny, certifikace těchto produktů byla tedy prováděna pouze do 1. 7. 2009.

Kdokoliv dováží nebo vyváží čerstvé ovoce a zeleninu (včetně čerstvých pěstovaných hub a skořápkových plodů) do třetích zemí je povinen tuto skutečnost nahlásit na příslušný inspektorát SZPI. Bez certifikátu není možné danou šarži proclít. Vydávání certifikátů o shodě s obchodními normami Společenství pro čerstvé ovoce a zeleninu je prováděno podle **zákona č. 146/2002 Sb.**, o SZPI ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2009 vystavili inspektoři SZPI celkem 125 certifikátů při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny určené k přímé spotřebě, při vývozu čerstvého ovoce a zeleniny určené k přímé spotřebě bylo vystaveno celkem 5 certifikátů.

Při dovozu čerstvého ovoce a zeleniny určené k průmyslovému zpracování byl vystaven pouze jeden certifikát, certifikace čerstvých produktů určených k průmyslovému zpracování při vývozu prováděna nebyla.

b) Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvého ovoce v I. pololetí roku 2010

V prvním pololetí roku 2010 bylo zaznamenáno celkem 690 vzorků čerstvého ovoce. Jako nevyhovující bylo hodnoceno 220 z nich. Největší množství kontrol bylo doposud provedeno v maloobchodě, kde byly také zjištěny téměř všechny nevyhovující vzorky.

Počet kontrolovaných šarží ovoce v I. pololetí roku 2010 dle místa kontroly

Ovoce	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	23	0,0	157	30,8	83	3,7	0	0,0	263	19,5
Peckové	0	0,0	37	30,3	10	25,0	0	0,0	47	29,3
Bobulové	1	0,0	123	44,5	25	21,7	0	0,0	149	40,8
Citrusové	4	25,0	98	62,2	26	0,0	0	0,0	128	48,8
Tropické	2	0,0	68	51,5	33	6,3	0	0,0	103	36,3
CELKEM	30	3,4	483	43,7	177	7,1	0	0,0	690	32,7
Původ zboží										
ČR	25	4,2	82	32,9	59	5,3	0	0,0	166	18,8
Třetí země	0	0,0	139	46,7	51	12,5	0	0,0	190	37,8
EU mimo ČR	5	0,0	210	41,7	65	3,2	0	0,0	280	32,1
Neuvedeno	0	0,0	52	59,6	2	50,0	0	0,0	54	59,3

Pramen: SZPI

Stejně jako v loňském roce byly nejčastěji zjištěny vady jakosti, především výskyt plísně a hniloby, dále se opakovaly nedostatky v označování (chybějící údaj o zemi původu či třídě jakosti, popřípadě nesprávné uvedení údajů), v nesprávně deklarované hmotnosti na baleném ovoci, která byla ve skutečnosti nižší než hmotnost uvedená na obale.

Výsledky rozborů šarží ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2010

Ovoce	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Jádrové	6	0,0	34	5,9	56	1,8	181	15,5	142	14,1
Peckové	0	0,0	0	0,0	13	7,7	26	38,5	18	11,1
Bobulové	15	0,0	0	0,0	27	14,8	106	44,3	51	7,8
Citrusové	9	55,6	9	44,4	38	0,0	70	50,0	37	48,6
Tropické	13	30,8	16	37,5	36	0,0	48	52,1	33	15,2
Celkem	43	20,9	59	20,3	170	3,5	431	33,6	281	17,4

Pramen: SZPI

K laboratorním rozborům na obsah cizorodých látek bylo doposud odebráno 169 vzorků, z tohoto počtu bylo 6 hodnoceno jako nevyhovující, u všech se jednalo o překročení povolených limitů na obsah pesticidů.

c) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce v roce 2009

V roce 2009 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 388 vzorků, tj. o 7 % méně oproti roku 2008. Jako nevyhovujících bylo vyhodnoceno 90 vzorků, tj. 23,2 % (z toho 19 tuzemských). K nejproblematičtějšímu náležela skupina sušeného ovoce a ovocných pomazánek (džemů).

Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků kontrolovaných ve výrobě, velkoobchodech a maloobchodech lze konstatovat, že četnost závad je dlouhodobě nejvyšší v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za rok 2009

Původ zboží	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ČR	28	39,2	8	0,0	34	23,5	0	0,0	70	27,1
Jiný než ČR	57	7,0	59	22,0	194	24,7	8	75,0	318	22,3
Celkem	85	17,6	67	19,4	228	24,5	8	75,0	388	23,2

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Kontrola zpracovaného ovoce byla zaměřena na kontrolu chemických požadavků na zdravotní nezávadnost (podle vyhlášek č. 4/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a č. 305/2004 Sb.). Jako nevyhovující z hlediska kontaminujících látek bylo vyhodnoceno 16 vzorků zpracovaného ovoce. Jednalo se o 6 vzorků džemů, obsahujících konzervační látku kyselinu sorbovou, dále o 10 vzorků proslazeného a sušeného ovoce, u kterých byl zjištěn nadlimitní obsah oxidu siřičitého.

Z hlediska mikrobiologických požadavků ve znaku plísňě okem viditelné nevyhovělo celkem 8 vzorků zpracovaného ovoce (1 vzorek kompotu a 7 vzorků sušeného ovoce). Nesplnění jakostních požadavků (podle vyhlášky č. 157/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 113/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů) spočívalo ve zjištění nižšího obsahu podílu ovoce u 6 vzorků džemů, v porušeném obalu u 3 kompotů a ve výskytu škůdců u 7 vzorků sušeného ovoce.

Senzorickému hodnocení nevyhovělo 13 vzorků, byla zjištěna neodpovídající konzistence, vzhled nebo chuť u 10 vzorků sušeného ovoce a u 3 vzorků zmrazeného ovoce. Mezi nedostatky z hlediska označování patřilo nesprávné označení celkem 37 vzorků zpracovaného ovoce, z toho 16 vzorků džemů, 2 vzorky kompotů, 6 vzorků proslazeného ovoce, 6 vzorků sušeného ovoce a 7 vzorků upraveného chlazeného čerstvého ovoce.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek skladování (zejména nevhodná skladovací teplota) u 7 vzorků zpracovaného ovoce, z toho u 2 vzorků zmrazeného ovoce a u 5 vzorků upraveného chlazeného čerstvého ovoce.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2009

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zpracované ovoce	61	13,1	53	15,0	250	7,6	89	31,4	68	54,4

Pramen: SZPI

d) Výsledky kontroly zdravotní nezávadnosti a jakosti zpracovaného ovoce za I. pololetí roku 2010

V průběhu I. pololetí 2010 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 264 vzorků, tj. o 75 % více v porovnání se stejným obdobím roku 2009. Nevyhovělo celkem 49 vzorků, z toho 3 tuzemské.

Z hlediska jednotlivých skupin bylo zjištěno nejvíce závad u ovoce sušeného a u ovocných pomazánek. Porovnáním výsledků kontroly zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků bylo nejvíce závad sledáno v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracovaného ovoce za I. pololetí roku 2010

Původ zboží	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
ČR	11	0,0	1	0,0	20	15,0	0	0,0	32	9,4
Jiný než ČR	71	14,1	132	23,5	29	20,8	0	0,0	232	19,9
Celkem	82	12,1	30	16,7	152	22,4	0	0,0	264	18,6

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Z hlediska kontaminujících látek nevyhovělo celkem 13 vzorků zpracovaného ovoce. Jednalo se o 2 vzorky kompotů pro překročení limitu pro cín, o 2 vzorky proslazeného ovoce z důvodu neoznačení barviva na obale, o 2 vzorky sušeného ovoce pro nepovolenou přítomnost barviv a o 4 vzorky sušeného ovoce pro překročení limitu pro oxid siřičitý, dále o 1 vzorek sušeného ovoce z důvodu překročení limitu pro ochratoxin A a 2 vzorky sušeného ovoce, u nichž byly zjištěny alifatické uhlovodíky.

Z hlediska mikrobiologických požadavků nevyhověl 1 vzorek sušeného ovoce, kde byla zjištěna plíseň viditelná pouhým okem. Jakostním požadavkům nevyhověly celkem 2 vzorky sušeného ovoce, které nevyhověly ve znaku obsahu cukru.

Při senzorickém hodnocení byla zjištěna neodpovídající konzistence, vzhled nebo chuť u 12 vzorků sušeného ovoce (meruňky, rozinky). Z hlediska označování nevyhovělo celkem 21 vzorků zpracovaného ovoce. Jednalo se o 10 vzorků džemů, 1 vzorek proslazeného ovoce, 2 vzorky sušeného ovoce, 6 vzorků upraveného chlazeného čerstvého ovoce a 2 vzorky ostatních výrobků z ovoce.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek uchování u 2 vzorků upraveného chlazeného čerstvého ovoce.

Výsledky rozborů zpracovaného ovoce z laboratoří a z hodnocení na místě v I. pololetí roku 2009

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zpracované ovoce	40	7,5	47	2,1	149	8,7	85	16,5	36	63,9

Pramen: SZPI

SVĚTOVÝ TRH

Produkce jádrového ovoce v zemích jižní polokoule

Na počátku sezóny se očekávalo, že celková produkce jablek v této destinaci bude v roce 2010 vyšší než v roce 2009, zatímco hrušek bude méně. Sklizeň jablek by tak pravděpodobně dosáhla 5,2 mil. t a produkce hrušek 1,4 mil. t. Avšak abnormální vývoj počasí v jarních měsících roku 2010 v některých zemích spolu s únorovým zemětřesením, které postihlo centrální zemědělské regiony Chile, se odrazil v redukci původních odhadů.

Začátek sklizně jablek byl zpožděn v mnoha ovocnářských oblastech. Nízké teploty, mrazivé počasí, deště a kroupy v některých částech producentůvých oblastí a vliv El Niño způsobily jednak propad produkce jablek v **Chile** na 1,09 mil. t a jednak negativně ovlivnily kvalitu ovoce. Následkem toho se další odhady exportu jablek snížily o cca 30% na objem 545 tis. t. Vzhledem k nižší produkci jablek a úrovni jejich zásob v Evropě a v USA může být poptávka po chilských jablkách vysoká.

V **Argentině** se poslední odhady produkce pohybují kolem 800 tis. t jablek a 700 tis. t hrušek vzhledem k pozdním jarním mrazům v období kvetení stromů a následné vlně veder. Původně se očekávalo, že sady hrušní, které jsou mladší než sady jabloní a více odolné k nepřízni počasí, nebudou mrazíky poškozeny. Ale jak se později ukázalo, byly oba ovocné druhy poškozeny stejně, a to zejména z hlediska velikosti plodů, které neodpovídaly požadovaným standardům. V **Brazílii** je nakonec produkce jablek nižší než v roce 2009, navíc v některých oblastech díky nedostatku pracovníků nestihli včas sklídit všechna jablka. Vlna veder v mnoha pěstitelských oblastech na jižní polokouli postihla i sklizeň jádrového ovoce v **Jižní Africe**, čímž se první odhady produkce zredukovaly nejméně cca o 8%.

Trend exportu jádrového ovoce z jižní hemisféry do zemí EU v posledních několika letech vykazuje pokles. V roce 2010 je tento pokles vývozu výrazný v důsledku nižších sklizní v Chile a Argentině. Evropský trh zůstává pro země jižní hemisféry hlavním odbytištěm jádrovin. Druhým významným odběratelem jsou trhy Latinské Ameriky, dále rovněž Rusko. Země Severní Ameriky ztrácejí na významu; do USA a Kanady je exportováno jen 7%. Naproti tomu význam trhů Středního východu a Asie výrazně roste.

Produkce jablek a hrušek v zemích jižní polokoule (tis. t)

Země	2006	2007	2008	2009	2010*	± % 2010/09
Argentina - jablka	1 051	1 047	980	933	860	-8
	750	739	723	895	770	-14
Austrálie - jablka	276	270	265	295	274	-7
	142	135	130	129	104	-19
Brazílie - jablka	756	993	983	1 052	1 133	+8
Chile - jablka	1 629	1 686	1 676	1 614	1 700	+5
	196	194	189	181	182	0
Nový Zéland - jablka	392	427	434	466	440	-6
	9	10	9	12	11	-7
Jižní Afrika - jablka	637	689	749	747	820	+10
	324	359	342	366	330	-10
CELKEM - jablka	4 740	5 112	5 087	5 107	5 227	+1
CELKEM - hrušky	1 421	1 437	1 394	1 584	1 397	-12

Pramen: WAPA, Fruit and Vegetable Markets

Poznámka: * původní odhady k 28. 2. 2010

Produkce jablek v **Číně** se v roce 2010 odhaduje nižší v důsledku extrémního počasí, což může vést ke zvýšení cen jablek na světových trzích. Poškozeno bylo přibližně 310 tis. ha jabloňových sadů, z toho se přibližně 67 tis. ha nepodaří obnovit. V nejvíce postižených oblastech dosáhnou ztráty na úrodě jablek i více

než 90%. V čínské provincii Shensi, které zahrnuje asi 22 producentských oblastí jablek určených pro export, dosáhla sklizeň v minulém roce 8,5 mil. t, tj. jedna třetina celkové produkce jablek v Číně. Kromě toho tato provincie exportuje do více než 30 zemí světa jablečný koncentrát. Situace v tomto regionu ovlivňuje ceny jablek a jablečného koncentráту na světových trzích. V důsledku tuhé zimy utrpěly škody i další provincie.

Kromě Číny bude nižší sklizeň jablek i ve většině zemí, např. v Bělorusku, Švýcarsku, Rusku, Kanadě, USA a Turecku.

Produkce jablek ve vybraných zemích (tis. t)

Země	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (odhad)	2010/09 v %
Albánie	16	28	36	23	-	-	-
Bělorusko	350	400	300	240	250	150	-40
Bosna- Hercegovina	52	58	61	52	-	-	-
Kanada	473	429	423	322	340	309	-9
Čína	24 020	26 066	27 866	28 500	33 000	30 000	-9
Chorvatsko	41	48	40	48	75	55	-26
Makedonie	86	96	152	174	-	-	-
Moldávie	280	203	218	317	290	325	+12
Rusko	1 779	1 619	2 333	1 467	2 200	1 826	-17
Srbsko	108	108	119	107	117	120	+3
Švýcarsko	101	99	155	136	167	126	-25
Turecko	2 550	2 600	2 400	2 457	2 518	2 400	-5
Ukrajina	720	536	755	719	853	896	+5
USA	4 392	4 505	4 211	4 156	4 422	4 328	-2

Pramen: WAPA – The World Apple and Pear Association, srpen 2010

Produkce jádrového ovoce v zemích EU

Nepříznivý průběh počasí během, ale zejména po odkvětu ovocných stromů a následně suché léto roku 2010 negativně ovlivnily rovněž sklizeň jablek v Evropě. Celková produkce jablek v zemích EU se očekává druhá nejnižší za posledních deset let v objemu 9,9 mil. t, což je 11% meziroční pokles a 7% v porovnání s průměrem posledních tří let.

V Polsku je sklizeň ve výši 1,98 mil. t nejnižší za posledních 10 let, kromě roku 2007, kdy byla úroda jablek poškozena silnými jarními mrazy, a produkce jablek v Německu bude nejnižší od roku 2003. Na druhé straně tyto parametry indikují dobrou startovací pozici pro sezónu 2010/11, jelikož zásoby jablek z předchozího období jsou nízké a dovozy ze zemí jižní hemisféry odpovídají rámcově požadavkům trhu.

Tržní produkce jablek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (odhad)	2010/2009 %
Itálie	2 181	2 172	2 153	2 032	2 071	1 991	2 196	2 164	2 237	2 165	-3
Francie	1 938	1 966	1 728	1 708	1 769	1 584	1 676	1 528	1 651	1 580	-4
Německo	922	763	818	945	925	948	1 070	1 047	1 071	890	-17
Španělsko	806	646	704	553	701	547	599	528	470	505	+7
Nizozemsko	445	350	385	420	365	337	396	376	402	340	-15
Belgie	337	349	319	356	317	358	358	336	344	251	-27
Řecko	194	244	165	282	265	267	236	231	224	260	+16
Portugalsko	265	300	287	277	252	257	258	245	274	192	-30
Velká Británie	212	124	156	163	192	174	196	201	212	206	-3
Rakousko	156	163	152	163	173	161	193	169	189	161	-15
Dánsko	29	25	25	26	26	27	32	26	24	21	-13
Švédsko	19	18	19	20	21	20	16	18	18	20	+11
CELKEM EU-15	7 504	7 120	6 911	6 945	7 077	6 671	7 226	6 869	7 116	6 591	-7
Polsko	2 484	2 168	2 428	2 522	2 200	2 250	1 100	2 831	2 600	1 980	-24
Maďarsko	605	527	550	668	467	480	203	583	514	488	-5
ČR ¹⁾	141	163	152	164	138	159	113	157	145	137	-6
Bulharsko*	78	73	58	58	71	65	60	56	56	56	0
Rumunsko*	507	492	811	1 098	439	417	287	459	379	388	+2
Litva	155	82	97	34	130	100	40	74	74	53	-28
Slovinsko	38	42	62	60	58	50	61	60	56	51	-9
Slovensko ¹⁾	27	27	34	31	36	31	10	42	48	32	-33
Lotyšsko	36	50	36	7	38	32	31	34	13	20	+54
CELKEM	4 086	3 641	4 233	4 644	3 787	3 760	1 909	4 296	3 885	3 205	-18
CELKEM EU-27	11 590	10 761	11 144	11 589	10 864	10 431	9 135	11 165	11 001	9 796	-11

Pramen: EUROFEL Databank, Brussels

Poznámka: ¹⁾ produkce jablek z intenzivních sadů, * Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007

Tržní produkce jablek v ostatních členských státech EU (tis. t)

Země	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Finsko	4	3	3	3	4	3	3	4	-
Irsko	17	16	15	25	45	16	16	16	-
Lucembursko	4	11	4	11	4	9	4	4	-
Estonsko	15	17	5	2	11	3	4	4	-
Kypr	9	11	10	11	11	11	9	10	-

Pramen: EUROFEL Databank, Brussels

Produkce hrušek v Evropě dosáhne v roce 2010 pravděpodobně nejnižší úrovně za posledních 20 let vlivem chladného vlhkého jara a suchého léta. Z hlavních producentů hrušek jen Španělsko očekává vyšší sklizeň, avšak v porovnání s nízkou sklizní roku 2009.

Tržní produkce hrušek v EU podle zemí (tis. t)

Země	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (odhad)	20010/09 %
Itálie	793	948	820	838	882	966	922	759	858	655	-24
Španělsko	660	603	641	521	608	535	494	475	429	441	+3
Francie	254	237	191	248	230	246	221	157	202	174	-14
Portugalsko	142	125	90	188	130	175	142	188	248	149	-40
Belgie	89	173	176	231	229	268	287	170	307	228	-26
Nizozemsko	70	180	170	225	200	234	255	172	301	267	-11
Německo	47	56	49	61	53	57	56	38	52	46	-12
Rakousko	109	104	175	124	118	117	176	85	-	-	-
Řecko	47	39	32	54	56	45	51	51	43	52	+21
Velká Británie	33	35	35	34	27	27	29	23	31	27	-13
Dánsko	6	5	4	5	5	6	6	5	7	6	-14
Švédsko	1	2	2	2	2	2	2	1	2	1	-50
CELKEM EU-15	2 251	2 507	2 385	2 531	2 540	2 678	2 641	2 124	2 480	2 046	-18
Polsko	77	90	77	87	65	55	31	40	90	40	-56
Maďarsko	27	27	33	31	40	39	12	40	40	36	-10
Slovinsko	9	13	11	14	8	11	12	9	-	-	-
Bulharsko*	14	11	6	4	4	4	3	3	3	3	0
Rumunsko*	72	68	104	46	30	24	21	53	24	25	+5
Česká republika ¹⁾	2	2	2	2	2	2	3	3	6	4	-33
Slovensko	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	-
Lotyšsko	2	2	11	2	2	2	1	1	0	1	-
CELKEM	212	226	255	200	159	149	84	150	164	109	-34
CELKEM EU-27	2 463	2 733	2 640	2 731	2 699	2 827	2 725	2 274	2 644	2 155	-18

Pramen: EUROFEL Databank, Brussels

Poznámka: - údaje nejsou k dispozici, ¹⁾ produkce hrušek z intenzivních sadů, * Bulharsko a Rumunsko členy EU od r. 2007

Produkce ostatního ovoce v zemích EU

Produkce ovoce v EU dosáhla v roce 2009 mírně vyšší úrovně než v předchozím roce (40 mil. t). V zemích EU 15 meziročně vzrostla o 1,5% na 32,5 mil. t, zatímco v nových členských zemích klesla o 3,8% na 7,5 mil. t. Největší nárůst produkce ovoce byl zaznamenán v Itálii a Řecku, nejvýraznější propad ve Španělsku, Polsku a Maďarsku.

Úroda **broskví a nektarinek** byla v roce 2009 vyšší o 3% a meruněk o 9% z důvodu vysokých sklizní v Řecku, Španělsku, Francii a Itálii. Produkce **třešní, višní, švestek a červeného rybízu** byla v roce 2009 oproti předchozímu roku vyšší, a to zejména v Německu, Dánsku a Španělsku, nižší sklizeň višní se projevila v nových členských zemích.

Produkce ovoce v zemích EU (mil. t)

Ukazatel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
EU 15	33,2	30,1	32,4	31,8	32,6	31,4	32,0	32,5
EU 12	6,2	7,5	7,7	6,6	7,0	4,7	7,8	7,5
EU 27	39,4	37,6	40,1	38,4	39,6	36,1	39,8	40,0

Pramen: Rynek owoców i warzyw, Polsko

Výroba **jablečného koncentráту** v EU byla výrazně nižší z důvodů vysokých zásob suroviny na počátku sezóny 2009/10 nejen v zemích EU, ale i u hlavních dodavatelů tohoto produktu do EU, zejména z Číny. Vyšší byla výroba **koncentráту višňového, hruškového** a též hroznového, naopak k poklesu došlo u výroby koncentrátů z citrusového ovoce, malin, jahod, rybízů a rovněž zmrazených výrobků z tohoto ovoce.

Na evropském i světovém trhu byla v sezóně 2009/10 v porovnání s minulou sezónou nižší cena jablečné, hruškové a hroznové šťávy, šťáv z bobulového ovoce a rovněž téměř všech zmrazených výrobků a výrobků z jižního ovoce. Nabídka všech těchto produktů byla vyšší v důsledku krize a nižší poptávky v zemích EU a zemích, které jsou odběrateli produktů z EU. Vzhledem k nižší poptávce trhu byly zásoby ovocných výrobků v roce 2009/10 v EU vyšší než v předchozí sezóně. Pro zachování rovnováhy mezi poptávkou a nabídkou trhu došlo ke snížení cen nákupů většiny druhů ovoce na zpracování.

Produkce višňi

V roce 2009 se v evropských zemích vyprodukovalo cca 400 tis. t višňi, přičemž 10 – 15% úrody nebylo vůbec sklizeno. Sezóna v roce 2009 byla označena jako katastrofická – opakovala se vysoká úroda višňi v Evropě, ale spotřeba klesala a konkurenční vztahy se zostřily, což mělo za následek propad cen až na nejnižší úroveň předchozích let. Vzniklé ztráty zrychlily klučení sadů, hlavně v Německu a Polsku. Naproti tomu Maďarsko expanduje (v posledních čtyřech letech se výsadby višňi velmi rozšířily a činí nyní 10 500 ha) a díky výhodě časně zralosti obsadilo trhy. Polsko se ukazuje jako silná konkurence (vzhledem k nízkým výrobním nákladům), i když zde plochy višňi rok od roku klesají a dnes dosahují 30 tis. ha. Na koncentrát bylo zpracováno asi 60 % višňi, v této oblasti Polsku velmi konkuruje Srbsko.

Produkce višňi ve vybraných evropských zemích (tis. t)

Země	2004	2005	2006	2007	2008	2009*	2010 (odhady)
Polsko	202	140	195	108	202	189	120
Srbsko	112	64	81	100	90	94	44
Maďarsko	55	33	62	46	76	87	44
Německo	35	25	37	29	15	32	21
Celkem	404	262	375	283	383	402	229

Pramen: AMI, Foodnews

Poznámka: * z toho 10-15 % nebylo sklizeno

V důsledku chladného a deštivého počasí v I. polovině roku 2010 se očekává v Evropě nejnižší sklizeň višňi za poslední roky. Zasaženy jsou všechny pro trh důležité produkční oblasti s předpokládanou ztrátou 30 – 40% v porovnání s rokem 2009. Ve střední Evropě se odhaduje celková sklizeň višňi v objemu 250 tis. t. **Maďarsko a Srbsko** sklídí kolem 40 – 44 tis. t višňi, v **Německu** odhadují sklizeň na cca 21 tis. t (tj. meziroční pokles o 35 %), na čemž má zde největší podíl redukce pěstebních ploch. **Dánsko** očekává podprůměrnou sklizeň v objemu 1,5 tis. t višňi a v **Polsku** (kde se vyskytla moniliová spála) dojde k propadu produkce z původně odhadovaných 150 tis. t až na 120 tis. t.

Produkce třešní

Sklizeň třešní v roce 2010 v evropských zemích se značně liší. Zatímco Turecko, největší světový producent třešní, podle červnových odhadů predikuje letošní sklizeň téměř stejnou jako v roce 2009, Itálie očekává úrodu vyšší a ve Španělsku naopak asi o 30 % nižší.

V Itálii však silné bouře s krupobitími na konci května způsobily značné škody v hlavních producentských regionech (ztráty mezi 30-50 %), což může zredukovat úrodu až o 20%. **Ve Španělsku** únorové záplavy zredukovaly produkci o cca 30% v porovnání s hojnou sklizní třešní v roce 2009 (93 tis. t). Výměra sadů je zde již několik let stabilní v rozsahu 24 tis. ha. Španělsko vyvezlo v roce 2009 celkem 25,5 tis. t třešní, dodává především na trhy Velké Británie a Německa. V evropském měřítku je **Francie** malým producentem třešní. Plochy sadů se rok od roku snižují, za posledních 5 let klesly o 9% a v roce 2009 tak činí 10,1 tis. ha. Produkce

třešní v roce 2010 je odhadována o 2 % nižší než v roce 2009 v objemu 49,7 tis. t, z toho kolem 40 tis. t je určeno pro přímou konzumaci a 9,7 tis. t na zpracování. **Německo** s výměrou 5 000 ha sadů třešní je hlavně jejich dovozcem, a to zejména z Turecka, Itálie a Španělska.

Produkce meruněk

Podle květnových odhadů by měla produkce meruněk v roce 2010 dosáhnout téměř stejné úrovně jako v roce 2009, tj. cca 538 tis. t. **V Itálii**, která je největším producentem meruněk v jižní Evropě, se počítá se sklizní vyšší o 5 % než v předchozím roce. Vzhledem k tomu, že se pěstební plochy neměnily, nárůst se přičítá vyšším výnosům. Druhým největším pěstitelem meruněk je **Francie**, kde se v roce 2009 sklídilo rekordní množství meruněk, letos se však očekává 10% pokles, a to především u pozdních odrůd. Podobně jako ve Francii očekávají i ve **Španělsku** nižší sklizeň, což je způsobeno zejména nepříznivým deštivým počasím v jarních měsících. Naproti tomu v **Řecku**, kde byla loňská úroda meruněk malá, se sklídí zřejmě kolem 70 tis. t meruněk.

Květnové odhady sklizní **broskví a nektarinek** v zemích jižní Evropy musely být po řadě bouřek a krupobití zredukovány cca o 10%, takže celková sklizeň tohoto ovoce se odhaduje na 3,4 mil. t (z toho 1,3 mil. t broskví, 0,8 mil. t broskví na zpracování a 1,3 mil. t nektarinek), což by byla nejnižší sklizeň za posledních 10 let. Nepříznivé počasí způsobilo značné škody zejména v Řecku, Itálii a Makedonii. V Řecku počítají s produkcí 176 tis. t broskví (tj. -8 %), 357 tis. t průmyslových broskví (-30 %) a 63 tis. t nektarinek (-19 %).

Produkce jahod v Itálii

Po letech expanze se očekává, že v roce 2010 plochy pro pěstování jahod klesnou téměř ve všech oblastech Itálie celkem až o 7 % na 3 502 ha. K výrazným redukcím pěstebních ploch jahod došlo v roce 2009 jak v nejdůležitějším regionu pěstujícímu jahody - Kampanii, odkud pochází 22 % italské produkce jahod, dále rovněž v severní části země, např. ve druhém největším pěstitelském regionu Veneto. K největšímu poklesu ploch došlo v regionu Emilia-Romagna. Pouze na Sicílii, kde se nachází 9 % z celkových ploch jahod, udržují plochy stabilní.

Navzdory celkovému útlumu pěstování jahod, jejich spotřeba v Itálii stále rok od roku roste. V roce 2009 stoupla domácí poptávka o 7 % na 78 500 t.

Produkce jahod v Itálii (ha)

Region	2009			2010 (odhad)			± % 2010/09		
	Polní	Kryté	Celkem	Polní	Kryté	Celkem	Polní	Kryté	Celkem
Piedmont	65	75	140	60	75	135	-8	0	-4
Trentino/A.Adige	85	151	236	110	160	270	+29	+6	+4
Veneto	62	618	681	62	587	649	0	-5	-5
Emilia-Romagna	272	72	344	226	57	283	-17	-21	-18
Kampanie	6	845	851	10	744	754	+67	-12	-11
Basilicata	19	460	479	12	420	432	-37	-9	-10
Kalabrie	15	270	285	13	244	257	-13	-10	-10
Sicílie	10	302	312	10	305	315	0	+1	+1
Ostatní	229	209	438	207	200	407	-10	-4	-7
CELKEM	763	3 002	3 766	710	2 792	3 502	-7	-7	-7

Pramen: CSO, ZMP, Foodnews

Produkce ovoce v Maďarsku

Pěstování ovoce má v Maďarsku vzestupnou tendenci. Plochy ovocných sadů od roku 2004 expandují, v roce 2009 dosahovaly 76 340 ha, tj. o 5 % více oproti roku 2004. Výjimku tvoří např. jablka, broskve, švestky a také maliny, jejichž plochy jsou léta na ústupu. Naproti tomu se rozšiřují sady višní, které se od roku 2004 zvýšily z 3 610 ha na 10 450 ha. Stejný trend vykazují rovněž meruňky, třešně a další tzv. okrajové ovocné druhy, jako jsou vlašské ořechy, černý bez a bobulové ovoce. Celková produkce ovoce činila v roce 2009 podle dostupných informací 893 tis. t (tj. 4% meziroční pokles), přitom úroda jablek, švestek a višní byla nadprůměrná (+9% nad průměrem let 2004 – 2008).

Část sklizně čerstvého ovoce jde na zpracování, kolem 62 tis. t je konzervováno, dalších cca 23 tis. t zmrazeno a 484 tis. t zpracováno na džusy a koncentráty. Jablka a višně jsou hlavním ovocným druhem na zpracování, jablka se zpracovávají zejména na džusy a koncentráty (429 tis. t), jen malá část je zmrazena (4,6 tis. t). Višně jsou hlavně konzervovány (45,4 tis. t) a kompotovány (62 tis. t).

Produkce ovoce v Polsku

Tento rok bude sklizeň ovoce oproti roku 2009 mnohem nižší v důsledku nepříznivého počasí již v průběhu kvetení, kdy díky studenému deštivému jaru bylo opylení ovocných stromů mnohem slabší. Produkce všech druhů ovoce bude v roce 2010 pravděpodobně nižší o 13 % v objemu 3,16 mil. t. Téměř ve všech oblastech byl silný výskyt houbových chorob, především strupovitosti. Sklizeň jablek dosáhne cca 2,3 mil. t (tj. -12 %), u hrušek bude značný meziroční pokles. Vlivem špatných klimatických podmínek a pokračujícímu klučení sadů višní bude sklizeň pravděpodobně zredukována cca o 21 % na objem 150 tis. t. Po velmi dobré sklizni švestek v roce 2009 klesne letošní úroda o 17 % na 100 tis. t.

Přehled o produkci ovoce v Polsku

Ukazatel	Výměra ovocných sadů (tis. ha)				Produkce ovoce (tis. t)			
	2007	2008	2009	2010*	2007	2008	2009	2010*
Ovoce celkem	416,6	409,0	409,9	405,0	1 695,4	3 840,9	3 646,2	3 160,0
Z toho:								
Jablka	175,6	172,0	173,6	175,0	1 040,0	2 830,9	2 626,3	2 300,0
Hrušky	13,0	13,0	13,2	13,0	30,7	72,8	83,0	50,0
Švestky	22,2	21,1	21,0	21,0	53,5	113,6	120,7	100,0
Višně	37,6	36,2	35,5	32,0	107,7	201,7	189,2	150,0
Třešně	10,3	9,9	10,6	11,0	20,2	40,8	50,6	35,0
Broskve	3,3	3,2	3,4	2,5	3,6	12,1	12,5	6,0
Meruňky	1,6	1,7	1,8	1,5	1,1	4,1	5,2	3,0
Vlašské ořechy	19,5	19,6	20,1	20,5	6,4	11,6	12,4	13,0
Bobulové ovoce celkem	129,9	129,2	128,0	125,5	428,6	549,9	543,2	500,0
Z toho:								
Jahody	52,3	54,2	53,6	50,2	174,6	200,7	198,9	175,0
Maliny	20,6	20,0	20,2	20,5	56,4	81,6	81,8	75,0
Černý rybíz	35,2	33,3	32,9	33,0	103,1	148,6	145,0	135,0
Červený rybíz	9,7	10,0	10,2	10,5	36,8	48,0	51,5	45,0
Angrešt	6,2	5,7	5,1	5,0	37,0	44,8	36,8	38,0

Pramen: IERIGZ-PIB, FOODNEWS

Poznámka: * odhad

Produkce ovoce na Slovensku

Produkce ovoce v roce 2009 dosáhla 69 086 t, což je v porovnání s rokem 2008 o 8,7% méně. Nejvíce klesla sklizeň malin, vlašských ořechů a hrušek. Úroda jablek, které představují 72% podíl na celkové produkci ovoce, se snížila o 9%.

Dovoz ovoce v roce 2009 oproti roku 2008 klesl o 3,4% na 255,3 tis. t a byl tak třetí nejvyšší od roku 1994. Nejvíce se dovážely banány, citrusové ovoce, jablka a hrušky. Mezi nejvýznamnější dovozce patřila Itálie, Španělsko a Německo. Vývoz ovoce meziročně klesl o 32% na 51,5 tis. t, největší podíl na tomto poklesu měla (kromě jižního ovoce) zejména jablka, švestky, stolní hrozny, třešně a višně. Vývoz ovoce ze Slovenska směřoval především do ČR (44,2% celkového vývozu čerstvého ovoce), dále do Maďarska (30%) a Francie (5,3%).

PRODUKCE OVOCE V ČR

Celková výměra ovocných sadů v ČR k 31. 5. 2010 dosahuje podle ČSÚ 22 776 ha, tj. o 1 038 ha více v porovnání s rokem 2009. Největší plochy sadů se nacházejí v kraji Jihomoravském (4 200 ha) a Středočeském (3 784 ha), následuje kraj Královéhradecký (3 018 ha) a Ústecký (2 871 ha).

Produkcí ovoce v roce 2009 negativně ovlivnilo mimořádně vysoké poškození ovoce krupobitím, které zasáhlo různou intenzitou všechny významnější pěstitelské lokality. V důsledku toho byl velký podíl sklizených jablek určen pouze na průmyslové zpracování, o které byl však kvůli krizi ve zpracovatelském průmyslu minimální zájem. Naopak poškození pozdními jarními mrazy bylo minimální. Některé ovocné druhy byly hůře opyleny kvůli velmi teplému a suchému počasí v době květu.

I když celková sklizeň ovoce v ČR v roce 2009 meziročně vykazuje necelý 2% nárůst (417,5 tis. t), sklizeň v produkčních sadech, které mají rozhodující význam pro pěstování ovoce, byla nižší o 3% a dosáhla objemu 178,1 tis. t. Nejvíce se zvýšila produkce švestek, meruněk a hrušek, naproti tomu produkce jablek, broskví a rybízů byla v roce 2009 nižší.

Rozhodující podíl na celkové produkci ovoce v roce 2009 měla jablka (62%), jejichž sklizeň v celkovém objemu 258,9 tis. t byla o 5,5% nižší než v roce minulém. Ve vztahu k pětiletému průměru let 2004 – 2008 byla však vyšší o 4%. Množství sklizených jablek v ČR se podílelo přibližně 2% na sklizni jablek v zemích EU.

Celková sklizeň ovoce v roce 2009			417 495 t		
z toho:					
produkční sady	178 090 t	43 %	extenzivní sady	239 405 t	57 %
- konzumní ovoce	87 983 t	49 %	- pro zpracování	27 670 t	12 %
- pro zpracování	72 540 t	41 %	- samozásobení	102 300 t	42 %
- neuplatněno	17 567 t	10 %	- neuplatněno	109 435 t	46 %

Jablka jsou významnou komoditou, jejíž rentabilita je přímo úměrná k rentabilitě celého ovocnářství. U konzumních jablek je dlouhodobě vykazována záporná obchodní bilance, jejich produkce nepokrývá vlastní spotřebu ČR.

Situace na trhu ČR s jablky v marketingovém roce 2009/2010 byla ovlivněna především vyšší sklizní jablek v celém středoevropském regionu. Sklizeň na zahrádkách a v extenzivních sadech ČR byla průměrná, výše samozásobení tak byla zhruba na stejné úrovni jako v posledních třech letech. Kvalita plodů byla průměrná, vysoké bylo poškození krupobitím, výskyt strupovitosti byl menší. Objem tuzemských jablek v obchodní síti se meziročně snížil o 4%, přičemž poptávka po konzumních jablkách byla plynulá a vyrovnaná po celou sezónu a tuzemská jablka byla v obchodní síti celý marketingový rok. Rentabilita pěstování jablek, zejména dlouhodobě skladovaných, byla však záporná. Ceny u jablek na zpracování klesly na velmi nízkou úroveň, takže cca 15 tis. t jablek zůstalo v produkčních sadech nesklizeno.

Celkový počet stromů, keřů v ČR (ks)

Ovocný druh	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jabloně	18 347 914	17 559 639	18 304 793	18 525 989	17 527 061	19 005 894	17 901 050	18 170 681
Hrušně	1 339 570	1 250 355	1 314 388	1 315 843	1 525 220	1 634 266	1 673 649	1 966 179
Broskvoně	887 229	898 681	863 970	804 462	1 621 043	1 666 496	1 585 224	1 455 755
Meruňky	1 460 582	1 277 522	1 354 277	1 241 750	1 482 334	1 702 836	1 538 407	1 427 622
Švestky pravé	3 194 397	2 769 537	3 012 442	2 744 211	2 108 304	2 147 824	2 088 158	2 108 979
Třešně	1 380 303	1 340 089	1 435 338	1 299 576	1 390 238	1 476 549	1 440 520	1 474 926
Višně	1 746 212	1 654 236	1 746 050	1 664 457	1 313 368	1 474 347	1 324 433	1 330 671
Ostatní švestky, slívy, renklódy	839 837	795 113	812 049	798 647	1 281 651	1 394 218	1 427 160	1 348 458

Angrešt	2 753 608	2 315 110	2 177 204	2 014 041	1 485 059	1 485 943	1 527 675	1 476 100
Rybíz	12 431 982	11 022 796	10 939 329	10 454 125	8 867 439	10 408 661	9 993 828	9 554 372
Ořešáky vlašské	771 369	721 365	725 325	659 970	780 147	784 910	739 784	701 043
POČET CELKEM (bez jahod)	45 153 003	41 604 443	42 685 166	41 523 070	39 381 864	43 181 944	41 239 888	41 014 786
Jahody (ha)	2 162	1 942	1 834	1 862	2 526	2 553	2 467	2 153

Pramen: ČSÚ

Poznámka: rok 2002 - 2009 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Celková sklizeň ovoce v ČR (t)

Ovocný druh	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jablka	316 816	243 382	280 781	209 214	263 566	219 259	274 075	258 946
Hrušky	13 780	9 682	13 934	11 389	13 542	17 746	17 171	23 947
Broskve	9 196	9 090	8 288	4 861	19 750	14 485	11 924	12 705
Meruňky	4 281	14 334	19 188	7 147	20 076	15 535	9 002	13 989
Švestky pravé	19 357	20 626	27 847	14 187	32 901	19 042	16 427	24 211
Třešně	10 289	9 474	18 291	9 094	15 484	16 701	14 369	15 090
Višně	18 194	14 853	19 877	12 955	12 433	13 818	10 422	10 612
Ostatní švestky, slívy, renklódy	5 892	8 353	9 587	5 981	13 246	14 367	13 494	17 815
Angrešt	4 091	4 046	4 009	3 568	2 092	3 087	3 201	3 326
Rybíz	13 487	13 472	20 942	15 057	11 730	15 884	17 088	16 259
Ořechy vlašské	4 036	3 901	4 976	4 903	9 347	9 563	10 148	9 784
OVOCE CELKEM (bez jahod a malin)	419 418	351 213	427 720	298 356	414 167	359 487	397 320	406 683
Jahody	10 407	7 515	7 883	7 375	18 205	11 993	12 543	10 812

Pramen: ČSÚ

Poznámka: rok 2002 - 2009 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Výnos ovoce v ČR v kg/strom, keř

Ovocný druh	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jabloně	17,27	13,86	15,34	11,29	15,04	11,54	15,31	14,25
Hrušně	10,29	7,74	10,60	8,66	8,88	10,86	10,26	12,18
Broskvoně	10,36	10,11	9,59	6,04	12,18	8,69	7,52	8,73
Meruňky	2,93	11,22	14,17	5,76	13,54	9,12	5,85	9,80
Švestky pravé	6,06	7,45	9,24	5,17	15,61	8,87	7,87	11,48
Třešně	7,45	7,07	12,74	7,00	11,14	11,31	9,97	10,23
Višně	10,42	8,98	11,38	7,78	9,47	9,37	7,87	7,97
Ostatní švestky, slívy, renklódy	7,02	10,50	11,81	7,49	10,34	10,30	9,46	13,21
Angrešt	1,49	1,75	1,84	1,77	1,41	2,08	2,10	2,25
Rybíz	1,08	1,22	1,91	1,44	1,32	1,53	1,71	1,70
Ořešáky vlašské	5,23	5,41	6,86	7,43	11,98	12,18	13,72	13,96
Jahody (t/ha)	4,81	3,87	4,30	3,96	7,21	4,70	5,08	5,02

Pramen: ČSÚ

Poznámka: rok 2002 - 2009 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Stav ovocných dřevin v ČR v průběhu marketingového roku 2009/10

V zimě 2009/2010 byla velká část území naší republiky dosti dlouho pokryta vysokou sněhovou pokrývkou, přičemž neobvykle napadlo více sněhu v nižších polohách, než v podhorských oblastech. Přesto byly některé lokality zasaženy holomrazy, což způsobilo menší lokální škody ve školkařské produkci. Zima byla stabilní, avšak teploty místy poklesly i na Moravě až na -27°C , následkem čehož v některých lokalitách došlo ke zmrznutí květních pupenů u meruněk, broskvoní a třešní již v zimním období. Přes zdánlivě velmi příznivý průběh zimy namrzla řada zejména okrasných druhů (*Prunus laurocerasus*, *Lonicera pileata*, *Parthenocissus tricuspidata*, aj.). Z ovocných druhů došlo oblastně k mrazovému poškození pupenů u slivoní a v některých lokalitách i u višní.

V průběhu jara nastal značný tlak škůdců (u hrušní dosti silný výskyt mer), avšak nástup horkého a suchého léta umožnil dostatečné namnožení predátorů, kteří, v případě, že ovocnář nepoužil nevhodné přípravky k ochraně, posléze škůdce zlikvidovali.

Počátek jara byl velmi chladný s rychlým nástupem teplého počasí. V době květu třešní se však prudce ochladilo a po celý květen přetrvávaly hojné dešťové srážky. Včely přestaly létat, takže, přestože ovocné stromy kvetly v letošním roce velmi dlouho, nemohlo u peckovin dojít k dostatečnému opylení. Následně se na jádrovinách i peckovinách rozšířily houbové choroby (strupovitost a moniliový úžeh), proti nimž nebylo prakticky možno efektivně zasáhnout.

Úhrn srážek za květen přesáhl v některých lokalitách Moravy 400 mm, ale i v Čechách dosahovaly úhrny srážek hodnot okolo 120 - 200 mm. Zcela zaplaveno bylo 45 ha sadů a u některých dalších sadů se projevil následky asfyxie (především ve Velkých Němčicích a na Znojemsku). V průběhu června a července bylo velmi horké a suché počasí, které v srpnu vystřídaly silné deště. Následné záplavy na severu Čech ovocnářské oblasti však prakticky nezasáhly.

Průběh počasí negativně poznamenal kvalitu a množství plodů jabloní a hrušní. V letošním roce některé odrůdy jabloní (zejména ze skupiny 'Jonagold' a 'Rubín') měly následkem vysokých úrod posledních několika let podstatně menší květní násadu, v jižních Čechách dokonce některé odrůdy úplně vysadily. Celková sklizeň **jablek i hrušek** bude mírně podprůměrná a podíl konzumního ovoce bude podstatně nižší. Hlavní příčinou je silný výskyt houbových chorob, dokonce i u původně rezistentních odrůd.

Produkce **třešní** byla na mnoha místech republiky ohrožena nejdříve zimními a jarními mrazy, nedostatečným opylením květů a v zápětí silným výskytem moniliového úžehu. U samozásobitelů byla většina úrody zničena. Obecně lze říci, že rané odrůdy třešní se prakticky nesklízely, neboť vlivem silných dešťů plody rozpraskaly ještě nezralé. Uspokojivý výnos (menší násada, ale dostatečně velké plody) poskytly zejména pozdní odrůdy. Sklizeň **višní** je v roce 2010 oproti pětiletému průměru asi o 1/3 nižší. Podobná je situace i v Polsku, Maďarsku a Německu. V některých lokalitách na severu Čech zmrzlo v zimě až 65% květních pupenů. Limitujícím faktorem bylo zvládnutí postřiku proti moniliovému úžehu. Někteří pěstitelé se pod tlakem velmi nízkých výkupních cen višní v předchozích letech rozhodli neošetřovat část svých sadů, tyto porosty byly pak zdecimovány úžehem a sklizeň je tam ohrožena i v příštím roce.

Zásadní vliv na značnou neúrodu **meruněk** měl nepříznivý průběh počasí a vysoké sklizně posledních let, kdy některé odrůdy letos nasadily méně květních pupenů. Vlivem špatného opylení nebyl v některých lokalitách na stromech žádný plod. Chemicky neošetřované porosty byly v zápětí po odkvětu prakticky zlikvidovány moniliovým úžehem. Větší úrodu než tradiční odrůda 'Velkopavlovická' přinesly v letošním roce nové odrůdy meruněk ('Goldrich', 'Pinkcot', 'Sylvercot', apod.) Na výrazném poklesu produkce **broskví** v roce 2010 se podílejí nejen zimní mrazy a výskyt druhotné kadeřavosti, ale i dlouhodobý pokles výměry broskvoňových sadů. Nové sady se prakticky nevysazují a na pultech supermarketů nahradily naši sezónní produkci tradičních odrůd broskve španělské a italské s pevnou konzistencí dužniny.

Produkce **švestek a slív** bude slabší než v roce 2009, protože stromy se v loňském roce silnou plodností vysílily. Sklizeň bude nižší zejména v zahradách drobných pěstitelů, kde stromy nejsou ošetřovány tak pečlivě jako v intenzivních sadech. Roli na propadu švestek sehrálo, zejména na Moravě, také sucho v červnu a červenci.

Sezóna **jahod** byla v roce 2010 celkem uspokojivá. Porosty pod dlouhodobou sněhovou pokrývkou sice někde po zimě ztratily veškerou listovou plochu, ale ani u velkých pěstitelů, ani na zahradách nedošlo k velkému vyzimování sazenic. Porosty nebyly vážně poškozeny ani květnovými dešti. Ke konci sezony začaly plody vlivem sucha a veder rychle přezrávat, velkou výhodou byla možnost závlahy. Úroda **červeného rybízu** je mírně podprůměrná, v důsledku deštivého průběhu jara došlo v některých pěstitelských oblastech Moravy ke sprchnutí bobulek. Naproti tomu u **černého rybízu** je sklizeň nadprůměrná. **Angrešt, maliník a ostružiník** pěstují profesionální ovocnáři jen okrajově.

Vývoj situace s letním ovocem ze sklizně 2010

Kritická situace, která byla u ovoce na zpracování v roce 2009, se mírně zlepšila. Došlo ke zvýšení odbytových cen některých komodit. Sklizeň ovoce na zpracování v roce 2010 však byla meziročně výrazně nižší a zvýšené realizační ceny se příliš do celkových tržeb podniků nepromítly. Červený rybíz je jedinou komoditou, kde zůstaly nízké ceny z minulého roku i letos. O tento produkt je minimální zájem a tak řada firem plochy ani nesklízela a uvažuje o ukončení pěstování tohoto ovoce. Stejně zůstaly i ceny černého rybízu (v kritickém roce 2009 se jejich cena udržela na hranici rentability). Ke zvýšení cen došlo u višňi, zájem o ně stoupal v průběhu sklizně pod vědomím, že celková úroda višňi v Evropě bude v roce 2010 nízká. Velký nárůst cen zaznamenaly meruňky, jejich produkce však byla jen třetinová. U broskví a švestek lze očekávat mírné zvýšení loňských poměrně nízkých cen. Stabilní byly ceny třešní, v některých oblastech došlo ke snížení cen jahod.

PRODUKČNÍ OVOCNÉ SADY V ČR

Skližeň ovoce z produkčních sadů v roce 2009 dosáhla 178,1 tis. t. Byla tak na úrovni pětiletého průměru 2004 – 2008 a o 3 % nižší než v roce 2008. Produkce jablek klesla meziročně o téměř 8 % na 145,0 tis. t a na celkové sklizni ovoce z produkčních sadů se podílela 81 %.

Vývoj ploch produkčních ovocných sadů v ČR (ha)

Ovocný druh	2006		2007		2008		2009		2010	
	Σ	Plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné	Σ	plodné
Jabloně	9 285	9 033	8 959	8 614	9 035	8 754	8 986	8 693	9 026	8 720
Hrušně	498	333	541	408	580	464	658	475	691	515
Broskvoně	1 256	1 212	1 068	1 032	977	948	846	832	798	781
Meruňky	1 728	1 606	1 526	1 407	1 426	1 331	1 407	1 334	1 236	1 174
Třešně	909	750	932	785	952	862	967	876	947	880
Višně	1 982	1 818	1 893	1 827	1 883	1 789	1 840	1 772	1 807	1 747
Slivoně, švestky	1 267	877	1 405	940	1 492	1 094	1 590	1 254	1 811	1 388
Angrešt	18	16	9	8	9	8	5	5	5	5
Rybíz červ. a bílý	1 270	1 093	1 078	976	1 053	1 008	1 002	984	902	891
Rybíz černý	392	312	349	257	351	278	345	344	321	313
Maliník, ostružiník	36	35	27	27	29	29	29	29	37	27
Ořešák vl.	4	4	24	14	25	25	24	24	94	33
Ostatní druhy	40	40	46	46	41	41	14	14	102	32
CELKEM	18 684	17 129	17 856	16 341	17 851	16 632	17 713	16 636	17 777	16 505

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: stav vždy k 31. 5., ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý

Vývoj sklizně a výnosů v produkčních ovocných sadech v ČR

Ovocný druh	Celková sklizeň v t					Průměrný výnos t/ha				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Jabloně	159 171	113 086	156 697	144 993	117 849 ²⁾	17,62	13,13	17,90	16,68	13,51
Hrušně	2 121	2 917	2 649	5 866	3 850 ²⁾	6,37	7,15	5,71	12,35	7,48
Broskvoně	4 086	2 985	3 883	3 038	2 636 ¹⁾	3,37	2,89	4,10	3,65	3,37
Meruňky	3 777	5 015	2 651	4 209	1 457 ¹⁾	2,35	3,56	2,00	3,16	1,24
Třešně	2 244	2 059	2 023	2 595	2 450 ¹⁾	2,99	2,62	2,35	2,96	2,78
Višně	10 955	8 723	6 851	6 891	5 505 ¹⁾	6,02	4,78	3,83	3,89	3,15
Slivoně, švestky	5 090	5 451	5 609	7 543	5 563 ¹⁾	5,80	5,80	5,13	6,02	4,01
Angrešt	8	9	0	0,1	1,0 ¹⁾	0,51	1,23	-	0,02	0,20
Rybíz červ., bílý	2 968	2 826	3 064	2 372	2 047 ¹⁾	2,72	2,90	3,04	2,41	2,30
Rybíz černý	470	374	351	547	585 ¹⁾	1,51	1,46	1,26	1,59	1,87
Maliník, ostružiník	65	23	39	36	18 ¹⁾	1,79	0,80	1,34	1,24	0,67
CELKEM	190 955	143 469	183 817	178 090	141 961	-	-	-	-	-

Pramen: MZe, OU ČR, ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: rok 2010 – ¹⁾ odhady k 15. 6. 2010, ²⁾ odhady k 1. 9. 2010

Situace na trhu s jableky v roce 2010

Podle posledních odhadů ÚKZÚZ a OU ČR se z produkčních ovocných sadů v roce 2010 očekává celková sklizeň ovoce v objemu 142 tis. t, tzn. pokles o 20,3 % v porovnání se sklizní z roku 2009. K největšímu meziročnímu poklesu produkce došlo především u meruněk (-65 %), dále u hrušek (-34 %), švestek (-26 %), višní (-20 %) a u hlavního ovocného druhu **jablek (-19 %)**.

Důvodem nízké sklizně je zejména deštivé počasí v době květu i v průběhu celého jara. Z jednotlivých regionů je nejhorší situace ve střední a severní Moravě, kde očekáváme sklizeň jablek meziročně nižší až o 40%. Naopak sklizeň zhruba ve stejné výši jako v roce 2009 předpokládáme v jižních a západních Čechách. Vlhké počasí navíc zapříčinilo vyšší výskyt houbových chorob, a tak podíl konzumních jablek, určených pro čerstvý trh, bude nižší. Obdobná situace jako v ČR je však i v dalších zemích EU, např. v Polsku, Belgii, Německu, Nizozemsku, Francii a Itálii. Na tuto situaci reaguje zvyšující se poptávka po jablkách na výrobu koncentrátů a nárůst jejich ceny.

Zásoby jablek ze sklizně roku 2009 jsou v Evropě, na rozdíl od situace před loňskou sklizní, téměř vyprodané. Poptávka po jablkách se začíná zvyšovat i kvůli nižšímu samozásobení ze zahrádek, kde je letos navíc velmi špatná kvalita plodů. Lze očekávat zvýšení cen zemědělských výrobců, a to i v průběhu skladovací sezóny.

Plocha plodných a mladých ovocných produkčních sadů podle ovocnářských oblastí ČR srpen 2010 (ha)

Ovocné druhy	Střední Čechy		Severní Čechy		Jižní a-západní Čechy		Východní Čechy		Jižní Morava		Severní Morava		CELKEM	
	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé	plodné	mladé
Jabloně	2089,8	67,2	1692,4	58,7	854,0	23,1	1400,5	51,2	1694,7	68,4	988,8	37,7	8720,2	306,3
Hrušně	85,7	83,8	173,3	24,2	22,8	0,2	114,0	49,8	77,1	12,0	42,1	5,8	515,0	175,7
Třešně	285,1	11,8	107,9	5,4	141,6	4,4	189,5	24,4	90,4	11,2	65,2	9,8	879,7	67,0
Višně	470,9	1,7	267,6	0,9	185,8	14,5	274,0	26,3	411,7	11,8	137,2	4,9	1747,2	60,2
Meruňky	65,2	0,4	53,1	4,1	0,2	0,0	14,0	3,7	1024,7	50,5	16,8	3,4	1174,0	62,1
Broskvoně	114,5	0	29,1	1,5	0,1	0,1	32,2	0,2	599,0	13,0	6,1	2,2	781,0	17,0
Slivoně, švestky	146,9	16,1	185,1	21,1	130,0	74,9	173,0	98,1	548,9	147,9	203,8	65,6	1387,6	423,7
Angrešt	0,0	0,1	30,5	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	1,6	0,0	5,2	0,2
Rybíz červ., bílý	141,5	0,9	143,1	2,6	169,0	5,6	229,6	4,2	67,7	0,2	140,4	2,8	891,3	10,7
Rybíz černý	47,3	0,0	88,0	0,0	15,4	5,6	97,6	0,7	4,5	0,0	60,0	1,6	312,8	7,8
Ořešák vlašský	9,5	0,0	3,4	31,5	3,9	0,0	0,0	0,2	15,6	29,1	0,2	0,3	32,5	61,1
Maliník, ostruž.	11,4	0	0,0	0,0	1,6	0,0	2,6	0,0	0,4	10,0	10,8	0,0	26,7	10,0
Ost. druhy	14,3	0,1	1,6	2,0	12,1	0,0	2,8	7,0	1,2	15,3	0,0	46,0	32,0	70,4
CELKEM	3482,0	182,0	2748,1	152,2	1536,3	122,6	2529,9	265,8	4535,9	369,5	1672,8	180,1	16505,2	1272,2

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý, borůvka; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Skřízeň ovoce z produkčních ovocných sadů podle ovocnářských oblastí ČR v roce 2009 a prognóza na rok 2010 (t)

Ovocné druhy	Střední Čechy		Severní Čechy		Jižní a západní Čechy		Východní Čechy		Jižní Morava		Severní Morava		CELKEM	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Jabloně ²⁾	31535	26059	23736	20627	9 148	9678	33450	26019	29631	24519	17492	10946	144993	117849
Hrušně ²⁾	1279	611	1873	1132	138	64	1025	1346	862	587	688	111	5866	3850
Třešně ¹⁾	1235	753	288	331	234	269	657	856	151	217	31	23	2595	2450
Višně ¹⁾	2525	1559	904	1030	436	414	871	932	2035	1449	121	121	6891	5505
Meruňky ¹⁾	177	177	158	105	0	0	32	29	3790	1130	53	15	4209	1457
Broskve ¹⁾	596	635	82	57	0	0	169	188	2172	1748	19	7	3038	2636
Slivoně, švestky ¹⁾	490	721	1173	1079	692	512	1330	759	1386	1259	2473	1233	7543	5563
Angrešt ¹⁾	0	0	0	1	0	0	0,1	0	0	0	0	0	0,1	1,0
Rybíz červ., bílý ¹⁾	292	405	331	219	214	145	720	586	194	232	622	461	2372	2047
Rybíz černý ¹⁾	66	77	67	55	7	7	243	270	0	0	164	176	547	585
Maliny, ostružiny ¹⁾	27	12	0	0	0	0	2	1	0	0	7	5	36	18
CELKEM	38222	31009	28612	24636	10869	11089	38499	30986	40221	30011	21670	13098	178090	141961

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ¹⁾ odhad ÚKZÚZ k 15. 6. 2009, ²⁾ odhad ÚKZÚZ k 1. 9. 2009; případné rozdíly jsou způsobeny zaokrouhlováním

Finanční vyjádření sklízň ovoce

Tržby za celkovou produkci ovoce v roce 2009 klesly v porovnání s předchozím rokem o 8 % a dosáhly 1,6 mld. Kč. Produkce ovoce z produkčních sadů byla zrealizována za necelých 1,0 mld. Kč (tj. meziroční pokles o 11 %), přičemž tržby za jablka činily 598,6 mil. Kč, což představuje 16% meziroční pokles.

V porovnání s předchozí sezónou 2008/09 došlo v sezóně 2009/10 k nejvýraznějšímu propadu tržeb za produkci červeného rybízu, višň a broskví. Vzhledem k vyšší sklízni se tržby zvýšily za produkci hrušek, meruněk a černého rybízu.

Tržby za produkci ovoce z extenzivních sadů v sezóně 2009/10 zaznamenaly mírný pokles na 0,7 mld. Kč, což je snížení o 2%. Jablka sklízň z těchto sadů byla zrealizována za 147,3 mil. Kč, což je 14% meziroční pokles.

Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR v produkčních a extenzivních ovocných sadech v letech 2006 - 2009 uvádí tabulka v příloze č. 3 této zprávy.

Inventarizace ovocných sadů

V současné době je v ČR dle evidence ÚKZÚZ Brno celkem 17 777 ha produkčních ovocných sadů, z toho plodné výsadby činí 16 505 ha.

I přes mírný pokles podílu přestárlých produkčních sadů v průběhu posledních let je jejich věková struktura stále nevyhovující – v roce 2010 klesl na 46,1 % (v roce 2009 činil 46,8%, v roce 2008 to bylo 47,2%, v roce 2007 dosahoval 47,6% a v roce 2006 to bylo 49,7 %). Zvýšila se meziročně plocha sadů v plné plodnosti o 33 ha a v roce 2010 se na celkové výměře produkčních sadů podílí 36,2%.

Nevyhovující věkovou strukturu má nadále drobné ovoce stejně jako broskvoně, jabloně a višně. Nejpriznivější věková struktura výsadby je u švestek a slivoní a rovněž u hrušň a třešň.

Přesný soupis ploch intenzivních ovocných sadů podle ovocných druhů, odrůd, podnoží, stáří a krajů provádí od roku 1993 ÚKZÚZ Brno. Vyhodnocení uvádí následující tabulka.

Vyhodnocení plochy produkčních sadů hlavních ovocných druhů v ČR podle plodnosti (srpen 2010)

Ovocný druh		Výsadby neplodné (mladé)	Začátek plodnosti	Plná plodnost	Pokles plodnosti	Celkem
Jabloně	ha	306,3	810,4	2 973,4	4 936,4	9 026,4
	%	3,4	9,0	32,9	54,7	100,0
Hrušně	ha	175,6	131,5	247,1	136,5	690,7
	%	25,4	19,0	35,8	19,8	100,0
Broskvoně	ha	16,9	18,8	310,7	451,5	797,9
	%	2,1	2,3	38,9	56,7	100,0
Meruňky	ha	62,1	170,9	464,6	538,5	1 236,2
	%	5,0	13,8	37,6	43,6	100,0
Třešně	ha	67,0	171,5	327,2	381,1	946,7
	%	7,1	18,1	34,6	40,2	100,0
Višně	ha	60,2	122,4	779,4	845,4	1 807,4
	%	3,3	6,8	43,1	46,8	100,0
Slivoně, švestky	ha	423,7	443,6	649,7	294,2	1 811,3
	%	23,4	24,5	35,9	16,2	100,0
Angrešt	ha	0,2	0,6	0,7	3,8	5,4
	%	4,3	11,5	13,2	71,0	100,0
Rybíz bílý	ha	0,0	0,0	0,0	7,8	7,8
	%	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0
Rybíz červený	ha	10,7	44,6	386,7	452,2	894,2
	%	1,2	5,0	43,2	50,6	100,0
Rybíz černý	ha	7,8	72,1	208,9	31,8	320,7
	%	2,3	22,5	65,2	10,0	100,0
CELKEM	ha	1 130,7	1 986,3	6 348,4	8 079,1	17 544,5
	%	6,4	11,3	36,2	46,1	100,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Podle údajů odboru trvalých kultur ÚKZÚZ Brno je v ČR v roce 2010 evidováno 1 255 subjektů (firem/pěstitelů) včetně ekologických sadů, obhospodařujících produkční ovocné sady vedené v programu „Registr sadů“ (v roce 2009 to bylo 1 178, v roce 2008 - 1 202, v roce 2007 - 1 182, v roce 2006 - 1 258, v roce 2005 - 1 238).

Obnova ovocných sadů v ČR

V období od roku 1995 do 31. 5. 2010 bylo v ČR nově vysázeno celkem 9 607 ha produkčních ovocných sadů, z toho s podporou v rámci dotační politiky státu 8 326,1 ha. V roce 2009 bylo s finanční podporou státu nově vysázeno 353,1 ha.

Plochy výsadeb ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1995 - 31. 5. 2010 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jabloně	780,9	282,4	507,3	1 006,2	903,9	651,8	4 132,5
Hrušně	168,5	14,2	82,9	152,5	68,4	46,2	532,7
Třešně	183,1	49,0	45,0	109,1	77,6	35,5	499,3
Višně	292,3	129,6	93,7	218,4	169,8	48,1	951,9
Meruňky	52,9	0,1	38,9	18,6	484,3	12,3	607,0
Broskvoně	31,4	0,6	19,0	30,2	338,2	11,0	430,3
Slivoně, švestky	127,0	150,5	131,4	218,3	561,0	219,2	1 407,4
Rybíz červený a bílý	84,6	51,4	91,7	156,2	59,9	90,5	534,2
Rybíz černý	47,1	14,5	88,1	91,2	4,0	63,7	308,6
Angrešt	0,1	0	1,1	1,5	0,9	1,7	5,3
Maliník	10,2	1,6	0	1,7	10,0	5,4	28,9
Ostatní druhy	25,8	20,2	23,5	8,6	44,8	46,1	169,0
Celkem	1 803,9	714,0	1 122,6	2 012,6	2 722,6	1 231,3	9 607,0

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy – líska, ostružiník, jeřáb obecný, ořešák vlašský, mandloň, bez černý, mahónie, kdouloň

Výše dotací na 1 ha:

- 1995 - 53 tis. Kč, 1996 – 42 tis. Kč, 1997 – 50 tis. Kč, 1998 – 80 tis. Kč,
- 1999 - 60 tis. Kč, 2000 – 77 tis. Kč, 2001 – 55 tis. Kč,
- 2002 - jádroviny 150 tis. Kč, peckoviny 50 tis. Kč, bobuloviny 25 tis. Kč;
- 2003 - jádroviny 155 tis. Kč, peckoviny 52 tis. Kč, bobuloviny 26 tis. Kč;
- 2004 - jádroviny 150 tis. Kč, peckoviny 50 tis. Kč, bobuloviny 25 tis. Kč;
jádroviny 144,5 tis. Kč, peckoviny 57,8 tis. Kč, bobuloviny 28,9 tis. Kč
- 2005 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč
- 2006 - jádroviny 200,0 tis. Kč, peckoviny 100,0 tis. Kč, bobuloviny 50,0 tis. Kč
- 2007 - jádroviny 179,2 tis. Kč, peckoviny 89,6 tis. Kč, bobuloviny 44,8 tis. Kč
- 2008 - jádroviny 159,6 tis. Kč, peckoviny 79,8 tis. Kč, bobuloviny 39,9 tis. Kč
- 2009 - jádroviny 183,3 tis. Kč; peckoviny 100,0 tis. Kč; bobuloviny 50,0 tis. Kč

Plochy výsadeb produkčních sadů 2009/2010 (jaro)

Ovocný druh	Výměra v ha	Ovocný druh	Výměra v ha
Jabloně	263,8	Slivoně, švestky	181,0
Hrušně	33,7	Rybíz červený	6,7
Třešně	29,5	Rybíz černý	5,6
Višně	41,2	Angrešt	0,2
Meruňky	43,3	Maliník, ostružiník	10,6
Broskvoně	4,4	Ostatní druhy	120,3
CELKEM		740,4 ha	

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Zastoupení odrůd jableň v produkčních sadech v ČR

Skupina odrůd	Odrůda jableň	ROK 2006 Celková výměra v ha	ROK 2007 Celková výměra v ha	ROK 2008 Celková výměra v ha	ROK 2009 Celková výměra v ha	ROK 2010 Celková výměra v ha
Letní odrůdy celkem		147,7	142,3	133,0	142,9	140,7
Podzimní odrůdy	James Grieve a mutace	230,2	216,2	207,5	190,9	174,2
	Ostatní	136,0	152,3	150,3	148,2	164,4
Podzimní odrůdy celkem		366,3	368,5	357,8	339,1	338,6
Zimní odrůdy	Šampion	515,0	486,8	497,5	505,9	520,6
	Spartan, McIntosh	841,5	768,3	732,3	679,0	647,3
	Rubín, Bohemia	657,1	628,2	629,9	665,2	678,0
	Gala	206,9	241,4	261,5	273,9	277,5
	Golden Delicious a var.	2 164,5	2 044,3	2 004,1	2 031,4	1 978,2
	Skup. Red Delicious	201,9	180,3	157,3	174,7	149,9
	Jonagold a mutace	551,1	582,1	589,7	632,2	656,3
	Melrose	151,0	139,7	136,6	134,4	120,0
	Gloster	370,4	301,4	289,8	276,7	279,1
	Rubinola	121,7	141,1	161,6	162,8	168,9
	Topaz	140,4	159,5	177,8	190,4	214,9
	Idared	1 914,8	1 760,1	1 762,7	1 705,1	1 664,9
	Melodie	109,0	103,9	103,3	97,6	85,9
	Ost. zimní odrůdy	825,6	910,8	1 040,4	974,4	1 105,7
Zimní odrůdy celkem		8 770,9	8 447,9	8 544,4	8 503,7	8 547,1
CELKEM		9 284,9	8 958,6	9 035,1	8 985,7	9 026,4

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Plochy vykloučených ovocných sadů v ČR podle ovocnářských oblastí za období 1994 – srpen 2010 (ha)

Ovocný druh	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Jableň	757,9	356,9	256,5	839,3	905,2	293,5	3 409,3
Hrušně	17,5	17,6	54,3	9,7	27,8	1,2	128,2
Třešně	155,3	38,8	16,5	46,0	49,5	43,1	349,2
Višně	108,5	41,8	89,3	160,7	242,4	52,4	695,1
Meruňky	33,6	0	34,7	2,5	1 157,4	0,9	1 229,1
Broskvoně	82,2	0,0	4,5	26,9	1 216,7	12,2	1 342,3
Slivoně, švestky	64,6	11,1	12,0	9,6	47,2	13,4	157,9
Rybíz červený a bílý	95,3	80,3	119,9	52,0	16,7	80,0	444,0
Rybíz černý	5,3	36,8	24,4	71,0	30,4	115,2	283,2
Angrešt	0,0	21,3	9,0	4,0	11,3	43,8	89,4
Maliník	3,6	0,2	0,0	15,3	3,1	4,0	26,2
Ostatní druhy	0,8	0,0	0,0	0,0	5,8	0,5	7,1
Celkem	1 324,6	604,7	621,1	1 237,7	3 713,6	660,1	8 160,6

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: ostatní druhy = mandloň, jeřáb černý, jeřáb obecný, bez černý, kdouloň podlouhlá, líska obecná, kaštanovník jedlý,

Plochy vykloučených ovocných sadů 2009/2010 (jaro)

Plodina	Výměra v ha	Plodina	Výměra v ha
Jabloně	313,4	Slivoně, švestky	24,9
Hrušně	9,0	Rybíz černý	2,7
Třešně	33,8	Rybíz bílý a červený	51,9
Višně	87,5	Angrešt	0,0
Meruňky	66,3	Maliník	2,1
Broskvoně	83,0	Ostatní	0,7
CELKEM		675,3 ha	

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

INTEGROVANÁ PRODUKCE OVOCE V ČR

Integrovaná produkce je ekonomická produkce ovoce vysoké kvality při uplatnění ekologicky přijatelných metod pěstování a minimalizace nežádoucích vedlejších účinků agrochemikálií při jejich používání. Klade důraz na zvýšení ochrany životního prostředí a lidského zdraví.

Vyžaduje jak důkladné znalosti o cílech a zásadách integrované produkce ovoce, dodržování stanovené pěstitelské technologie, vyhovující zásadám integrované produkce, tak i kladný aktivní přístup pěstitelů ovoce k ochraně přírody.

Cílem IP je především ochrana přírodního prostředí ovocného sadu a živých organismů, které se v něm vyskytují, zajištění druhové rozmanitosti přirozeně se vyskytujících nebo introdukovaných živočišných a rostlinných druhů v ovocných sadech a jejich blízkém okolí.

Svaz pro integrované systémy pěstování ovoce (SISPO) byl v ČR založen v roce 1990 jako dobrovolné sdružení pěstitelů a zástupců výzkumu a je součástí Ovocnářské unie ČR. Počet pěstitelů ovoce v tomto systému se stále zvyšuje. Ke dni 31. 8. 2010 je v tomto svazu registrováno celkem 271 členů (z toho 3 nevýrobní podniky a 1 čestný člen) s celkovou výměrou ovocných sadů a školek přesahující 11 tis. ha. V roce 2010 byla známka SISPO udělena 140 členům, což představuje 68% (v roce 2007 bylo ve svazu 233 členů, z toho 82 členů bylo držitelem známky SISPO, v roce 2008 bylo ve svazu 243 členů, z toho 137 členů bylo držitelem známky SISPO, v roce 2009 bylo ve svazu 265 členů, z toho 123 členů bylo držitelem známky SISPO).

Výměry ovocných sadů členů SISPO k 31. 8. 2010

Ovocný druh	Plocha ovocných sadů s nárokem na udělení známky SISPO v ha	Plocha ovocných sadů čekatelů na známku SISPO v ha	Celková plocha přihlášených ovocných sadů v ha
Jabloně	4 355,97	1 462,70	5 818,67
Hrušně	359,73	82,80	442,53
Třešně	358,83	166,30	525,13
Višně	748,82	401,79	1 150,61
Slivoně	504,72	558,89	1 063,61
Meruňky	516,08	138,03	654,11
Broskvoně	255,05	108,30	363,35
Rybíz červený	521,99	174,73	696,72
Rybíz černý	163,56	96,89	260,45
Rybíz bílý	2,51	0	2,51
Angrešt	2,28	0	2,28
Ovocné školky	11,21	0	11,21
Ostatní	18,15	0,20	18,35
Celkem	7 818,90	3 190,63	11 009,53

Pramen: OU ČR

Odrůdy jednotlivých ovocných druhů povolených k výsadbě v roce 2010 v rámci SISPO

Jabloně	Hrušně	Třešně	Višně	Slivoně
Ametyst	Amfora	Adélka	Érdi Bőtermő	Bellamira
Angold	Bohemica	Aranka	Fanal	Carpatin
Braeburn + mutace ¹⁾	David	Burlat	Gerema	Čačanská lepotica
Gala + mutace ²⁾	Dicolor	Halka	Morela pozdní	Domácí velkoplodá
Golden Delicious + mutace ³⁾	Elektra	Horka	Morellenfeuer	Elena
Goldstar	Erika	Justyna	Morsam	Gabrovská
Idared + mutace ⁷⁾	Hortensia	Kordia	Samor	Haganta
Jonagold + mutace ⁴⁾	Konference	Regina	Újfehértói Fürtős	Hanita
Julia	Lucasova	Summit		Jojo
Lipno	Radana	Sylvana		Katinka
Luna	Uta	Téchlovan		Presenta
Melodie	Williamsova	Tegera		President
Miodar		Van		Stanley
Opál		Vanda		Téchobuzická
Orion		Vilma		Topend plus
Rajka		Tamara		Topfirst
Rozela		Jacinta		Topfive
Rubimeg		Kassandra		Tophit
Rubín + mutace ⁵⁾				Toptaste
Rubinola				Valjevka
Rubinstep				Valor
Sirius				
Šampion + mutace ⁶⁾				
Topaz + mutace ⁸⁾				
Vysočina				
Rondo				
Denar				
Goldlane				
Shalimar				

Poznámka: 1) - Braeburn Helene, B. Lochbui, B. Rosabel, B. Mariri Red, B. Hillwell (Hidala), Royal Braeburn

2) - Schniga (Gala Schnitzer), Mitchgla (Mondial Gala), Regal Prince Gala (Gala Must), Gala Galaxy, Royal Gala (Tenroy),

Anaglo

3) - Golden Delicious Reinders, Smoothe, Dione, Delvit, Early Gold (Snygold, Erligold)

4) - Red Prince (Jonaprince), Jonagold Marnika, Jonagored, Jonagored Supra, King Jonagold, Jonagold Wilmuta, Jonagold de Coster, Rubinstar, Jonareve, Daligo, New Jonagold, Novajo, Schnieca (Jonica), Jomured, Jonagold Boerkamp (Early Queen), Jomar (Marnica), Jonaveld (First Red)

5) - Bohemia, Gold Bohemia

6) - Šampion Arno, Šampion Reno, Šampion Red

7) - Red Idared, Idaredest, Neidared

8) - Red Topaz

Broskvoně	Meruňky	Nektarinky	Rybíz červený	Rybíz černý
Cresthaven	Avirine (Bergarouge)	Maria Aurelia	Detvan	Ben Connan
Diamond Princess	Bergeron	Maria Laura	Holandský červený	Ben Gairn
Merspri	Cotpy (Pinkot, Pinkcot)	Stark Redgold	Losan	Ben Hope
Redhaven	Cotsy (Versyl-Sylvercot)	Tena	Random	Ceres
Symfonie	Goldrich	Zaitabo (Big Top)	Rovada	Ójebyn
Zaifer (Royal Glory)	Hargrand	Harko	Rubigo	Titania
Zainoar (Rubirich)	Kioto		Vitan	Triton
Zaifuro (Fidelia)	Leskora			
Alix	Velkopavlovická			

Maliník	Angrešt
Ada	Darek
Canby	Invicta
Glen Ample	Karát
Medea	Matys
Tulameenn	Mistrál
Heritage	Pax
Polka	Prima
	Remarka
	Rixanta

Pramen: OU ČR

Podmínky a pravidla pěstování ovoce v integrovaném systému jsou řešeny v rámci HRDP dle **NV č. 242/2004 Sb.**, o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření), ve znění pozdějších předpisů. Od roku 2007 je problematika pěstování ovoce řešena také v rámci Programu rozvoje venkova **nařízením vlády č. 79/2007 Sb.**, o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů (NV č. 114/2008 Sb., 45/2009 Sb., 83/2009 Sb., 78/2010 Sb. a 112/2010 Sb.). Obě zmiňovaná nařízení řeší i podmínky a podpory v ekologickém ovocnářství.

ŠKOLKAŘSTVÍ V ČR

Z níže uvedené tabulky vyplývá, že v roce 2009 došlo k nárůstu produkce školkařských výpěstků u převážné většiny ovocných druhů. Výjimku tvoří pouze broskvoně, angrešt, rybíz červený a jahodník, kde se projevilo snížení zájmu o jejich výsadbu z důvodu poklesu poptávky zpracovatelských subjektů o tyto suroviny.

Přehled o školkařské výrobě v ČR (ks)

Druh	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jabloň	925 006	1 202 463	888 742	771 506	805 386	891 802	1 158 537	1 383 056
Hrušeň	257 526	203 500	153 613	119 668	258 909	294 741	243 581	290 736
Třešeň	86 897	140 534	175 590	162 852	169 480	148 631	120 472	130 492
Višeň	124 354	131 225	97 999	103 592	113 749	94 052	57 793	62 925
Slivoň	255 117	287 053	284 192	295 317	343 954	340 576	291 971	300 082
Meruňka	184 257	187 102	180 250	214 704	259 170	293 153	233 444	274 173
Broskvoň	146 867	174 064	134 472	187 425	212 103	160 101	129 845	127 742
Mandloň	1 700	475	406	435	480	1 305	1 755	4 169
Kdouloň	-	-	-	753	560	614	1 540	2 596
Ořešák vlašský	17 214	13 692	24 665	16 945	36 142	52 048	48 798	65 478
Angrešt	280 018	238 335	279 560	277 375	241 507	230 816	213 630	193 783
Rybíz bílý	29 861	32 500	60 422	50 487	45 867	41 796	44 424	42 424
Rybíz černý	275 117	444 477	322 457	380 081	264 353	186 254	154 276	166 561
Rybíz červený	388 255	351 642	426 017	344 451	265 113	243 610	259 813	232 434
Maliník	200 952	195 845	223 210	361 555	343 414	298 138	316 327	340 307
Ostružiník	10 420	22 360	14 610	17 761	42 669	41 772	37 490	31 898
Borůvka	-	-	-	-	16 120	24 266	169 431	236 016
Jahodník	5 553 726	5 210 680	7 653 590	10 987 339	8 011 367	6 541 637	7 976 322	7 150 330
Líska obecná	1 090	1 200	3 300	3 650	4 930	5 649	3 585	2 171

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

Poznámka: údaje jsou včetně eko sadů

Přehled o výrobě podnoží pro ovocné druhy v ČR (ks)

Druh	Období					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Broskvomandloň	700	-	-	-	-	-
Broskvoň	117 100	90 000	373 600	91 900	65 500	56 672
Hrušeň	107 400	144 900	63 000	96 750	58 500	59 100
Jabloň	1 670 300	1 627 821	1 294 340	1 234 835	1 606 786	1 523 203
Kaštanovník	-	-	-	-	-	150
Kdouloň	37 750	82 288	113 440	88 907	113 040	170 517
Mahalebka	52 500	67 800	52 700	63 500	41 600	36 300
Mandloň	1 500	1 300	3 000	-	-	-
Meruňka	297 000	215 497	766 000	213 000	90 600	45 100
Meruzalka	1 702 580	1 203 320	948 240	861 228	893 925	832 315
Ořešák vlašský	97 300	56 500	26 700	54 100	72 110	107 200
Slivoň	508 700	140 500	138 700	144 550	463 557	849 320
Třešeň	269 360	252 564	128 992	149 400	138 184	139 464
CELKEM	4 862 190	3 882 490	3 908 712	2 998 170	3 543 802	3 819 341

Pramen: ÚKZÚZ Brno, odbor trvalých kultur

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL OVOCE V ČR

V únoru roku 2010 proběhlo statistické zjišťování o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků za rok 2009. Uvedené statistické šetření je od roku 2006 zařazeno do Programu statistických zjišťování schválených ČSÚ pro MZe a předkládání statistických výkazů je povinné.

V roce 2009 nastala nejen v ČR, ale i v ostatních evropských zemích kritická situace u ovoce na zpracování. Vysoké zásoby zpracovaného ovoce z minulých let a výrazný pokles poptávky po výrobcích z ovoce způsobily propad cen ovoce na zpracování v celé Evropě.

Celkový nákup ovoce pro zpracování se v roce 2009 meziročně snížil o 41 % a dosáhl objemu 47 817 t. Do tohoto množství je zahrnut i nákup ze zahraničí ve výši 4 316 t mraženého a sušeného ovoce, ovocných protlaků a koncentrátů. Broskve, červený rybíz, borůvky a brusinky byly ze zahraničí nakupovány jen zmrazené. Nákup ovoce z tuzemska klesl o 46 % na 38 004 t a nákup ze zahraničí o 51 % na 5 497 t.

Nákup ovoce v ČR (t)

Ovoce	Nákup ovoce původem						Nákupní ceny v Kč/kg bez DPH ¹⁾					
	z tuzemska			ze zahraničí			2007		2008		2009	
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	od	do	od	do	od	do
Jablka konzumní	7 374	8 477	8 646	*	*	*	6,-	14,-	5,7	11,9	4,87	10,97
Jablka průmyslová	35 419	56 909	22 955	1 651	*	-	3,-	5,-	1,4	2,4	0,99	1,83
Hrušky	2 909	286	702	*	471	*	3,-	3,-	3,2	4,8	2,50	3,65
Třešně	701	295	650	*	*	111	9,-	10,-	9,-	11,2	9,06	11,89
Višně	2 771	1 615	1 004	155	*	*	10,-	13,-	5,6	6,6	3,85	4,82
Meruňky	1 355	355	1 082	*	739	*	9,-	11,-	10,6	14,2	5,91	8,42
Broskve (vč. nektarinek)	461	437	203	*	*	-	7,-	9,-	6,8	9,4	7,77	8,30
Rybíz červený	863	312	398	22	*	-	7,-	13,-	6,-	8,5	4,19	8,15
Rybíz černý	80	*	*	*	*	-	17,-	17,-	15,3	19,2	*	*
Švestky pravé	552	417	347	*	*	326	6,-	7,-	3,7	7,-	5,49	6,84
Švestky ost., slívy, renklódy, mirabelky	151	400	1 595	*	*	3 454	5,-	8,-	4,2	7,6	3,16	6,65
Vinné hrozny	*	*	-	*	*	-	*	*	15,-	19,1	-	-
Jahody	*	*	*	1 325	*	*	20,-	48,-	17,9	19,5	*	*
Angrešt	45	*	*	*	*	-	10,-	14,-	*	*	*	*
Borůvky	*	*	-	150	*	-	88,-	103,-	56,6	67,6	-	-
Brusinky	-	*	-	207	*	-	42,-	50,-	*	*	-	-
Jeřabiny	72	-	-	*	-	-	16,-	19,-	-	-	-	-
Maliny	20	5	*	330	*	*	46,-	49,-	43,2	46,5	*	*
Ostružiny	*	*	-	59	*	*	46,-	47,-	*	*	*	*
Šípek	-	*	*	-	*	-	-	-	*	*	*	*
Ostatní	677	*	343	147	175	*	10,-	18,-	11,1	15,5	8,64	11,82
Celkem	53 549	70 053	38 004	10 284	11 256	5 497	X	X	X	X	X	X

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

¹⁾ nákupní ceny bez DPH jsou zveřejněny jako vážený aritmetický průměr cen, které uvedly jednotlivé podniky;

Celková výroba výrobků z ovoce oproti roku 2008 klesla o 26 % na 81 199 t. Výroba ovocných šťáv v roce 2009 meziročně klesla přibližně na polovinu a představovala 32 % z celkové výroby. Výroba dětské a kojenecké ovocné výživy se snížila o 6 % na 24 330 t, džemů a marmelád bylo v roce 2009 vyrobeno 12 499 t, tj. asi o 40 % méně než v roce 2008.

Výroba výrobků z ovoce (t)

Ovocný výrobek		Výroba v tunách			
		2006	2007	2008	2009
Džemy, marmelády		21 357	13 385	20 802	12 499
Ovocné šťávy celkem		72 068	46 611	51 885	*
v tom	jablečná	26 088	22 147	22 144	*
	koncentrát (nad 67° Brix)	-	-	6 387	*
	pomerančová	*	*	*	*
	rybízová	3 598	*	*	-
	višňová	582	478	*	231
	ostatní	*	*	*	*
Proslazené (kandované) ovoce		*	*	*	*
Dětská a kojenecká výživa ovocná		23 646	26 311	25 929	24 330
Kompoty		4 417	4 339	5 197	5 357
Sušené ovoce		*	*	281	188
Ovocné pyré		*	124	129	152
Ovocné chlazené saláty		-	-	-	-
Zmrazené ovoce		3 420	3 359	1 725	1 099
Ostatní		3 686	10 235	3 480	11 386
Celkem		129 809	104 733	109 511	81 199

Pramen: MZe, Roční výkaz o nákupu ovoce a zeleniny pro zpracování a o výrobě ovocných a zeleninových výrobků

Poznámka: * nelze zveřejnit z důvodu ochrany důvěrnosti údajů dle zákona č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

SKLADOVACÍ KAPACITY V OVOCNÁŘSTVÍ ČR

Ke konci roku 2009 bylo v ČR k dispozici celkem 73 975 t kapacit pro skladování ovoce. Kapacita skladů s řízenou atmosférou a skladů ULO se mírně zvýšila a představuje téměř 36% podíl na celkové skladovacích kapacitě pro ovoce.

Struktura skladových kapacit v ovocnářství v ČR v roce 2008 (t)

Region	TYP SKLADU				
	Větráný	Chlazený	Řízená atmosféra	ULO	CELKEM
Jižní Morava	1 550	3 140	-	5 820	10 510
Severní Morava	600	2 250	-	6 400	9 250
Východní Čechy	6 200	11 000	-	7 800	25 000
Střední Čechy	-	4 750	2 050	7 750	14 550
Jižní a záp. Čechy	2 300	4 000	-	1 200	7 500
Severní Čechy	880	2 785	-	3 500	7 165
CELKEM ČR	11 530	27 925	2 050	32 470	73 975
Změna 2010/2009 v %	+8,6 %	0 %	-79 %	+20,5 %	-1,7 %

Pramen: OU ČR

Pro sezónu 2009/10 bylo počátkem prosince 2009 naskladněno 42,7 tis. t jablek, což je meziroční pokles o 12%, avšak o 8% více, než činí pětiletý průměr. Kvalita jablek byla průměrná, vysoké bylo poškození plodů krupobitím. Sklizeň v zahrádkách a v extenzivních sadech byla průměrná, výše samozásobení tak byla zhruba na stejné úrovni jako v posledních třech letech. Výkupní cena jablek na zpracování byla nízká, a tak zhruba 15 tis. t jablek zůstalo v produkčních sadech nesklizeno.

Česká jablka byla v sezóně 2009/10 vyskladňována po celé skladovací období až do června, část jablek až v červenci 2010, a tak tuzemská jablka byla v obchodní síti celý marketingový rok. V obchodní síti se prodalo o 4% méně konzumních jablek než v předchozím roce a podíl domácích jablek poklesl z 53% v předchozí sezóně na 49%. Tím došlo ke zvýšení dovozu jablek, nejvíce z Polska a Itálie.

Přehled o stavu zásob konzumních jablek (t)

Odrůda	1.12.07	1.11.08	1.12.08	1.11.09	1.12.09	1.1.10	1.2.10	1.3.10	1.4.10	1.5.10	1.6.10
Spartan, McIntosh	485	614	344	617	241	116	99	58			
Šampion	1 555	2 236	2 080	2 637	2 146	947	455	254	81	44	
Rubín	1 827	2 790	2 861	2 792	1 539	691	425	167	52	15	
Gala	162	613	238	1 043	414	282	95	44	7		
Ostatní raně zimní	432	638	684	1 315	457	376	352	165	127		
Golden Delicious	7 097	11 288	10 292	11 441	9 715	8 366	7 046	5 482	3 833	2 459	1 168
Idared	13 584	14 844	19 682	13 992	17 523	16 459	14 771	11 938	9 399	6 506	3 308
Jonagold a mutace	2 709	5 387	5 891	5 346	4 802	3 807	3 287	2 678	806	361	195
Topaz	310	1 397	1 087	1 328	1 160	735	411	137	27	11	
Melrose	1 034	898	895	1 121	1 033	689	444	245	68		
Gloster	1 558	2 409	2 317	1 200	1 771	1 606	1 169	748	371	16	
skup.Red Delicious	159	433	400	80	23	32	28	26	23	23	30
Zvonkové	110	142	235	81	102	100	104	71	33		
Ostatní zimní	909	2 065	1 661	1 262	1 771	1 340	1 132	686	168	52	5
Jablka celkem	31 931	45 754	48 667	44 255	42 697	35 546	29 818	22 699	14 995	9 487	4 706
Rozdíl oproti stejnému období předchozího roku (%)	-18,5	+29,8	+52,4	-3,3	-12,3	-14,0	-9,2	-3,1	-6,7	+10,3	+20,1

Pramen: MZe ve spolupráci s OU ČR

Poznámka: skup. Red Delicious: Starking, Starkrimson, Red Delicious, Red Spur, Well Spur

V roce 2009 byla sklizeň jablek v ČR i v zemích Evropy průměrná. Většina jablek ze sklizně roku 2009 byla před zahájením letošní sklizně vyprodána a neopakovala se tak situace z roku 2009, kdy na skladech zůstalo větší množství jablek ze sklizně 2008 a ta byla dodávána na trh až do října roku 2009.

CENOVÝ VÝVOJ OVOCE V ČR

Ceny zemědělských výrobců

V roce 2009 byly ceny zemědělských výrobců ovoce opět meziročně výrazně nižší, a to o 24 %, což je ještě o 2 % více než v roce předchozím. Z jednotlivých druhů ovoce se nejvíce snížila cena průmyslových jablek (-27 %), konzumních jablek (-25 %), hrušek (-25 %), meruněk (-24 %), broskví a nektarinek (-18 %). K nárůstu ceny došlo pouze u černého rybízu (+13 %).

Světová krize a vyšší zásoby jablek v zemích EU ze sklizně roku 2008 způsobené tím, že se jablka nepodařilo včas vyskladnit, způsobily, že jablka ze sklizně 2009 se v ČR prodávala za cenu nižší, než činí jejich výrobní náklady. Navíc na tuzemském trhu bylo dostatek banánů a citrusů, které konkurují jablkům, za poměrně nízké ceny.

Krize rovněž výrazně srazila poptávku po ovoci na zpracování, např. do džusů či marmelád. Jednalo se zejména o višně, rybíz a moštová jablka. Lepší situace byla u třešní, hrušek a meruněk. CZV ovoce určeného pro zpracovatelský průmysl (zejména višni a červeného rybízu) klesly v roce 2009 pod úroveň cen roku 1989.

Průměrné ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t

Druh ovoce	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Jablka konzumní	8 548	8 289	9 047	8 048	8 922	10 256	10 371	7 808	7 877
Jablka moštová	1 637	2 622	1 573	2 642	2 417	5 112	1 782	1 298	2 161
Hrušky	8 797	10 538	10 323	10 145	10 215	11 133	11 319	8 400	12 330
Broskve	13 957	13 711	11 500	10 879	12 829	12 806	12 010	9 891	12 855
Meruňky	22 449	15 446	13 401	17 008	14 375	16 155	19 182	14 584	19 884
Švestky	9 733	11 472	9 402	11 756	8 090	10 500	9 180	7 964	10 364
Třešně	22 753	17 182	22 532	19 811	24 746	19 900	29 366	26 460	30 314
Višně	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rybíz červený a bílý	12 872	17 573	6 221	5 936	6 442	11 889	7 647	6 643	7 017
Rybíz černý	13 072	13 383	-	-	-	-	8 400	9 500	9 500
Ořechy vlašské	.	-	29 000	29 882	35 000	33 000	32 000	-	-
Jahody tříděné	31 224	44 722	39 129	31 748	34 715	47 072	-	37 960	-

Pramen : ČSÚ

Poznámka: * průměr za období leden – září 2010

Průměrné ceny zemědělských výrobců u jablek konzumních podle jednotlivých měsíců v ČR v Kč/t

Měsíc	Jablka konzumní								
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Leden	9 823	7 783	9 719	7 560	8 651	9 037	11 295	7 474	7 690
Únor	9 915	7 557	8 783	7 451	8 317	7 929	11 039	7 259	7 650
Březen	9 084	7 639	8 915	7 495	8 041	8 657	11 765	8 226	7 343
Duben	8 737	7 712	8 800	7 174	8 803	8 763	12 391	8 829	6 931
Květen	9 067	8 721	9 811	7 050	10 178	8 910	12 675	8 019	7 430
Červen	9 643	9 383	9 954	7 634	9 423	8 950	13 095	9 200	7 926
Červenec	8 584	-	11 163	9 788	11 107	11 000	14 412	10 201	8 307
Srpen	9 097	8 991	10 886	8 249	10 597	10 768	13 518	10 001	10 063
Září	7 694	8 110	9 417	8 990	9 186	11 259	10 942	8 233	8 734
Říjen	7 467	8 483	7 569	7 797	8 333	11 152	9 212	7 180	
Listopad	7 853	8 119	7 472	7 823	7 033	11 474	8 235	7 513	
Prosinec	7 615	8 557	6 788	8 195	7 751	11 425	7 299	8 088	
Průměr	8 548	8 289	9 047	8 048	8 922	10 256	10 371	7 808	7 877

Pramen: ČSÚ

Vývoj cen zemědělských výrobců a spotřebitelských cen jablek konzumních v Kč/kg

ROK/CENY	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
CZV	8,25	8,55	8,29	9,04	8,05	8,92	10,26	10,37	7,81	7,88
SC	23,97	23,82	24,15	26,20	22,25	24,94	28,45	32,36	25,93	25,11
Poměr CZV:SC v %	34,42	35,89	34,33	34,50	36,18	35,76	36,06	32,05	30,12	31,38

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období leden – září 2010

Spotřebitelské ceny ovoce mírného pásma

Spotřebitelské ceny ovoce byly v roce 2009 meziročně nižší v průměru o 8%. Ze sledovaných druhů ovoce mírného pásma se cena výrazně snížila u konzumních jablek (-20%) a stolních hroznů. U ostatních druhů spotřebitelská cena naopak mírně vzrostla, a to u broskví a nektarinek a jahod.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů ovoce mírného pásma I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Jablka			Broskve			Stolní hrozny			Jahody		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Leden	30,60	25,02	23,11	113,91	111,89	121,05	93,51	69,19	88,47	186,01	161,82	144,74
Únor	30,63	25,93	24,21	102,09	94,72	99,27	82,01	66,14	64,86	115,51	162,13	133,94
Březen	31,67	27,73	24,52	76,68	79,13	97,35	70,58	65,23	63,19	103,74	121,48	125,78
Duben	32,56	28,27	24,31	79,09	90,18	88,93	65,90	55,55	76,33	92,76	97,23	100,51
Květen	36,02	26,50	24,91	66,21	73,59	89,16	60,78	55,39	62,25	98,62	97,60	96,96
Červen	38,57	28,65	25,24	56,37	49,19	65,42	60,88	72,64	62,24	73,72	78,17	86,13
Červenec	40,03	28,08	24,71	43,00	36,23	41,23	61,52	70,02	64,42	99,07	93,78	84,32
Srpen	39,08	27,50	27,02	39,28	26,78	39,15	43,29	37,78	47,41	104,67	108,17	115,65
Září	32,61	26,33	27,97	39,26	27,41	31,37	37,63	31,69	38,89	113,28	119,37	112,30
Říjen	27,02	23,28		38,16	31,42		36,46	30,90		147,48	136,23	
Listopad	24,71	22,23		39,94	34,14		38,87	41,44		177,31	194,47	
Prosinec	24,83	21,68		39,90	123,79		54,07	71,93		194,04	194,46	
Průměr za rok	32,36	25,93	25,11	-	-	-	58,80	55,66	63,12	125,51	130,40	111,15

Pramen: ČSÚ

Spotřebitelské ceny jižního ovoce

Průměrné spotřebitelské ceny sledovaných druhů jižního ovoce se v roce 2009 v porovnání s předchozím rokem klesly u citrónů, kiwi a pomerančů, ceny banánů zůstaly téměř na úrovni roku 2008. V roce 2010 se ceny sledovaných druhů (kromě banánů a kiwi) pohybují výrazně nad úrovní cen stejného období předchozího roku.

Spotřebitelské ceny vybraných druhů jižního ovoce I. jakostní třídy v jednotlivých měsících v Kč/kg

Měsíc	Pomeranče					Citróny				
	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Leden	24,50	25,32	26,80	26,67	26,48	29,06	27,06	51,05	34,63	31,79
Únor	24,19	25,02	26,96	28,02	26,40	27,63	25,78	50,25	32,55	33,62
Březen	25,50	25,73	27,80	29,80	26,91	26,44	25,13	49,15	30,95	32,39
Duben	25,00	25,82	29,21	30,06	27,54	25,71	24,78	56,55	29,82	32,88
Květen	25,62	27,68	32,09	31,41	28,24	26,12	26,77	60,69	29,04	35,71
Červen	26,52	31,01	35,38	31,63	29,77	27,97	26,70	64,22	29,18	42,51
Červenec	27,58	36,18	37,53	30,02	38,72	26,46	28,00	57,19	30,51	48,05
Srpen	28,86	38,94	37,00	29,74	37,03	27,57	29,60	43,24	34,73	59,03
Září	29,12	36,89	31,99	29,11	35,17	27,67	37,33	39,58	47,85	61,58
Říjen	31,61	34,19	28,04	30,03		28,08	39,93	41,51	34,36	
Listopad	30,36	29,62	28,56	31,69		27,73	43,30	37,64	31,06	
Prosinec	25,94	25,59	25,67	27,81		27,69	46,67	35,86	31,83	
Průměr	27,07	30,16	30,59	29,66	30,70	27,34	31,75	48,91	33,04	41,95
	Banány					Kiwi				
Měsíc	2006	2007	2008	2009	2010	2006	2007	2008	2009	2010
Leden	34,22	31,46	31,20	29,30	27,22	42,78	40,80	49,32	50,79	37,23
Únor	35,52	32,58	33,44	33,35	27,26	40,87	39,96	52,29	50,88	39,71
Březen	35,64	32,95	35,58	38,86	29,05	42,54	41,32	55,96	48,08	38,93
Duben	33,32	33,58	36,69	38,63	28,26	44,94	41,49	62,27	48,84	44,60
Květen	33,38	31,92	30,38	32,56	28,90	50,50	43,19	75,19	52,70	40,86
Červen	33,68	31,40	29,27	33,65	31,13	55,78	50,74	75,10	52,04	45,22
Červenec	27,10	26,89	27,59	28,60	29,92	55,53	56,97	71,92	53,83	51,38
Srpen	25,43	28,20	27,16	26,31	25,52	59,61	56,54	62,87	50,39	49,70
Září	26,53	30,02	27,31	25,82	27,14	71,01	63,32	62,31	55,35	54,76
Říjen	24,99	30,07	27,62	24,85		75,66	62,55	63,07	51,19	
Listopad	29,33	29,69	27,87	26,38		52,27	51,72	56,15	49,54	
Prosinec	28,61	29,22	26,90	26,73		42,25	46,87	52,47	40,90	
Průměr	30,65	30,66	30,00	30,42	28,27	52,81	49,62	61,58	50,38	44,71

Pramen: ČSÚ

SPOTŘEBA OVOCE V ČR

Spotřeba ovoce v hodnotě čerstvého v ČR se v roce 2008 vzhledem k roku 2007 zvýšila o 3,7 kg (tj. o 4,3 %). Na tomto zvýšení se nejvíce podílela vyšší spotřeba jablek, vinných hroznů a jižního ovoce. Podle předběžných odhadů v roce 2009 spotřeba ovoce klesla zhruba na 87 kg/os./rok.

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého (kg/osoba/rok)

- tj. přepočteno všech výrobků z ovoce na hodnotu ovoce čerstvého

Ukazatel	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*
Ovoce celkem	73,5	71,5	72,5	75,6	75,0	70,1	73,5	76,2	83,8	80,5	88,1	85,4	89,1	87,0
z toho:														
- ovoce m.p.	42,1	40,8	44,3	46,6	47,5	43,4	46,6	47,0	50,3	47,1	56,1	51,4	54,1	50,0
- jižní ovoce	31,4	30,7	28,2	29,0	27,5	26,7	26,9	29,2	33,5	33,4	30,0	34,0	35,0	37,0

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Do spotřeby ovoce se započítává ovoce určené na prodej spotřebitelům a na výrobní spotřebu. Výrobní spotřeba zahrnuje výrobu ovocných produktů tekutých, zahuštěných a tuhých, nezahrnuje se spotřeba ovoce používaného na průmyslovou výrobu alkoholických nápojů (vín, lihovin a destilátů).

Změna v metodice šetření nastala od roku 1992, proto nelze přesně srovnávat údaje o spotřebě jednotlivých druhů ovoce před uvedeným rokem a následnou časovou řadou, především vzhledem k tomu, že některé položky od roku 1992 již nelze sledovat (např. některé ovocné výrobky).

* odhad MZe

Spotřeba ovoce v ČR v hodnotě čerstvého podle jednotlivých druhů v kg/os./rok

Druh	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jablka	23,0	23,5	25,0	22,0	24,7	23,8	24,2	24,4	26,6	24,6	26,5
Hrušky	2,7	2,4	2,6	1,8	1,7	1,6	1,8	1,8	2,0	2,6	2,7
Švestky	3,8	3,2	3,1	3,7	3,6	4,6	5,1	3,1	5,9	4,6	4,4
Třešně	1,2	1,4	1,3	1,1	1,1	1,0	1,6	0,9	1,5	1,6	1,4
Višně	0,5	0,5	0,4	0,5	0,8	0,9	1,4	0,8	0,7	0,7	0,7
Meruňky	1,0	1,6	1,3	1,1	1,5	2,1	2,5	1,7	3,3	2,3	2,1
Broskve	2,3	3,6	3,8	3,2	3,9	3,3	3,5	4,5	5,4	4,5	4,3
Rybíz	1,7	1,8	1,4	1,4	1,1	1,2	1,9	1,3	0,9	1,2	1,4
Angrešt	0,9	0,8	0,6	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,2	0,3	0,3
Jahody zahradní	1,8	1,9	1,8	1,8	1,9	1,9	2,0	1,9	3,1	2,8	2,8
Vinné hrozny	2,2	2,6	2,7	2,9	2,9	3,3	3,5	4,1	4,2	3,9	4,8
Lesní plody	2,4	2,4	2,5	2,5	2,3	2,3	1,8	1,7	1,6	1,7	1,7
Ostatní ovoce m.p.	0,8	0,9	1,0	1,0	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	1,0
Citróny a grapefruity	2,7	2,8	2,8	2,8	3,0	3,2	3,8	3,8	3,6	3,7	3,8
Pomeranče, mandarinky	12,2	11,2	12,1	11,5	11,7	12,5	13,0	13,8	13,7	13,8	12,3
Banány	11,5	12,8	10,1	9,8	9,9	10,4	12,8	9,6	8,9	9,6	12,2
Ananas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,2
Kiwi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8
Ostatní jižní ovoce	1,8	2,2	2,5	2,6	2,3	3,1	3,9	6,2	5,8	6,9	6,7
Ořechy ve skořápce ¹⁾	2,6	2,6	2,6	2,6	2,9	3,0	3,0	3,2	3,9	4,0	3,9

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ údaj nevstupuje do součtu spotřeby ovoce

ZAHRANIČNÍ OBCHOD S OVOCEM V ČR

DOVOZ

V roce 2009 se dovezlo do ČR 541,1 tis. t čerstvého a sušeného ovoce v hodnotě 10,2 mld. Kč, tj. přibližně stejné množství jako v roce předchozím. Dodávky ovoce z ostatních zemí EU meziročně vzrostly o 10% na 335,6 tis. t a na celkovém objemu dovezeného ovoce se podílely 62%. Nejvíce se do ČR dovážela jablka, dále pak banány, mandarinky, pomeranče, stolní hrozny, broskve a nektarinky. Mezi největší dodavatele patřilo tradičně Španělsko (91,0 tis. t) a Itálie (70,3 tis. t), dále pak Německo (48,7 tis. t), Francie (39,0 tis. t), Polsko (20,6 tis. t) a Řecko (19,3 tis. t). Dovoz ovoce z těchto zemí představoval 86% podíl na celkovém objemu dovezeného ovoce v tomto roce ze zemí EU.

Dovoz ovoce ze třetích zemí v roce 2009 meziročně klesl téměř o 14% na 203,7 tis. t. Dovážely se zejména banány, citrusové ovoce, ananas, mandle a arašidy. Největšími dodavateli tohoto ovoce byly Ekvádor, Turecko, Kolumbie, Kostarika, Jihoafrická republika, Kamerun a Argentina.

Dovoz vybraných druhů ovoce do ČR (t)

Komodita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Jablka	38 405	43 849	52 327	70 938	81 684	70 942	70 724	62 960	51 139
Hrušky	3 567	4 682	5 129	7 988	7 679	9 214	10 308	9 686	7 102
Třešně	107	276	180	140	317	100	177	247	207
Višně	131	114	223	21	65	24	24	31	36
Meruňky	4 434	2 810	2 983	5 451	7 005	2 658	3 823	5 340	3 836
Broskve	15 672	7 542	12 082	18 778	15 666	10 773	10 550	11 159	5 179
Nektarinky	15 168	10 284	14 120	20 947	17 205	16 732	15 799	21 826	7 112
Švestky, slívy	5 409	12 760	10 166	7 380	9 050	8 027	10 740	7 905	1 428
Rybíz, angrešt	79	71	383	22	127	55	15	13	14
Jahody	4 097	3 085	5 225	6 649	7 218	7 411	7 031	8 547	6 569
Maliny, ostružiny	129	83	78	188	135	56	109	177	111
Brusinky, borůvky	231	249	217	165	176	108	227	179	129
Citróny	20 305	20 771	26 132	28 585	27 733	26 696	24 170	27 985	16 141
Grapefruity	10 114	9 997	14 528	10 613	12 186	13 580	13 381	14 572	8 221
Mandarinky	49 301	49 261	63 294	68 846	68 270	66 906	54 337	48 400	22 719
Pomeranče	58 422	61 959	67 764	54 457	59 511	60 177	56 746	57 047	43 442
Ananas	2 389	3 169	5 954	7 734	10 848	21 144	12 161	10 565	7 669
Banány	104 691	111 645	187 017	184 874	117 754	123 219	153 142	159 937	107 301
Kiwi	6 218	7 402	21 446	23 404	14 309	16 071	9 627	14 854	13 578

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje k 31. 7. 2010

Dovoz zpracovaného ovoce do ČR zaznamenal meziroční 5% pokles na 136,5 tis. t. K nejvýraznějšímu poklesu došlo u dovozu ovoce konzervovaného cukrem, u džemů a zavařenin a rovněž u dovozu neslazeného zmrazeného ovoce. Naproti tomu dovoz ovocných šťáv a koncentrátů se zvýšil o 8%.

VÝVOZ

Vývoz čerstvého a sušeného ovoce včetně reexportu v roce 2009 dosáhl 146,0 tis. t v celkové hodnotě 2,3 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 4%. Toto zvýšení bylo způsobeno zejména vyšším vývozem jablek konzumních i pro zpracování, dále vyšším vývozem třešní, broskví a červeného rybízu.

Export ovoce do zemí EU vzrostl meziročně o 3 % na 145,1 tis. t, což představuje 99,4% podíl na celkovém objemu vyvezeného ovoce. Export směřoval především na trh Slovenska (68,1 tis. t), Německa (33,8 tis. t), Rakouska (17,0 tis. t) a Rumunska (12,6 tis. t).

Vývoz do třetích zemí v objemu 867 t směřoval hlavně do Švýcarska (488,8 t), Ruska (236,8 t), na Ukrajinu (83,3 t) a Chorvatska (35,6 t), kam byla vyvezena zejména jablka, hrušky, třešně, višně, dále arašídy a lískové oříšky.

Vývoz vybraných druhů ovoce z ČR (t)

Komodita	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Jablka	80 626	42 160	80 297	42 967	75 396	52 653	62 389	59 516	16 751
Hrušky	166	136	529	1 544	1 368	1 881	1 631	1 935	1 286
Třešně	624	941	1 485	786	2 048	557	961	1 377	1 024
Višně	4 471	4 028	5 031	4 364	4 311	5 481	3 681	3 549	1 868
Meruňky	7	166	92	203	253	693	276	307	222
Broskve	143	85	612	1 826	1 289	800	1 021	1 365	509
Nektarinky	51	88	380	1 278	1 103	1 094	1 052	2 133	1 069
Švestky, slívy	86	136	209	801	406	577	647	708	210
Rybíz, angrešt	1 593	1 453	842	818	961	2 015	970	1 952	137
Jahody	24	19	218	225	408	401	465	381	311
Borůvky, brusinky	23	10	0	3	1	4	36	6	4

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * údaje k 31. 7. 2010

Vývoz zpracovaného ovoce v roce 2009 dosáhl 35,6 tis. t, což představuje meziroční snížení o 22,5%. Nejvýraznější pokles nastal u vývozu ovocných šťáv a koncentrátů, dále u ovoce konzervovaném cukrem nebo alkoholem a u džemů a zavařenin. Zvýšení nastalo pouze u vývozu neslazeného zmrazeného ovoce.

Podrobnější přehled o exportu i importu ovoce čerstvého i zpracovaného je uveden v tabulkové příloze č. 1. Přehled o nejvýznamnějších zemích zahraničního obchodu ČR ovocem je uveden v příloze č. 2.

Zahraniční obchod ČR s jablky

V marketingovém roce 2009/10 bylo do ČR dovezeno 73,8 tis. t konzumních jablek, což představuje meziroční nárůst o 26%. Nejvýznamnějším dodavatelem konzumních jablek bylo opět Polsko (30,9 tis. t), dále Itálie (16,8 tis. t), Slovensko (9,0 tis. t), Německo (9,4 tis. t) a Belgie (5,8 tis. t). Nejvíce moštových jablek pocházelo ze Slovenska (25 t).

Vývoz moštových jablek z ČR meziročně klesl o 14,3% na 48,9 tis. t. Moštová jablka směřovala na trhy Německa (27,8 tis. t), Rakouska (15,6 tis. t), Itálie (4,2 tis. t) a Španělsko (0,8 tis. t). Vývoz konzumních jablek se meziročně zvýšil na celkových 12,3 tis. t a směřoval především na Slovensko (10,0 tis. t) a do Rumunska (1,2 tis. t).

Přehled o zahraničním obchodu ČR s konzumními a mošťovými jablky (t)

Kalendářní rok				Marketingový rok (tj. od 1. 7. – 30. 6. následujícího roku)			
		Konzumní jablka	Mošťová jablka			Konzumní jablka	Mošťová jablka
2005	DOVOZ	66 789	4 149	2005/06	DOVOZ	85 286	3 827
	VÝVOZ	13 954	29 014		VÝVOZ	20 934	26 503
2006	DOVOZ	79 044	2 640	2006/07	DOVOZ	65 393	2 648
	VÝVOZ	20 552	58 389		VÝVOZ	10 222	57 828
2007	DOVOZ	69 221	1 721	2007/08	DOVOZ	74 016	1 746
	VÝVOZ	10 509	42 144		VÝVOZ	13 152	42 013
2008	DOVOZ	69 437	1 287	2008/09	DOVOZ	58 747	1 979
	VÝVOZ	9 308	50 208		VÝVOZ	8 162	57 051
2009	DOVOZ	62 147	715	2009/10*	DOVOZ	73 786	26
	VÝVOZ	9 298	50 537		VÝVOZ	12 324	48 903

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

Konzumní jablka byla dovážena do ČR v rámci třetích zemí zejména z Chile, Brazílie, Jihoafrické republiky, Argentiny a Nového Zélandu, ale také z Číny, menší objemy ze Švýcarska, Indie a USA.

Bilance zahraničního obchodu ČR s ovocem

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvým a sušeným ovocem je stále vysoce pasivní a od roku 1996 se udržovala s malými ročními výkyvy na přibližně stejné úrovni. V roce 2008 došlo k poklesu deficitu o 1,2 % z hlediska hmotnostního, avšak z hlediska finančního došlo k meziročnímu nárůstu o více jak 22%. Důvodem bylo posílení kurzu koruny vůči EURO. V roce 2009 pokračoval trend poklesu deficitu, a to o 1,1 % z hlediska hmotnostního a o 8,6 % z hlediska finančního.

K výraznějším ročním výkyvům dochází u bilance zahraničního obchodu ČR se zpracovanými výrobky z ovoce. V roce 2008 se zvýšil deficit z hmotnostního hlediska o 8 % a z finančního dokonce o 44 % v porovnání s předchozím rokem. V roce 2009 došlo k meziročnímu poklesu o 3,2 % z hmotnostního hlediska a z finančního naopak k poklesu o 13,7%.

Saldo zahraničního obchodu ČR čerstvým a sušeným ovocem

Ukazatel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tuny	-303 024	-358 827	-417 870	-431 722	-364 709	-404 686	-399 685	-395 092
Tisíc Kč	-6 933 728	-6 948 017	-8 472 928	-8 055 675	-7 533 117	-7 071 772	-8 649 049	-7 908 248

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Saldo zahraničního obchodu ČR zpracovaným ovocem

Ukazatel	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Tuny	-41 388	-64 389	-172 172	-100 687	-95 871	-90 262	-97 699	-100 855
Tisíc Kč	-1 238 098	-1 525 276	-1 397 281	-1 444 012	-1 840 066	-1 831 725	-2 631 243	-2 271 552

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * předběžné údaje

Bilance zahraničního obchodu s čerstvým a sušeným ovocem v roce 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce mírného pásma (bez hroznů) čerstvé	73 066	128 072	-55 006	469 440	2 228 455	-1 759 015
Hrozny stolní čerstvé	5 319	45 757	-40 438	161 263	1 241 835	-1 080 572
Ovoce tropické a subtropické čerstvé i sušené	62 889	341 091	-278 202	1 281 040	5 352 775	-4 071 735
Ovoce ostatní čerstvé	166	1 750	-1 584	7 104	45 351	-38 247
Ovoce skořápkové	3 019	16 003	-12 984	221 805	899 400	-677 595
Ovoce sušené (včetně hroznů) a slupek	1 575	8 453	-6 878	120 740	401 824	-281 084
OVOCE CELKEM	146 034	541 126	-395 092	2 261 392	10 169 640	-7 908 248

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Bilance zahraničního obchodu s ovocem zmrazeným, vařeným, prozatímně konzervovaným a konzervovaným též s cukrem nebo alkoholem v roce 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	Export	Import	Saldo	Export	Import	Saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené	2 387	7 248	-4 861	85 279	230 224	-144 945
Ovoce slazené, zmrazené i vařené	68	345	-277	4 835	14 183	-9 348
Ovoce prozatímně konzervované	301	64	+237	8 152	4 842	+3 310
Ovoce, ořechy, ov. kůry ap. konzervované cukrem	117	304	-187	3 880	21 019	-17 139
Džemy, zavařeniny, protlaky, též s cukrem	7 255	8 335	-1 080	257 382	309 649	-52 267
Ovoce, ořechy konzerv. cukrem nebo alkoholem	7 319	49 885	-42 566	339 458	1 671 871	-1 332 413
Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem	18 177	70 298	-52 120	387 183	1 105 933	-718 750
CELKEM	35 624	136 479	-100 855	1 086 169	3 357 721	-2 271 552

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

PŘEHLED O UŽITÍ OVOCE MÍRNÉHO PÁSMA V ČR

Bilance produkce a užití jablek v ČR v tis. t

Ukazatel	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10
Domácí produkce	280,8	209,2	263,6	219,3	274,1	258,9
z toho: produkční sady	163,6	138,4	159,2	113,1	156,7	145,0
Dovoz	56,3	89,1	68,0	75,8	60,7	73,8
Celková nabídka	337,1	298,3	331,6	295,1	334,8	332,7
Prodej do obchodní sítě včetně samozásobení	143,4	175,9	177,9	163,5	172,2	179,9
Nerealizovaná produkce	25,0	18,0	23,0	32,0	32,0	60,0
Nákup ke zpracování	*78,6	57,0	62,6	44,4	65,4	31,6
Vývoz	90,1	47,4	68,1	55,2	65,2	61,2
Celková poptávka	337,1	298,3	331,6	295,1	334,8	332,7

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * údaj o nákupu pouze od ZS KOLI, neudává celkový nákup ke zpracovatelským účelům

Bilance produkce a užití meruněk v ČR v t

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Domácí produkce	7 147	20 076	15 535	9 002	13 989	8 000
z toho: produkční sady	2 897	3 777	5 015	2 651	4 209	1 457
Dovoz	5 451	7 005	2 658	3 823	5 340	3 900
Celková nabídka	12 598	27 081	18 193	12 825	19 329	11 900
Přímá spotřeba včetně ztrát	12 311	25 872	16 145	11 455	17 940	11 420
Nákup ke zpracování	84	956	1 355	1 094	1 082	250
Vývoz	203	253	693	276	307	230
Celková poptávka	12 598	27 081	18 193	12 825	19 329	11 900

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * odhady

Bilance produkce a užití broskví (včetně nektarinek) v ČR v t

Ukazatel	2005	2006	2007	2008	2009	2010*
Domácí produkce	4 861	19 750	14 485	11 924	12 705	11 300
z toho: produkční sady	4 590	4 086	2 985	3 883	3 038	2 636
Dovoz	39 725	32 871	27 505	26 350	32 985	26 000
Celková nabídka	44 586	52 621	41 990	38 274	45 690	37 300
Přímá spotřeba včetně ztrát	41 462	49 480	39 635	35 764	41 989	35 240
Nákup ke zpracování	20	749	461	437	203	60
Vývoz	3 104	2 392	1 894	2 073	3 498	2 000
Celková poptávka	44 586	52 621	41 990	38 274	45 690	37 300

Pramen: ČSÚ, GŘC, MZe, OU ČR, Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovar. průmyslu

Poznámka: * odhady

PŘÍLOHY

Příloha č. I - Zahraniční obchod ČR s ovocem

Ovoce mírného pásma, čerstvé - rok 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Jablka stolní (konzumní)	25 654	62 875	-37 221	167 990	714 983	-546 993
Jablka mošťová (průmyslová)	33 862	85	+33 777	67 995	1 228	+66 767
Hrušky stolní (konzumní)	1 293	9 551	-8 258	27 201	208 466	-181 265
Hrušky mošťové (průmyslové)	493	66	+427	2 421	1 149	+1 272
Kdoule	-	1	-1	-	49	-49
OVOCE JÁDROVÉ	61 451	72 647	-11 196	267 130	927 203	-660 073
Třešně	1 353	224	+1 129	34 496	8 000	+26 496
Višně	2 941	31	+2 910	23 912	1 373	+22 539
Meruňky	306	5 185	-4 879	7 406	116 698	-109 292
Broskve	1 345	11 061	-9 716	29 596	222 856	-193 260
Nektarinky	2 086	21 666	-19 580	44 731	418 053	-373 322
Švestky, slívy	696	7 297	-6 601	12 381	80 022	-67 641
Trnky	-	1	-1	2	18	-16
OVOCE PECKOVÉ	9 438	46 508	-37 070	159 630	856 412	-696 782
Jahody	379	8 504	-8 125	22 603	390 497	-367 894
Maliny	3	139	-136	789	25 210	-24 421
Moruše, ostružiny, ap.	1	30	-29	224	5 702	-5 478
Rybíz černý	518	4	+514	7 906	286	+7 620
Rybíz červený	1 171	6	+1 165	9 038	709	+8 329
Rybíz bílý, angrešt	-	1	-1	-	64	-64
Brusinky	2	20	-18	267	1 629	-1 362
Borůvky	4	133	-129	729	16 979	-16 250
Ostatní druhy Vaccinium	-	-	-	-	-	-
OVOCE BOBULOVÉ	2 177	8 917	-6 740	42 680	444 840	-402 160
CELKEM (bez hroznů)	73 066	128 072	-55 006	469 440	2 228 455	-1 759 015
Hrozny stolní	5 319	45 757	-40 438	161 263	1 241 835	-1 080 572
CELKEM (včetně hroznů)	78 385	173 829	-95 444	630 703	3 470 290	-2 839 587

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce tropické a subtropické, čerstvé i sušené - rok 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Banány a plantejny, čerstvé	35 142	159 889	-124 747	711 587	2 263 441	-1 551 854
Banány a plantejny, sušené	8	49	-41	591	3 024	-2 433
Datle, čerstvé i sušené	92	659	-567	4 466	19 539	-15 073
Fíky, čerstvé i sušené	118	678	-560	11 078	46 776	-35 698
Ananas čerstvý i sušený	1 702	10 565	-8 863	38 052	226 263	-188 211
Avokádo, čerstvé i sušené	64	494	-430	3 123	22 593	-19 470
Kvajava, mango, mangostany, čerstvé i sušené	236	1 988	-1 752	7 520	51 365	-43 845
Pomeranče, čerstvé i sušené	8 140	57 047	-48 907	141 968	820 945	-678 977
Klementinky, monreales, satsumas, mandarinky, wilkingy, tangerinky a ost. citrusové hybridy, čerstvé i sušené	8 238	48 400	-40 162	178 997	850 897	-671 900
Citrony a limety, čerstvé i sušené	4 174	27 985	-23 811	85 534	473 822	-388 288
Grapefruity, čerstvé i sušené	2 605	14 572	-11 967	49 180	243 202	-194 022
Ostatní citrusové ovoce	395	3 180	-2 785	9 311	63 582	-54 271
Duriany	-	16	-16	16	651	-635
Papaje čerstvé	10	114	-104	782	5 219	-4 437
Kiwi čerstvé	1 951	14 854	-12 903	36 694	231 288	-194 594
Tamarindy, liči, jackfruity, duriany sapoty, karambola, apod., čerstvé	14	599	-585	2 138	30 168	-28 030
CELKEM, čerstvé i sušené	62 889	341 091	-278 202	1 281 040	5 352 775	-4 071 735
Ostatní ovoce m.p., tropické a subtropické	166	1 750	-1 584	7 104	45 351	-38 247

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce skořápkové - rok 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	Saldo
OVOCE SKOŘÁPKOVÉ CELKEM	3 019	16 003	-12 984	221 805	899 400	-677 595
Z toho:						
Ořechy kokosové-dehydr.dřeň	302	2 313	-2 011	9 567	58 792	-49 225
Ořechy kokosové, čerstvé i loupané	438	553	-115	8 290	8 493	-203
Mandle, loupané i neloupané	499	3 647	-3 148	39 469	240 093	-200 624
Oříšky lískové, loupané i neloupané	742	1 933	-1 191	71 807	182 336	-110 529
Ořechy vlašské, loupané i neloupané	57	138	-81	5 781	15 437	-9 656
Arašíd, loupané i neloupané	363	4 616	-4 253	10 473	104 285	-93 812
Kaštany jedlé, čerstvé i sušené	57	318	-261	2 528	9 668	-7 140
Pistácie, čerstvé i sušené	323	843	-520	49 002	121 518	-72 516

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce sušené - rok 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
OVOCE SUŠENÉ CELKEM	1 575	8 453	-6 878	120 740	401 824	-281 084
Z toho:						
Jablka sušená	40	288	-242	3 947	19 727	-15 780
Meruňky sušené	47	819	-772	4 185	45 598	-41 413
Švestky sušené	246	1 059	-813	16 919	45 779	-28 860
Směsi ořechů	7	42	-35	777	6 030	-5 253
Směsi sušeného ovoce ostatního	209	82	+127	23 184	8 133	+15 051
Slupky citrusových plodů, melounů, čerstvé, zmrazené, prozatímně konzervované, sušené	122	23	-101	5 900	4 459	+1 441
Hrozny sušené	723	5 264	-4 541	44 054	172 918	-128 864

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce zmrazené a vařené i prozatímně konzervované, nevhodné k požívání - rok 2009

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Ovoce neslazené, zmrazené i vařené						
Jahody	229	2 077	-1 848	9 582	49 770	-40 188
Maliny	96	656	-560	8 117	44 607	-36 490
Rybíz černý	93	114	-21	1 729	1 923	-194
Rybíz červený	397	132	+265	7 254	4 017	+3 237
Rybíz bílý, angrešt	7	24	-17	432	901	-469
Višně	109	656	-547	1 928	15 829	-13 901
Třešně	95	119	-24	5 254	5 251	+3
Ostružiny, moruše apod.	78	230	-152	2 598	3 944	-1 346
Borůvky	258	821	-563	13 630	43 220	-29 590
Ovoce ostatní, ořechy	1 025	2 419	-1 394	34 755	60 760	-26 005
CELKEM	2 387	7 248	-4 861	85 279	230 224	-144 945
Ovoce slazené, zmrazené i vařené						
Jahody	32	22	+10	1 745	406	+1 339
Maliny, ostružiny, rybíz	32	106	-74	2 583	5 458	-2 975
Ovoce ostatní	4	217	-213	507	83 189	-82 682
CELKEM	68	345	-277	4 835	14 183	-9 348
Ovoce prozatímně konzervované						
Třešně a višně	46	5	+41	775	106	+669
Meruňky	199	13	+186	6 321	682	+5 639
Ovoce ostatní	56	46	+10	1 056	4 054	-2 998
CELKEM	301	64	+237	8 152	4 843	+3 310

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy, ovocné kůry a slupky konzervované cukrem (máčením, glazováním nebo kandováním) - rok 2009

(skupina cel. sazebníku 2006)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
Třešně	4	48	-44	456	2 700	-2 244
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru nad 13 %	100	40	+60	2 142	1 172	+970
Ostatní	13	183	-170	1 119	15 990	-14 871
Tropické ořechy a ovoce, obsah cukru do 13 %	-	2	-2	14	93	-79
Ostatní	1	31	-30	148	1 064	-916
CELKEM	117	304	-187	3 880	21 019	-17 139

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Džemy, zavařeniny, ovocné a ořechové protlaky ap., též s cukrem - rok 2009

(skupina cel. sazebníku 2007)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	7 255	8 335	-1 080	257 382	309 649	-52 267
Z toho:						
přípravky homogenizované-džemy apod. ovocné, ořechové, cukr nad 13% (dětské přesnídávky)	1 316	192	+1 124	49 542	10 387	+39 155
přípravky homogenizované-džemy apod. ostatní, cukr do 13%, ne:tropické ovoce	3	660	-657	235	24 752	-24 517
zavařeniny apod. z citrusového ovoce	34	96	-62	1 697	6 277	-4 580
zavařeniny, marmelády apod., cukr nad 30 %						
- z jahod	633	1 358	-725	24 677	59 022	-34 345
- z malin	110	326	-216	4 964	16 081	-11 117
- z třešní	66	177	-111	1 985	7 637	-5 652
- protlaky (pyré) a pasta ze švestek	3	398	-395	122	10 143	-10 021
- ostatní džemy, cukr nad 30 %	4 416	2 957	+1 459	147 899	96 176	+51 725

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovoce, ořechy konzervované, též s cukrem nebo alkoholem - rok 2009 (skupina cel. sazebníku 2008)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	7 319	49 885	-42 566	339 458	1 671 871	-1 332 413
Z toho:						
ořechy konzerv. i slazené	2 117	6 816	-4 699	176 168	480 692	-304 524
citrusové plody	192	2 216	-2 024	5 984	61 827	-55 843
ananas	1 006	4 086	-3 080	25 682	92 751	-67 069
meruňky	388	2 446	-2 058	11 804	70 135	-58 331
broskve	640	8 961	-8 321	13 923	169 570	-155 647
třešně, višně	164	1 124	-960	5 510	43 389	-37 879
hrušky	142	3 109	-2 967	3 019	64 910	-61 891
jahody	1 091	9 495	-8 404	29 921	256 699	-226 778
Z toho: kompoty						
- meruňkové	93	727	-634	2 504	21 080	-18 576
- broskvové	149	1 268	-1 119	3 464	26 876	-23 412
- třešňové	39	402	-363	1 366	15 437	-14 071
- jahodové	549	5 920	-5 371	10 939	140 782	-129 843
- švestkové	127	304	-177	2 973	8 812	-5 839
- ostatní (angreštové..)	123	500	-377	6 498	20 632	-14 134

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Ovocné a zeleninové šťávy bez alkoholu, též s cukrem - rok 2009 (skupina cel. sazebníku 2009)

Název	Údaje v tunách			Údaje v tis. Kč		
	export	import	saldo	export	import	saldo
CELKEM	18 177	70 297	-52 120	387 183	1 105 933	-718 750
Z toho:						
pomerančová šťáva	5 633	35 418	-29 785	78 151	485 772	-407 621
z toho: pomerančový džus	833	7 671	-6 838	14 424	92 185	-77 761
grapefruitová šťáva	757	2 453	-1 696	9 466	43 014	-33 548
šťáva z ost. citrusového ovoce	113	1 743	-1 630	4 227	52 778	-48 551
z toho: citrónová šťáva	30	263	-233	1 569	12 911	-11 342
ananasová šťáva	1 003	2 937	-1 934	19 674	60 952	-41 278
hroznová šťáva	181	1 170	-989	6 081	44 133	-38 052
třešňová šťáva	177	54	+123	1 867	3 181	-1 314
jablečná šťáva	6 721	17 546	-10 825	124 872	188 781	-63 909
z toho: bez cukru	3 361	11 084	-7 723	76 959	80 690	-3 731
s cukrem	1 273	4 116	-2 843	13 429	46 832	-33 403
koncentrát	2 087	2 346	-259	34 483	61 259	-26 776
šťáva z černého rybízu	115	910	-795	33 335	44 241	-10 906
směsi šťáv:						
- jablečná a hrušková	942	0,2	+942	36 453	10	+36 443
- z citrusových plodů a ananasu	0,2	41	-41	19	802	-783
- z tropického ovoce	107	685	-578	1 855	13 391	-11 536

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Příloha č. 2 - Nejvýznamnější země zahraničního obchodu ČR s ovocem

Země s největším objemem dovozu čerstvého ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2007	Země	Dovoz v tunách 2008	Země	Dovoz v tunách 2009	Země
Jablka konzumní	24 932*	Itálie	16 752*	Polsko	20 881*	Polsko
	11 007*	Belgie	10 887*	Itálie	16 834*	Itálie
	8 689*	Německo	9 220*	Slovensko	9 417*	Německo
Jablka mošťová	984*	Slovensko	1 228*	Slovensko	25*	Slovensko
Hrušky stolní	1 802	Itálie	2 203	Itálie	2 066	Itálie
	1 530	Belgie	1 776	JAR	2 051	JAR
Třešně	40	Polsko	90	Polsko	115	Polsko
	17	Maďarsko	39	Slovensko	37	Maďarsko
Višně	24	Nespecifik.	23	Maďarsko	18	Slovensko
Meruňky	1 013	Itálie	1 390	Itálie	1 572	Francie
	559	Španělsko	550	Španělsko	1 156	Itálie
	427	Francie	510	Řecko	920	Polsko
Broskve, nektarinky	16 632	Itálie	15 787	Itálie	17 667	Itálie
	6 785	Španělsko	6 467	Španělsko	11 731	Španělsko
	2 587	Německo	2 280	Německo	2 217	Německo
Švestky	1 215	Německo	3 738	Polsko	2 260	Polsko
	704	Itálie	2 082	Maďarsko	1 654	Maďarsko
Jahody	2 216	Španělsko	2 563	Španělsko	4 536	Španělsko
	1 743	Maroko	1 284	Maroko	1 595	Německo
	1 662	Polsko	1 274	Německo	651	Maroko
Maliny	13	Španělsko	42	Španělsko	54	Španělsko
Rybíz černý	16	Polsko	3	Slovensko	3	Polsko
Rybíz červený	32	Slovensko	2	Rakousko	2	Polsko
Hrozny stolní	20 498	Itálie	26 772	Itálie	24 641	Itálie
	4 213	Jihoafr. rep.	5 726	Německo	5 839	JAR
	3 761	Chile	5 180	Chile	4 270	Německo

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Poznámka: * - u jablek se jedná o marketingový 2007/08, 2008/09 a 2009/10

Země s největším objemem dovozu čerstvého tropického ovoce do ČR

Druh ovoce	Dovoz v tunách 2007	Země	Dovoz v tunách 2008	Země	Dovoz v tunách 2009	Země
Banány	21 992	Kostarika	25 195	Ekvádor	36 287	Francie
	20 395	Ekvádor	25 194	Kolumbie	19 843	Ekvádor
	19 730	Panama	23 572	Kostarika	19 103	Kolumbie
Ananas	5 825	Pobřeží slonoviny	6 142	Kostarika	5 537	Kostarika
	4 986	Kostarika	1 518	Pobřeží slonoviny	986	Německo
Pomeranče	30 396	Španělsko	26 506	Španělsko	27 716	Španělsko
	14 957	Řecko	12 450	Řecko	12 442	Řecko
	3 320	Německo	5 136	JAR	4 776	JAR
Mandarinky	52 908	Španělsko	34 782	Španělsko	30 485	Španělsko
	4 531	Německo	5 996	Německo	3 580	Itálie
	1 783	Řecko	3 939	JAR	3 166	Německo
Citrony	13 787	Španělsko	7 437	Španělsko	11 566	Španělsko
	4 350	Turecko	4 730	Turecko	8 577	Turecko
	2 224	Argentina	2 474	Itálie	2 242	Německo
Grapefruity	4 087	Turecko	3 744	Čína	5 010	Čína
	3 043	Španělsko	3 448	Turecko	3 979	Turecko
Kiwi	7 451	Itálie	3 826	Itálie	6 599	Itálie
	6 635	Německo	3 589	Německo	4 702	Německo
	778	Chile	669	Chile	1 897	Řecko

Pramen: Statistika zahraničního obchodu

Hlavní směry vývozu čerstvého ovoce mírného pásma z ČR

Druh ovoce	Vývoz v tunách 2007	Země	Vývoz v tunách 2008	Země	Vývoz v tunách 2009	Země
Jablka konzumní	12 870*	Slovensko	7 136*	Slovensko	9 961*	Slovensko
	342*	Maďarsko	805*	Slovensko	1 233*	Rumunsko
Jablka mošťová	19 934*	Polsko	28 711*	Německo	27 812*	Německo
	11 180*	Rakousko	25 557*	Rakousko	15 629*	Rakousko
Hrušky stolní	1 144	Slovensko	846	Slovensko	864	Slovensko
	229	Belgie	288	Belgie	149	Rumunsko
Třešně	349	Německo	616	Belgie	999	Belgie
	97	Nizozemsko	274	Německo	210	Německo
Višně	3 057	Německo	3 194	Německo	2 674	Německo
	1 825	Belgie	262	Nizozemsko	196	Belgie
Meruňky	430	Slovensko	251	Slovensko	216	Slovensko
	149	Polsko	21	Rakousko	63	Rakousko
Broskve, nektarinky	1 829	Slovensko	1 989	Slovensko	3 391	Slovensko
	31	Maďarsko	40	Itálie	62	Rumunsko
Švestky	451	Slovensko	366	Slovensko	370	Slovensko
	73	Německo	182	Německo	103	Polsko
Jahody	328	Slovensko	335	Slovensko	3	Německo
	35	Polsko	109	Polsko	369	Německo
	21	Maďarsko	15	Maďarsko	100	Belgie
Rybíz černý	109	Rakousko	143	Rakousko	503	Německo
	63	Německo	129	Německo	272	Nizozemsko
Rybíz červený	647	Německo	360	Německo	-	-
	562	Rakousko	148	Belgie		
Rybíz bílý, angrešt	-	-	25	Belgie		

Příloha č. 3 – Porovnání finančního vyjádření produkce ovoce v ČR (mil. Kč)

OVOČNÝ DRUH	Produkční sady					Neintenzivní sady					Produkce celkem				
	2006	2007	2008	2009	09/08 v %	2006	2007	2008	2009	09/08 v %	2006	2007	2008	2009	09/08 v %
Jablka	844,5	992,7	713,8	598,6	-16	199,4	295,7	171,5	147,3	-14	1 043,9	1 288,4	885,3	745,9	-16
Hrušky	24,5	31,3	25,9	46,7	+80	10,9	18,4	16,8	16,6	-1	35,4	49,7	42,7	63,3	+48
Třešně	52,4	47,0	51,9	56,2	+8	69,5	61,8	41,8	41,8	-	121,9	108,8	93,7	98,0	+5
Víšně	112,8	118,6	49,3	24,3	-51	6,6	12,6	6,8	4,6	-32	119,4	131,2	56,1	28,9	-42
Meruňky	66,3	84,4	51,5	72,7	+41	110,5	101,5	77,0	102,0	+32	176,8	185,9	128,5	174,7	+36
Broskve	51,7	34,3	49,8	33,3	-33	70,0	72,0	54,0	63,0	+17	121,7	106,3	103,8	96,3	-7
Slivoně	39,8	49,5	44,8	45,4	+1	160,0	120,0	82,0	80,0	-2	199,8	169,5	126,8	125,4	-1
Angrešt	0,1	0,1	0,1	0	-	12,6	13,8	12,2	9,8	-20	12,7	13,9	12,3	9,8	-20
Rybíz červený	18,1	32,5	15,6	7,2	-54	14,9	28,8	21,2	16,3	-23	33,0	61,3	36,8	23,5	-36
Rybíz černý	2,7	5,6	4,9	7,1	+45	4,6	9,1	9,9	9,9	-	7,3	14,7	14,8	17,0	+15
Maliny	2,2	1,0	1,8	1,6	-11	9,0	6,0	6,0	6,0	-	11,2	7,0	7,8	7,6	-3
Jahody	83,2	67,2	74,7	69,9	-6	175,5	183,5	120,0	112,0	-7	258,7	250,7	194,7	181,9	-7
Ořešák vlašský	0	0	0	0	-	84,0	90,0	75,0	70,0	-7	87,0	90,0	75,0	70,0	-7
CELKEM	1 298,5	1 464,2	1 084,1	963,0	-11	927,5	1 013,2	694,2	679,3	-2	2 226,0	2 477,4	1 778,3	1 642,3	-8

Příloha č. 4 – Struktura celkových sklizní ovoce v produkčních a extenzivních sadech v ČR

Poznámka: Ocenění ovoce ke zpracování a k samozásobení bylo stanoveno na základě cen výkupu ovoce a odhadem s přihlédnutím k cenám zemědělských výrobců, spotřebitelským cenám a také k horší kvalitě ovoce z těchto výsadeb, alejí a zahrad.

Do samozásobení patří ovoce spotřebované jak v čerstvém stavu, tak zpracované pěstitelem i drobný prodej ovoce (u silnic apod.) jako přebytek ze zahrad.

Struktura celkové sklizně ovoce v produkčních sadech v ČR v roce 2009 (t)

Jablka	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	Hrušky		Produkce z toho: konzumní pro zpracování	5 866	
		144 993	70 000			
Višně	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	Třešně		Produkce z toho: konzumní pro zpracování – kompoty	2 595	
		6 891	5 391			1 600
Meruňky	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	Broskve		Produkce z toho: konzumní pro zpracování	3 038	
		4 209	3 409			2 438
		800				600
Slivoně	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	Angrešt		Produkce z toho: konzumní pro zpracování	0	
		7 543	5 500			
		2 043				
Rybíz červený	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	Rybíz černý		Produkce z toho: konzumní pro zpracování	547	
		2 372	1 800			547
Maliny	Produkce z toho: konzumní pro zpracování	Jahody		Produkce z toho: konzumní pro zpracování	2 000	
		36	36			1 900
		0				100

Pramen: OU ČR dle vlastního šetření

Příloha č. 5 – Důležité kontakty

Český statistický úřad

Na padesátém 81
100 82 Praha 10 – Strašnice
telefon: 274 051 111 (ústředna)
274 052 304, 274 052 648
<http://www.czso.cz>

VŠÚO Holovousy, s. r. o.

Holovousy I
508 01 Hořice
telefon: 493 692 821-3
<http://www.vsu.cz>

Generální ředitelství cel

Budějovická 7
140 96 Praha 4
telefon: 261 331 111
<http://www.cs.mfcr.cz>

Ministerstvo zemědělství ČR

Těšnov 17
117 05 Praha I
telefon: 221 811 111
<http://www.mze.cz>

Ovocnářská unie ČR

Holovousy I
508 01 Hořice
telefon: 493 692 827
<http://www.ovocnarska-unie.cz>

Státní zemědělská a potravinářská inspekce ústřední inspektorát (SZPI)

Květná 15
603 00 Brno
telefon: 543 540 111
<http://www.szpi.gov.cz>

Státní zemědělský intervenční fond

Ve Smečkách 33
110 00 Praha I
telefon: 222 871 556
<http://www.szif.cz>

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Hroznová 2
656 06 Brno
telefon: 543 548 111
<http://www.ukzuz.cz>

Ústav zemědělské ekonomiky a informací

Mánesova 75
120 56 Praha 2
telefon: 222 000 222
<http://www.uzei.cz>